

Starostwo Powiatowe w Poddębicach

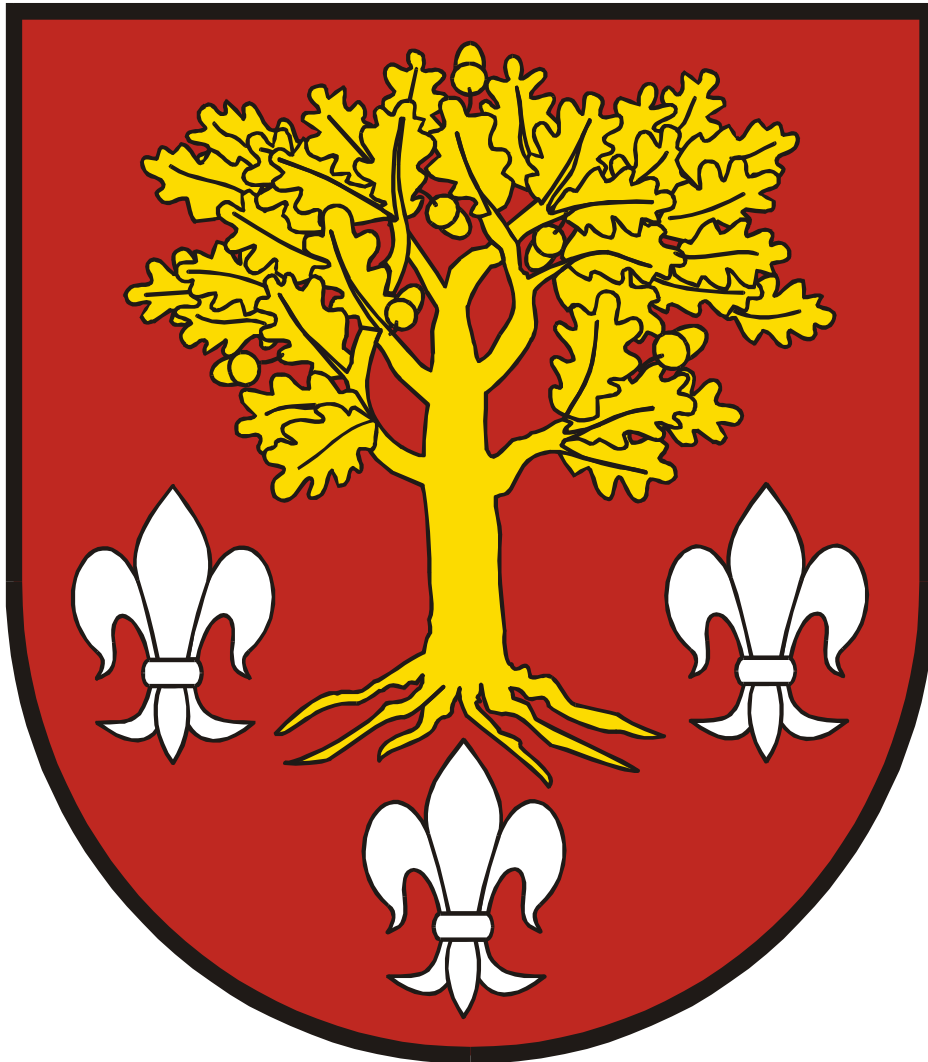
**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012
z uwzględnieniem lat 2013-2016**

Autor opracowania:
Agnieszka Gosławska
Naczelnik Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa
i Ochrony Środowiska
Starostwa Powiatowego w Poddębicach

PODDEBICE, 2010 ROK

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

POWIAT PODDĘBICKI

Autor opracowania:
Agnieszka Gosławska
Naczelnik Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa
i Ochrony Środowiska
Starostwa Powiatowego w Poddębicach

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

Spis treści:

I	Wstęp	4
II	Metodyka sporządzania prognozy oddziaływania projektu Programu Ochrony Środowiska na środowisko	5
III	Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego Programu Ochrony Środowiska Powiatu Poddębickiego 2012	5
IV	Informacja o powiązaniach projektowanego Programu Ochrony Środowiska Powiatu Poddębickiego 2012 z innymi dokumentami oraz identyfikacja celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.....	26
V	Charakterystyka Powiatu Poddębickiego	35
1	Położenie.....	35
2	Rolnictwo.....	36
3	Surowce mineralne.....	36
4	Lasy.....	37
5	Walory krajobrazowe	37
6	Wody podziemne.....	40
7	Wody geotermalne.....	41
8	Wody powierzchniowe.....	42
9	Ochrona powietrza atmosferycznego.....	43
10	Gospodarka odpadami.....	43
11	Hałas.....	46
12	Gleby.....	47
VI	Analiza aktualnego stanu środowiska Powiatu Poddębickiego	48
VII	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu..	68
VIII	Diagnoza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, jak również na środowisko (ludzi, różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne).....	69
IX	Identyfikacja problemów ochrony środowiska istniejących z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych.....	80
X	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.....	81
XI	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	81
XII	Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.	82
XIII	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	83
XIV	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	83
XV	Wnioski.....	85

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

I. Wstęp

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Poddębickiego 2011” została opracowana zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 ze zmianami).

Zgodnie z art. 46 w/w ustawy przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty:

1. koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego;
2. polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
3. polityk, strategii, planów lub programów innych niż wymienione w pkt 1 i 2, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony.

Prognoza oddziaływania na środowisko:

- 1) zawiera:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- 2) określa, analizuje i ocenia:
 - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - d) ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3) przedstawia:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres Prognozy jest ponadto zgodny z:

- pismem Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi, ul. Wodna 40 z dnia 29.03.2010 r., znak: PWIS-NS-OZNS-072/80/10 404,
- pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 12.04.2010 r., znak: RDOŚ-10-WOOS.I-6617-847/10/aj.

Głównym celem prognozy jest określenie potencjalnych skutków dla środowiska jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji zadań przewidzianych w programie

II. Metodyka sporządzania prognozy oddziaływania projektu Programu Ochrony Środowiska na środowisko

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Projektu Programu Ochrony Środowiska Powiatu Poddębickiego została opracowana na podstawie zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 ze zmianami). Analizie poddano aktualny i prognozowany stan środowiska na terenie powiatu oraz proponowane kierunki działań w zakresie jego ochrony. Wnioski z tej analizy odniesiono do stanu środowiska w powiecie i przeanalizowano możliwe skutki realizacji planu. Do analizy przyjęto dwa warianty możliwych oddziaływań: nie wdrożenia ustaleń planu oraz realizację ustaleń planu.

Ocenę stanu środowiska oparto o dane pochodzące przede wszystkim z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi i Delegatury w Sieradzu, informacje uzyskane z poszczególnych Gmin i przedsiębiorstw z terenu powiatu oraz z innych opracowań i dokumentów wymienionych w bibliografii.

III. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego Programu Ochrony środowiska Powiatu Poddębickiego 2012

Program Ochrony Środowiska tworzony jest w celu realizacji polityki ekologicznej państwa. Zgodnie z art. 14 w/w ustawy – Prawo ochrony środowiska polityka ekologiczna państwa określa w szczególności:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- poziomy celów długoterminowych,
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Sposób i zakres uwzględnienia Polityki ekologicznej w Programie zawarty jest w "Wytycznych do sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym". Według zapisów tego opracowania w powiatowym programie ochrony środowiska powinny być uwzględnione:

- zadania własne powiatu,
- zadania koordynowane,
- wytyczne do sporządzania programów gminnych.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Poddębickiego 2012 zawiera następujące informacje:

1. PODSTAWY PRAWNE I KONCEPCJA PROGRAMU, UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE DOKUMENTÓW I PROGRAMÓW KRAJOWYCH I WOJEWÓDZKICH
2. RAPORT Z WYKONANIA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO „ 2008

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

3. CHARAKTERYSTYKA POWIATU PODDĘBICKIEGO
 - a) Położenie administracyjno-geograficzne
 - b) Ludność
 - c) Warunki klimatyczne
 - d) Morfologia i hipsometria
 - e) Surowce mineralne
 - f) Hydrografia
 - g) Budowa geologiczna
 - h) Gleby
 - i) Infrastruktura społeczna
 - j) Infrastruktura techniczna
 - Sieć wodociągowa i kanalizacyjna
 - Sieć komunikacyjna – drogi
 - Gazyfikacja
 - k) Potencjał gospodarczy
 - l) Rolnictwo
 - m) Leśnictwo
 - n) Walory krajobrazowe
 - Rezerwaty przyrody
 - Obszar chronionego krajobrazu
 - obszary Natura 2000
 - Pomniki przyrody
 - Stanowiska dokumentacyjne
 - Zespół przyrodniczo-krajobrazowy
 - o) Zabytki
4. ANALIZA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA
 - a) Ochrona wód – wody powierzchniowe i podziemne
 - Wody podziemne
 - wody podziemne w utworach czwartorzędowych
 - wody podziemne w utworach górnej kredy
 - jakość wód podziemnych
 - monitoring i ocena jakości wody surowej w 2006 r
 - monitoring i ocena jakości wody surowej w 2007 r.
 - monitoring i ocena jakości wody surowej w 2008 r.
 - ocena stanu sanitarnego ujęć wód podziemnych – informacja PPIS w Poddębicach
 - zasoby wód podziemnych
 - wody geotermalne
 - ochrona wód podziemnych
 - gospodarowanie wodą podziemną na terenie Powiatu Poddębickiego
 - Wody powierzchniowe
 - monitoring i ocena wód powierzchniowych w 2007 r.
 - monitoring i ocena wód powierzchniowych w 2008 r
 - Zbiornik Jeziorsko
 - b) Gospodarka ściekowa
 - Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
 - Emisja zanieczyszczeń do wód i oczyszczalnie ścieków
 - Działalność kontrolna
 - c) Mała retencja
 - d) Odnawialne źródła energii
 - e) Ochrona powietrza atmosferycznego
 - Emisja zanieczyszczeń do powietrza w 2006 r.
 - Emisja zanieczyszczeń do powietrza w 2007 r
 - Emisja zanieczyszczeń do powietrza w 2008 r.
 - Działalność kontrolna WIOŚ w latach 2006-2008
 - f) Gospodarka odpadami
 - Monitoring odpadów
 - Składowiska odpadów
 - Realizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest”

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

- Stacje demontażu pojazdów
- g) Hałas
- h) Poważne awarie i zagrożenia nadzwyczajne
- i) Monitoring gleb
- j) Promieniowanie elektromagnetyczne
- k) Autostrada A-2
 - Monitoring jakości powietrza
 - Monitoring jakości wód podziemnych
 - Monitoring hałasu
 - Monitoring gleb
 - Monitoring wód powierzchniowych
- 5. CELE EKOLOGICZNE I KIERUNKI DZIAŁANIA
- 6. PRIORYTETY EKOLOGICZNE I LISTA PROEKOLOGICZNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ PRIORYTETOWYCH
- 7. INSTRUMENTY REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
- 8. MONITORING REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
- 9. WYTYCZNE DLA GMINNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA
- 10. HARMONOGRAM REALIZACJI I WERYFIKACJI PROGRAMU
- 11. FINANSOWANIE REALIZACJI DZIAŁAŃ - ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
- 12. BIBLIOGRAFIA
- 13. SPIS TABEL
- 14. SPIS MAP
- 15. SPIS RYSUNKÓW

W oparciu o cele i założenia z dokumentów nadrzędnych, po przeanalizowaniu aktualnego stanu środowiska Powiatu Poddębickiego i kierunków jego rozwoju oraz uwzględniając informacje z Gmin sformułowano następujące średniookresowe cele ekologiczne:

2. ukierunkowane na poprawę jakości środowiska

a. **CEL – POPRAWA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH I MINIMALIZACJA ZAGROZEŃ DLA ODTWARZALNOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH**

- **zapewnienie odpowiedniej ilości najlepszej jakościowo wody do picia,**
- **poprawa jakości wód powierzchniowych**
- **ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami wód podziemnych**
- **poprawa warunków bytowania mieszkańców,**
- **stworzenie warunków dla rozwoju turystyki i rekreacji oraz rozwoju flory i fauny,**

Kierunki działania:

- uregulowanie gospodarki ściekowej (budowa zbiorczych systemów kanalizacji i oczyszczalni ścieków, modernizacja istniejących oczyszczalni, budowa oczyszczalni przydomowych, budowa i modernizacja wodociągów oraz stacji uzdatniania wody oraz opracowywanie spójnych koncepcji kanalizacji w skali poszczególnych zlewni),
- ograniczenie marnotrawstwa wody i strat w systemach wodnych oraz zmniejszenie deficytu wód powierzchniowych poprzez budowę nowych zbiorników retencyjnych,
- prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- stworzenie bazy podmiotów odprowadzających ścieki oraz ich nadzór i kontrola,
- kontrola i nadzór ujęć wód podziemnych na terenie Powiatu,
- właściwe lokalizowanie inwestycji uciążliwych na środowisko w miejscach, gdzie nie spowodują one zagrożenia dla wód podziemnych i likwidowanie zagrożeń miejscowych,
- zwiększanie małej retencji (budowa i modernizacja zbiorników retencyjnych i stopni wodnych, które pozwolą na gospodarcze wykorzystanie rzek do np. turystyki, rekreacji i energetyki),
- stworzenie kompleksowego systemu przeciwpowodziowego uwzględniającego zachowanie walorów przyrodniczych, w szczególności w dolinach rzecznych,
- inwentaryzacja i likwidacja niewykorzystanych otworów wiertniczych, w tym nieczynnych o zaniechanej eksploatacji oraz niesprawnych ujęć wód podziemnych,
- ograniczenie powierzchniowego odpływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych (zwłaszcza z terenów rolniczych),

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

- edukacja mieszkańców w celu uświadomienia zagrożenia dla wód jakie mogą powodować nieuczciwa szamba oraz w zakresie stosowania dobrych praktyk rolniczych,

b. CEL – UREGULOWANIE GOSPODARKI ODPADAMI

- minimalizacja ilości odpadów powstających i składowanych, a wzrost ilości odpadów odzyskiwanych i wykorzystywanych,
- poprawa estetyki otoczenia życia mieszkańców (likwidacja dzikich wysypisk odpadów),
- likwidacja punktów stwarzających szczególne zagrożenie dla gleby i wód (mogilniki, odpady niebezpieczne),

Kierunki działań:

- ❖ edukacja ekologiczna mieszkańców (szkolenia, spotkania z mieszkańcami, edukacja dzieci i młodzieży w szkołach),
- ❖ minimalizacja ilości powstających odpadów poprzez ich gospodarcze wykorzystanie,
- ❖ wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów,
- ❖ akcja informacyjna dla podmiotów gospodarczych o potrzebie przedłożenia informacji o wytwarzanych odpadach lub też zatwierdzenia programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi,
- ❖ stworzenie bazy danych o podmiotach gospodarczych wytwarzających odpady, zwłaszcza niebezpieczne wraz z ewidencją obejmującą decyzje dotyczące postępowania z odpadami i ich kontrola,
- ❖ zwiększenie kontroli nad postępowaniem z osadami ściekowymi,
- ❖ zmniejszenie ilości odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w sektorze gospodarczym,
- ❖ nadzór i kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie postępowania z odpadami (wytwarzanie, zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie),
- ❖ likwidacja tzw. „dzikich” wysypisk odpadów,
- ❖ zamykanie i rekultywacja istniejących składowisk i wprowadzenie ich monitoringu,
- ❖ stworzenie mieszkańcom warunków do legalnego pozbywania się odpadów poprzez zorganizowanie właściwego systemu odbioru odpadów,
- ❖ zorganizowanie systemu odbioru odpadów niebezpiecznych.

c. CEL – SUKCESYWNE OGRANICZANIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA

- poprawa jakości powietrza, przede wszystkim na terenach o gęstej zabudowie zanieczyszczonych przez tzw. „niską emisję”,
- przekształcanie istniejących systemów opalania w systemy bardziej przyjazne dla środowiska,
- wzrost wykorzystania ekologicznej energii odnawialnej.

Kierunki działań:

- ❖ propagowanie i wspieranie działań w kierunku wykorzystywania alternatywnych źródeł energii (biomasa, energia geotermalna, energia słoneczna, energia wód płynących, wierzba energetyczna),
- ❖ budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej do produkcji i transportu energii odnawialnej wytwarzanej z wykorzystaniem źródeł odnawialnych (energii wiatrowej i geotermalnej, ogniw słonecznych),
- ❖ stworzenie bazy podmiotów wprowadzających zanieczyszczenia do atmosfery oraz ich nadzór i kontrola,
- ❖ ograniczanie niskiej emisji i wprowadzenie jej monitoringu,
- ❖ akcja informacyjna o możliwościach uzyskania pomocy finansowej na realizowanie przedsięwzięć termomodernizacyjnych i wynikających z nich korzyściach zdrowotnych i ekonomicznych,
- ❖ ograniczanie emisji komunikacyjnej (obwodnice, działania w kierunku poprawy płynności ruchu – rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej, rozwój infrastruktury dla ruchu rowerowego),
- ❖ promowanie wprowadzania czystych technologii, modernizacji procesów technologicznych, zmniejszenia materiałochłonności procesów technologicznych i instalowania urządzeń zanieczyszczających,
- ❖ upowszechnianie proekologicznych form transportu.

d. CEL – ZMNIEJSZENIE UCIAŻLIWOŚCI HAŁASU I OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

- ograniczenie liczby ludności narażonej na nadmierny hałas

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

- zmniejszenie hałasu emitowanego przez środki transportu
- ocena skali zagrożenia mieszkańców powiatu polami elektromagnetycznymi

Kierunki działań:

- ❖ ograniczanie emisji komunikacyjnej (obwodnice, działania w kierunku poprawy płynności ruchu – rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej),
- ❖ stworzenie bazy podmiotów emitujących hałas oraz ich nadzór i kontrola,
- ❖ rozwój monitoringu hałasu,
- ❖ właściwe lokalizowanie inwestycji związanych z promieniowaniem elektromagnetycznym - uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego uwarunkowań związanych z oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, w tym głównie konieczności ograniczenia zabudowy w rejonie ich źródeł,

e. CEL – OCHRONA I WZROST RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZOWEJ

- ochrona istniejących miejsc przyrodniczo cennych i tworzenie warunków dla powstawania nowych,
- wzrost atrakcyjności otoczenia życia mieszkańców,
- podniesienie jakości życia mieszkańców z zachowaniem ład przestrzennego i funkcjonalnego przy jednoczesnej ochronie istniejących walorów kulturowo-krajobrazowych,

Kierunki działań:

- ❖ uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego aspektów dotyczących ochrony środowiska (ochrona elementów charakterystycznych i ochrona różnorodności krajobrazu),
- ❖ edukacja ekologiczna rolników i promowanie rolnictwa ekologicznego oraz realizowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych,
- ❖ ochrona i dalszy wzrost zasobów leśnych,
- ❖ rozwój terenów zieleni w miastach,
- ❖ promowanie terenów o dużych walorach przyrodniczych i rozpowszechnianie proekologicznych zasad korzystania z nich,
- ❖ edukacja ekologiczna w celu zwiększenia świadomości ekologicznej i kształtowania opinii mieszkańców oraz promowania umiarkowanego użytkowania zasobów biologicznych i praktyki oszczędnego i rozsądnego gospodarowania.

f. CEL - PRZECIWDZIAŁANIE NADZWYCZAJNYM ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA

Kierunki działań:

- kontrola i nadzór obiektów mogących powodować nadzwyczajne zagrożenia,
- inwentaryzacja punktów stwarzających nadzwyczajne zagrożenia
- sporządzenie planów operacyjno-ratowniczych
- zmniejszenie zagrożenia dla zdrowia mieszkańców i środowiska powiatu wynikającego z transportu materiałów niebezpiecznych,
- wykreowanie właściwych zachowań mieszkańców w sytuacji wystąpienia awarii przemysłowej lub zagrożenia w wyniku transportu materiałów niebezpiecznych,
- bezpieczne, tymczasowe gromadzenie odpadów powstających w czasie usuwania skutków przedostania się materiałów niebezpiecznych do środowiska podczas kolizji transportowej.

3. w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych

a. CEL- ZMNIJSZENIE WODOCHŁONNOŚCI, MATERIAŁOCHŁONNOŚCI I ENERGOCHŁONNOŚCI GOSPODARKI

Kierunki działania:

- ❖ propagowanie wdrażania najlepszych dostępnych technik produkcji,
- ❖ kontrolowanie gospodarowania wodą i racjonalizacja zużycia wody (zapobieganie nadmiernej i niewłaściwej eksploatacji ujęć poprzez odpowiednie pozwolenia wodnoprawne),
- ❖ propagowanie i wspieranie działań w kierunku wykorzystywania alternatywnych źródeł energii (biomasa, energia geotermalna, energia słoneczna, energia wód płynących, wierzba energetyczna).

b. CEL - OCHRONA GLEB

Kierunki działania:

- ❖ prowadzenie okresowych badań jakości gleby,
- ❖ ochrona gleb o wysokich klasach bonitacyjnych przed wykorzystaniem na cele nierolnicze,
- ❖ wapnowanie gleb i racjonalne zużycie środków ochrony roślin i nawozów,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

- ❖ odbudowa i modernizacja urządzeń melioracji podstawowej i szczegółowej,
 - ❖ rekultywacja gleb zdegradowanych i terenów poeksploatacyjnych,
 - ❖ likwidacja mogiłników,
 - ❖ upowszechnianie wśród rolników zasad dobrej praktyki rolniczej.
- c. **CEL - WZBOGACANIE I RACJONALNE UŻYTKOWANIE ZASOBÓW LEŚNYCH**
- **zachowanie i zwiększanie istniejących zasobów leśnych**
 - **poprawa stanu zdrowotnego lasów**
 - **wzrost różnorodności biologicznej systemów leśnych**
- Kierunki działania:
- ❖ systematyczne zalesianie gruntów nieprzydatnych rolniczo,
 - ❖ stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania zagrożeniom ze strony czynników abiotycznych (szkody przemysłowe, pożary) i biotycznych (choroby drzew, działalność szkodników),
 - ❖ zwiększenie różnorodności gatunkowej lasów i bieżąca ochrona istniejących kompleksów leśnych,
 - ❖ edukacja ekologiczna społeczeństwa, w tym właścicieli lasów w zakresie wzbogacania oraz poszanowania i racjonalnego użytkowania zasobów leśnych,
 - ❖ wprowadzenie instrukcji zalesień i zadrzewień w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- d. **CEL - OGRANICZENIE RYZYKA WYSTĄPIENIA POWODZI NA TERENACH NAJBARDZIEJ ZAGROŻONYCH**
- Kierunki działań:
- budowa oraz bieżąca kontrola systemu obiektów urządzeń zabezpieczających przed powodzią,
 - współpraca z instytucjami szczebla wojewódzkiego i gminnego w zakresie stworzenia systemu informacji o gospodarce wodnej,
 - bieżąca konserwacja cieków powierzchniowych,
 - zwiększenie retencyjności zlewni rzek,
 - niedopuszczanie do zabudowy terenów zalewowych.
- e. **CEL - OCHRONA ZASOBÓW KOPALIN**
- Kierunki działania:
- ❖ uwzględnianie złóż kopalin w planach zagospodarowania przestrzennego,
 - ❖ sporządzenie aktualnej inwentaryzacji złóż i wyrobisk poeksploatacyjnych znajdujących się na terenie Powiatu
 - ❖ rekultywacja terenów zdegradowanych
 - ❖ prowadzenie kontroli nad wydobywaniem kopalin (koncesje, opłaty eksploatacyjne) oraz rekultywacją terenów poeksploatacyjnych
 - ❖ likwidacja mogiłników i tzw. „dzikich” wysypisk

Jako nadrzędny cel Programu ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2015 przyjęto cel sformułowany w „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 - 2020”. Brzmi on następująco:

„Poprawa warunków życia mieszkańców regionu przez poprawę jakości środowiska, likwidację zaniedbań w jego ochronie i racjonalne gospodarowanie jego zasobami”.

Na terenie województwa wskazano 10 priorytetów ekologicznych ważnych dla poprawy stanu środowiska województwa łódzkiego. Są to:

CEL PODSTAWOWY: OCHRONA I POPRAWA STANU ŚRODOWISKA:

- ✚ PRIORYTET I OCHRONA ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH WRAZ Z POPRAWĄ ICH JAKOŚCI ORAZ OCHRONA PRZED POWODZIĄ
- ✚ PRIORYTET II OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB PRZED DEGRADACJĄ
- ✚ PRIORYTET III OCHRONA I WZROST RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZOWEJ ORAZ WZROST LESISTOŚCI
- ✚ PRIORYTET IV RACJONALNA GOSPODARKA ODPADAMI
- ✚ PRIORYTET V POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA

CEL UZUPEŁNIAJĄCY I PRZECIWDZIAŁANIE POZOSTAŁYM ZAGROŻENIOM POCZĄTKU ANTROPOGENICZNEGO:

- ✚ PRIORYTET VI REDUKCJA EMISJI PONADNORMATYWNEGO HAŁASU
- ✚ PRIORYTET VII OGRANICZENIE MOŻLIWOŚCI WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII
- ✚ PRIORYTET VIII UTRZYMANIE OBOWIĄZUJĄCYCH STANDARDÓW W ZAKRESIE PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

✚ PRIORYTET IX RACJONALIZACJA WYKORZYSTANIA MATERIAŁÓW I SUROWCÓW
**CEL UZUPEŁNIAJĄCY II PODNIESIENIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ
SPOŁECZEŃSTWA:**

✚ PRIORYTET X KSZTAŁTOWANIE POSTAW EKOLOGICZNYCH

Ze względu na charakter Powiatu Poddębickiego i wynikające z analizy stanu środowiska największe problemy dotyczące ochrony środowiska, proponuje się następujące priorytety ekologiczne na lata 2010-2017:

- **poprawa jakości wód powierzchniowych,**
- **racjonalne gospodarowanie i ochrona zasobów wód podziemnych,**
- **rozwiązanie problemu gospodarki odpadami na terenie powiatu,**
- **ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem – wdrażanie alternatywnych źródeł energii,**
- **dalszy wzrost lesistości Powiatu,**
- **ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej.**

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

Lista priorytetowych przedsięwzięć proekologicznych, planowanych do wykonania na terenie Powiatu Poddębickiego (według informacji z gmin).

Nazwa jednostek realizujących.	Kierunki działań	Opis przedsięwzięcia.	Cel przedsięwzięcia.	Okres realizacji (lata od ÷ do).	Koszty realizacji	Stan realizacji	Źródła finansowania przedsięwzięcia.
GMINA PODDĘBICE							
Gmina Poddębice	Ochrona przed hałasem	Przebudowa drogi gminnej nr 111003 E Dzierżazna-Izabela oraz drogi Izabela-Borzewisko	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2010-2011	1 550 077,39	-	UE- RPO środki własne
Gmina Poddębice	Ochrona przed hałasem	Przebudowa drogi gminnej nr 111003 E odc. od m. Izabela do dr. woj.473 w m. Balin	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2010- 2011	2 315 788,95	-	UE- RPO środki własne
Gmina Poddębice	Ochrona przed hałasem	Udostępnienie komunikacyjne obszaru przedsiębiorczości oraz obiektów „Krainy Bez Barrier” miasta i gminy Poddębice Budowa, przebudowa i modernizacja ulic gminnych: Przejazd, Wiejska, Radosna, Pogodna, Deczyńskiego	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2009/ 2010	2 261 398,77	w trakcie realizacji	UE- RPO środki własne
Gmina Poddębice	Ochrona przed hałasem	Przebudowa drogi gminnej Góra Bałdrzychowska- Feliksów – Leszkomin (sport , rekreacja na szlaku dróg gminnych)	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2010 , 2011	5 037 500,00 zł	-	UE – RPO środki własne

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

Gmina Poddębice	Ochrona przed hałasem	Przebudowa dróg gminnych : 1)od drogi powiatowej 2531E przez wieś Bałdrzychów do drogi wojewódzkiej we wsi Malenie – Podgórze 2)od drogi wojewódzkiej 703 we wsi Truskawiec do drogi wojewódzkiej 473 we wsi Krępa – Nowa Wieś	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2010 2011	1) 2 428 000,00 2) 3 336 000,00	-	UE- RPO środki własne Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych
Gmina Poddębice	Ochrona przed hałasem	Dostępne miasto : Przebudowa ulic w osiedlu 500 - lecia	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2010	brak danych	-	UE środki własne
Gmina Poddębice Gmina Dalików	Ochrona przed hałasem	Realizacja z Gminą Dalików wspólnego projektu pn."Przebudowa i remont drogi nr 111009 E Panaszew – Kazimierzów – Krzemieniew-Lubocha"	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2009- 2010	440 000,00	-	Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych środki własne
Gmina Poddębice	Gospodarka odpadami	Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Poddębicach	Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami	2008 - 2010	1971400	w trakcie realizacji	WFOŚiGW w Łodzi, RPO WŁ- EFRR
Miejskie Przedsiębiorst. Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Poddębicach	Oczyszczanie ścieków	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Sworawie, budowa oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją Góra Bałdrzychowska	Ograniczenia zrzutu ścieków zanieczyszczonych	2005 - 2010	1 140 000	-	środki własne pożyczka z WFOŚiGW
MPWiK w Poddębicach	Oczyszczanie ścieków	Budowa kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Poddębice – zlewnia Bałdrzychów	Ograniczenia zrzutu ścieków zanieczyszczonych	2008-2010	5 711 000	-	WFOŚiGW w Łodzi, PO liś- EFRR
Urząd Miejski w Poddębicach	Energia odnawialna	Budowa Balneologicznego Centrum Profilaktyki i Rekreacji w Poddębicach	Wykorzystanie wody termalnej	2007-2013	90.101.000	w trakcie realizacji	WFOŚiGW w Łodzi, NFOŚiGW, RPO WŁ-EFRR
MPWiK w Poddębicach	Oczyszczanie ścieków	Budowa kolektora sanitarnego i modernizacja sieci wodociągowej na odcinku drogi krajowej nr 72 w obrębie skrzyżowania z drogą wojewódzką w Poddębicach	Ograniczenia zrzutu ścieków zanieczyszczonych	2008-2010	135000	w trakcie realizacji	WFOŚiGW w Łodzi, RPO WŁ- EFRR
GMINA PĘCZNIEW							
Urząd gminy Pęczniew	Zaopatrzenie w wodę oraz poprawa jakości wody	Modernizacja istniejącego ujęcia wody w Luboli	Poprawa jakości dostarczanej wody i zwiększenie wydajności	2010	1 097 307	w trakcie realizacji	Środki własne Środki UE WFOŚiGW

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDEBICKIEGO 2012**

Urząd gminy Pęczniew	Zaopatrzenie w wodę oraz poprawa jakości wody	Modernizacja istniejącego ujęcia wody w Pęczniewie	Poprawa jakości dostarczanej wody i zwiększenie wydajności	2010	10 064 052	w trakcie realizacji	Środki własne Środki UE WFOŚiGW
Urząd gminy Pęczniew	Gospodarka wodno-ściekowa (ograniczenie zrzutu ścieków nieoczyszczonych)	Modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków w Pęczniewie wraz z rozbudową sieci kanalizacyjnej	Poprawa jakości odprowadzanych ścieków i zwiększenie wydajności oczyszczalni	IV kw. 2010 II kw. 2012	2 572 698 1 694 327	przygot. dokumentacji do przetargu	Środki własne Środki budżetu państwa Środki UE WFOŚiGW NFOŚiGW
GMINA UNIEJÓW							
Gmina Uniejów	Rozwój systemu ochrony przyrody	Rozpoznanie wartościowych obiektów przyrodniczych w celu ustanowienia nowych pomników przyrody	Wzrost liczby ustanowionych pomników przyrody	2009-2012	wkład rzeczowy gminy	-	środki własne gminy
Gmina Uniejów	Ochrona i kształtowanie bioróżnorodności miasta	Uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego aspektów ochrony środowiska i przyrody	Ochrona terenów przyrodniczo-cennych	2009-2012	wkład rzeczowy gminy	-	środki własne gminy
Gmina Uniejów	Ochrona i kształtowanie bioróżnorodności miasta	Inwentaryzacja przyrodnicza terenów wartościowych przyrodniczo	Ochrona terenów przyrodniczo-cennych	2009-2012	wkład rzeczowy gminy	-	środki własne gminy
Gmina Uniejów	Zrównoważone użytkowanie kompleksów leśnych	Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z uproszczonym planem urzędowania lasu	Ochrona lasów	2009-2012	wkład rzeczowy gminy	-	środki własne gminy
Gmina Uniejów	Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych	Budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków	Ograniczenia zrzutu ścieków zanieczyszczonych	2009-2011	6 082 541	-	kredyty i pożyczki, PROW
Gmina Uniejów	Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych	Budowa systemu kanalizacji zbiorczej w Wieleninie	Ograniczenia zrzutu ścieków zanieczyszczonych	2009-2011	3 424 514	-	środki własne, PROW
Gmina Uniejów	Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych	Rozbudowa systemu kanalizacji zbiorczej w gminie Uniejów w ramach realizacji przedsięwzięcia „Termy Uniejów” – regionalny markowy produkt turystyki uzdrowiskowej	Ograniczenia zrzutu ścieków zanieczyszczonych	2009-2010	12 407 326	-	FRIK, Kredyt, środki własne, RPO środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDEBICKIEGO 2012**

Gmina Uniejów	Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych	Przebudowa ul. Płk. Sz. Ścibora w Uniejowie wraz z budową kanalizacji deszczowej	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2009	1 091 031	-	środki własne, środki pochodzące z innych źródeł
Gmina Uniejów - zadanie koordynowane przez gminę	Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych	Lokalizacja i rejestr nielegalnych zrzutów ścieków oraz jego aktualizacja	Ograniczenia zrzutu ścieków zanieczyszczonych	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy gminy	-	środki własne gminy
Gmina Uniejów	Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych	Inwentaryzacja dzikich składowisk odpadów komunalnych	Gospodarka odpadami	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy gminy	-	środki własne gminy
Gmina Uniejów - zadanie koordynowane przez gminę	Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych	Edukacja rolników nt. optymalizacji stosowania nawozów oraz właściwego przechowywania nawozów naturalnych	Edukacja ekologiczna	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy gminy i ODR	-	środki własne gminy środki własne ODR
Gmina Uniejów	Racjonalna gospodarka zasobami wodnymi	Rozbudowa sieci wody termalnej w Uniejowie dla celów realizacji przedsięwzięcia „Termy Uniejów” – regionalny markowy produkt turystyki uzdrowiskowej	Gospodarka wodna	2009-2010	2 012 590	-	środki własne, FRIK, środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p, RPO
Gmina Uniejów	Racjonalna gospodarka zasobami wodnymi	Rozbudowa systemu wodociągów w gminie Uniejów w ramach realizacji przedsięwzięcia „Termy Uniejów” – regionalny markowy produkt turystyki uzdrowiskowej	Lepsza jakość wody	2009-2010	6 909 407	-	środki własne, FRIK, środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p, RPO
Gmina Uniejów	Racjonalna gospodarka zasobami wodnymi	Budowa sieci wodociągowej na terenie ogródków działkowych w Uniejowie	Lepsza jakość wody	2009-2012	10 000	-	środki własne gminy
Gmina Uniejów	Ochrona przeciwpowodziowa	Budowa obwałowania przeciwpowodziowego wraz z przepompownią i wielozadaniowym zbiornikiem retencyjno-wyrównawczym w rejonie rzeki Struga Spycimierska w celu ochrony przeciwpowodziowej terenów inwestycyjnych „Termy Uniejów”	Zmniejszenie ryzyka powodzi	2009-2010	8 753 825,75	-	RPO

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDEBICKIEGO 2012**

Gmina Uniejów	Ochrona przeciwpowodziowa	Zlokalizowanie obszarów zagrożonych powodzią w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Zmniejszenie ryzyka powodzi	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy gminy	-	środki własne gminy
Gmina Uniejów - zadanie koordynowane przez gminę	Ograniczenie niskiej emisji	Realizacja Programu ograniczenia niskiej emisji w Uniejowie	Zmniejszenie emisji gazów i pyłów	zadanie ciągłe	b.d	-	środki własne
Gmina Uniejów - zadanie koordynowane przez gminę	Ograniczenie niskiej emisji	Termomodernizacja istniejących budynków, stosowanie energooszczędnych materiałów i technologii przy budowie nowych obiektów	Zmniejszenie emisji gazów i pyłów	zadanie ciągłe	b.d.	-	środki własne Fundusz Termomodernizacyjny
Gmina Uniejów - zadanie koordynowane przez gminę	Ograniczenie niskiej emisji	Edukacja mieszkańców nt. zanieczyszczeń z niskiej emisji i szkodliwości spalania odpadów w piecach domowych	Edukacja ekologiczna	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy	-	środki własne
Gmina Uniejów	Ograniczenie niskiej emisji	Budowa ciepłociągu na terenie Uniejowa z wykorzystaniem jako źródeł ciepła wód termalnych i biomasy dla celów realizacji przedsięwzięcia „Termy Uniejów	Zmniejszenie emisji gazów i pyłów	2009-2012	6 700 000	-	środki własne, FRIK, RPO
Gmina Uniejów	Ograniczenie niskiej emisji	Budowa hybrydowej elektrociepłowni geotermalnej w ramach realizacji przedsięwzięcia „Termy Uniejów” – regionalny markowy produkt turystyki uzdrowskiej	Zmniejszenie emisji gazów i pyłów	2009-2012	10 000 000	-	Środki własne, środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p., RPO
Gmina Uniejów - zadanie koordynowane przez gminę	Ograniczenie uciążliwości systemu komunikacyjnego	Dostosowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do zapisów rozporządzenia o standardach akustycznych dla poszczególnych terenów	Ochrona przed hałasem	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy gminy	-	środki własne gminy
Gmina Uniejów	Ograniczenie uciążliwości systemu komunikacyjnego	Przebudowa dróg powiatowych poza granicami administracyjnymi miasta Uniejów – etap I w ramach zadania: Przebudowa podstawowej infrastruktury drogowej potrzebnej do rozwoju turystyki na terenie Gminy Uniejów w ramach zintegrowanego projektu pt. „Termy Uniejów” – regionalny markowy produkt turystyki uzdrowskiej	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2009	6 046 034	-	środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.. środki własne, RPO

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDEBICKIEGO 2012**

Gmina Uniejów	Ograniczenie uciążliwości systemu komunikacyjnego	Przebudowa ulic powiatowych w mieście Uniejów w ramach zadania: Przebudowa podstawowej infrastruktury drogowej potrzebnej do rozwoju turystyki na terenie Gminy Uniejów w ramach zintegrowanego projektu pt. „Termy Uniejów” – regionalny markowy produkt turystyki uzdrowskiej	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2009	1 936 469,56	-	środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p, środki własne, RPO
Gmina Uniejów	Ograniczenie uciążliwości systemu komunikacyjnego	Przebudowa dróg gminnych poza granicami administracyjnymi miasta Uniejów – etap I w ramach zadania: Przebudowa podstawowej infrastruktury drogowej potrzebnej do rozwoju turystyki na terenie Gminy Uniejów w ramach zintegrowanego projektu pt. „Termy Uniejów” – regionalny markowy produkt turystyki uzdrowskiej	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2009	1 275 531,88	-	Kredyt, środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p, RPO
Gmina Uniejów	Ograniczenie uciążliwości systemu komunikacyjnego	Przebudowa ulic gminnych w mieście Uniejów w ramach zadania: Przebudowa podstawowej infrastruktury drogowej potrzebnej do rozwoju turystyki na terenie Gminy Uniejów w ramach projektu zintegrowanego pt „Termy Uniejów” 0 regionalny markowy produkt turystyki uzdrowskiej	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2009	2 162 513,76	-	środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p, środki własne, RPO
Gmina Uniejów	Ograniczenie uciążliwości systemu komunikacyjnego	Budowa drogi dojazdowej do terenów inwestycyjnych w ramach zintegrowanego projektu pt. „Termy Uniejów” – regionalny markowy produkt turystyki uzdrowskiej	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2009	2 905 214,94	-	Środki własne, środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p, RPO
Gmina Uniejów	Ochrona przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym	Prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Ochrona przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy gminy	-	środki własne gminy

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDEBICKIEGO 2012**

Gmina Uniejów	Ochrona przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym	Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego zagadnień dotyczących znaczącego oddziaływania na środowisko i człowieka pól elektromagnetycznych	Ochrona przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy gminy	-	środki własne gminy
Gmina Uniejów Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Zapobieganie degradacji gleb	Upowszechnianie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej	Edukacja rolników	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy gminy i ODR	-	środki własne gminy i ODR
Gmina Uniejów rolnicy	Zapobieganie degradacji gleb	Zabezpieczenie terenów narażonych na erozję poprzez wprowadzanie zadrzewień i zakrzaceń	Ochrona gleb	zadanie ciągłe	b.d.	-	środki własne, FOGR
Gmina Uniejów	Zapobieganie degradacji gleb	Podnoszenie świadomości mieszkańców o zagrożeniu i degradującym oddziaływaniu wypalania traw		zadanie ciągłe	wkład rzeczowy gminy	-	środki własne gminy
Gmina Uniejów	Zapobieganie degradacji zasobów złóż mineralnych	Rozpoznanie nielegalnego wydobycia kopalin	Ochrona zasobów	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy gminy	-	środki własne gminy
Gmina Uniejów	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Utrzymanie istniejących i wprowadzanie nowych programów edukacji ekologicznej i organizowanie konkursów o tematyce ekologicznej w szkołach	Edukacja ekologiczna	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy gminy	-	istnienie programu edukacji ekologicznej; liczba konkursów szkolnych o tematyce ekologicznej organizowanych w ciągu roku
Gmina Uniejów	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Stworzenie i rozwijanie powszechnego dostępu do informacji o środowisku	Edukacja ekologiczna	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy gminy	-	istnienie systemu dostępu do informacji o środowisku
Gmina Uniejów	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Wyznaczenie i organizacja ścieżek edukacji ekologicznej	Edukacja ekologiczna	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy gminy	-	liczba powstałych ścieżek
Gmina Uniejów	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Promocja walorów środowiskowych gminy	Edukacja ekologiczna	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy gminy	-	nakład wydanych ulotek, folderów

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDEBICKIEGO 2012**

Gmina Uniejów	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Szkolenia zawodowe nauczycieli i pracowników administracji samorządowej w zakresie ochrony środowiska	Edukacja ekologiczna	zadanie ciągłe	wkład rzeczowy gminy	-	liczba zorganizowanych szkoleń i uczestniczących w szkoleniach i kursach
GINA DALIKÓW							
Urząd Gminy Dalików	Zaopatrzenie w wodę	Przebudowa i rozbudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Zdrzychów	Lepsza jakość wody	2007-2010	1 300 000	-	budżet Gminy, środki unijne, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Urząd Gminy Dalików	Zaopatrzenie w wodę	Przebudowa i rozbudowa stacji wodociągowej na stację podnoszenia ciśnienia wraz z urządzeniami towarzyszącymi w miejscowości Gajówka	Lepsza jakość wody	2008-2011	548 000	-	budżet Gminy, środki unijne, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Urząd Gminy Dalików	Zaopatrzenie w wodę	Budowa sieci wodociągowej z przyłączami – „Wodociąg wschodni” w miejscowościach Stefanów, Piotrow, Wyrobki, Marcinów, Dąbrówka Nadolna, Huta Bardzyńska, Rozynków, Symonia, Eufemia, Ostrów, Karolinów, Emilianów, Witów, Bardzynin, Gajówka, Budynek i Dąbrówka Woźnicka	Lepsza jakość wody	2007-2010	800 000	-	budżet Gminy, środki unijne, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Urząd Gminy Dalików	Zaopatrzenie w wodę	Rozbudowa sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Wilków	Lepsza jakość wody	2009-2010	130 000	-	budżet Gminy, środki unijne, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Urząd Gminy Dalików	Ochrona przed hałasem	Przebudowa drogi gminnej nr 111009 E Panaszew – Kazimierzów – Krzemieniew - Lubocha	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2007-2010	3 000 000	-	budżet Gminy, środki unijne, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Urząd Gminy Dalików	Ochrona przed hałasem	Przebudowa drogi gminnej nr 111052 E Domaniewek – Idzikowice – Woźniki	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2009-2011	1 580 000	-	budżet Gminy, środki unijne, WFOŚiGW, NFOŚiGW

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDEBICKIEGO 2012**

Urząd Gminy Dalików	Ochrona przed hałasem	Przebudowa drogi gminnej Zdrzychów – Oleśnica – Madaje Stare nr 111057E, nr 111056 E, nr 111058E	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2009-2011	1 840 000	-	budżet Gminy, środki unijne, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Urząd Gminy Dalików	Ograniczenie zrzutu ścieków nieoczyszczonych	Budowa zbiorowej oczyszczalni ścieków w Dalikowie, kanalizacji oraz wymiana azbestowej sieci wodociągowej	Oczyszczanie ścieków	2007-2012	2 550 000	-	budżet Gminy, środki unijne, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Urząd Gminy Dalików	Ograniczenie zrzutu ścieków nieoczyszczonych	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Dalików	Oczyszczanie ścieków	2008-2010	750 000	-	budżet Gminy, środki unijne, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Urząd Gminy Dalików	Ograniczenie zrzutu ścieków nieoczyszczonych	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Dalików Etap II	Oczyszczanie ścieków	2010-2011	450 000	-	budżet Gminy, środki unijne, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Urząd Gminy Dalików	Ograniczenie zrzutu ścieków nieoczyszczonych	Budowa oczyszczalni wraz z kanalizacją w miejscowości Domaniew	Oczyszczanie ścieków	2008-2012	300 000	-	budżet Gminy, środki unijne, WFOŚiGW, NFOŚiGW
GINA WARTKOWICE							
Gmina Wartkowice	Gospodarka ściekowa	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ramach dociążenia istniejącej oczyszczalni ścieków, obejmująca miejscowości: Wartkowice, Ner, Spędoszyn, Nowy Gostków, Lewiny, Jadwisin, Kłudna, Stary Gostków, Wólka, Biała Góra, Drwalew	Oczyszczanie ścieków	2006-2012	11 600 000	w trakcie realizacji	RPO WŁ
Gmina Wartkowice	Gospodarka odpadami	Rekultywacja istniejącego składowiska odpadów w Gostkowie Starym	Uporządkowanie gospodarki odpadami w gminie i poprawa warunków składowania	2009-2012	500 000	nie zrealizowane / 2012	Środki własne WFOŚiGW Środki UE
Gmina Wartkowice	Ochrona przed hałasem	Modernizacja drogi relacji Sucha – Krzepocinek	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2007-2010	3 000 000	2011	RPO WŁ
Gmina Wartkowice	Ochrona przed hałasem	Modernizacja drogi relacji Ner Kolonia – Mrówna – Brudnówek – Świątonia	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2007-2011	9 000 000	2012-2013	RPO WŁ

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDEBICKIEGO 2012**

Gmina Wartkowice	Ochrona przed hałasem	Modernizacja drogi relacji Parądzice – Krzepocinek	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2007-2012	2 000 000	-	RPO WŁ
Gmina Wartkowice	Ochrona przed hałasem	Modernizacja drogi w miejscowości Biernacice	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2007-2012	2 700 000	-	RPO WŁ
Gmina Wartkowice	Ochrona przed hałasem	Modernizacja drogi w miejscowości Pełczyska	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2007-2012	2 500 000	2014	RPO WŁ
Gmina Wartkowice	Ochrona przed hałasem	Modernizacja drogi w miejscowości Konopnica	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2007-2013	2 700 000	-	RPO WŁ
Gmina Wartkowice	Ochrona przed hałasem	Modernizacja drogi w miejscowości Powodów I	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2007-2013	3 200 000	-	RPO WŁ
Gmina Wartkowice	Ochrona przed hałasem	Modernizacja drogi relacji Powodów III – Nasale	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2007-2013	3 100 000	-	RPO WŁ
Gmina Wartkowice	Ochrona krajobrazu	Rewitalizacja parku w Nerze	Ochrona walorów krajobrazowych	2014	700 000	-	RPO WŁ
Gmina Wartkowice	Ochrona krajobrazu	Rewitalizacja Zabytkowego Zespołu Pałacowo-Parkowego w Starym Gostkowie	Ochrona walorów krajobrazowych	2013-2014	1 500 000	-	PROW
Gmina Wartkowice	Gospodarka odpadami	Uporządkowanie gospodarki odpadami w gminie	Ograniczenie ilości odpadów	2010-2012	300 000	2012-2013	PROW
GMINA ZADZIM							
Urząd Gminy Zadzim	Gospodarka odpadami	Wykonanie piezometrów na wysypisku w Zygrach	Uporządkowanie gospodarki odpadami w gminie	2010-2011	60 000	-	Środki własne WFOŚiGW Środki UE

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

Urząd Gminy Zadzim	Ograniczenie zrzutu ścieków nieograniczonych	Budowa 24 km kanalizacji sanitarnej	Oczyszczanie ścieków	2011-2015	5 000 000	-	Środki własne WFOŚiGW Środki UE
Urząd Gminy Zadzim	Ograniczenie zrzutu ścieków nieograniczonych	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Zadzimiu	Oczyszczanie ścieków	2011-2015	500 000	-	Środki własne WFOŚiGW Środki UE
Urząd Gminy Zadzim	Budowa systemów zaopatrzenia w wodę	Budowa ujęcia wody (awaryjnego) na terenie stacji uzdatniania w Woli Zaleskiej	Poprawa jakości wody	2010-2011	60 000	-	Środki własne WFOŚiGW Środki UE
Urząd Gminy Zadzim	Budowa systemów zaopatrzenia w wodę	Wymiana sieci wodociągowej azbestocementowej na PVC w Zadzimiu i modernizacja stacji uzdatniania wody w Zadzimiu	Poprawa jakości wody	2011-2015	1 500 000	-	budżet Gminy, środki unijne, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Urząd Gminy Zadzim	Ograniczenie zrzutu ścieków nieograniczonych	Budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy – 150 sztuk	Ograniczenia zrzutu ścieków zanieczyszczonych	2011-2015	1 500 000	-	budżet Gminy, środki unijne, WFOŚiGW, NFOŚiGW
POWIAT PODDĘBICKI							
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3715E Lubola – Grabina - Rzeczyca	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2012	640 110	-	środki własne EFRR
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3721E Otok – Borki Prusinowskie	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2009-2010	677 700	-	środki własne budżet państwa
Starostwo Powiatowe, Powiat Sieradzki, Miasto Sieradz, Gmina Warta, Pęczniew, Burzenin, Sieradz, Prowincja Ojców Bernardynów w Krakowie	Ochrona przed hałasem	Zagospodarowanie turystyczne rzeki Warty oraz Zbiornika Jeziorsko – przebudowa ciągu drogowego 3712E Siedlątków – Pęczniew	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2008-2010	6 685 200	-	środki własne EFRR
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3712E Pęczniew - Zadzim	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2010-2011	4 410 000	-	środki własne budżet państwa EFRR

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDEBICKIEGO 2012**

Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3720E Zadzim – Zalesie	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2012	960 000	-	środki własne EFRR
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3722E Zyгры – Borki Prusinowskie	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2013	160 000	-	środki własne EFRR
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 1700E Rzechta – Wierzchy	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2012	1 584 000	-	środki własne EFRR
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 2531E Saków – Wartkowice (ul. Targowa) – Praga – Busina	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2009-2012	4 546 410	-	środki własne budżet państwa EFRR
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3718E Drużbin – Busina Stara (odc. dr. 473 – Busina)	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2008-2013	370 000	-	środki własne EFRR
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 5137E Łążki – Powodów – Budzynek	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2013	2 520 000	-	środki własne EFRR
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3706E Brudnów - Dalików	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2012	1 710 000	-	środki własne EFRR
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3705E Poddebice – Brudnów – Parzęczew (10,0 km)	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu			-	środki własne

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDEBICKIEGO 2012**

Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3707E Poddębice - Kałów - Złotniki - Bardzynie - Parzęczew	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu			-	środki własne
Starostwo Powiatowe Gmina Uniejów	Ochrona przed hałasem	Termy Uniejów – Regionalny Markowy produkt Turystyki Uzdrawiskowej: – przebudowa ciągu drogowego 3730E Uniejów (ul. Kościelnicka) – Wilamów – Chruścin – przebudowa ciągu drogowego 2530E Wielenin – Orzeszków – przebudowa ciągu drogowego 3729E Brudzew – Warenka – Czepów Dolny – przebudowa ciągu drogowego 3737E ul. Orzechowa w Uniejowie – przebudowa ciągu drogowego 3727E ul. Wschodnia w Uniejowie – przebudowa ciągu drogowego 3734E ul. Targowa w Uniejowie	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2007-2010	9 274 270		środki własne EFRR
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3727E Biernacice – Felicjanów – Uniejów	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2011	705 060	-	środki własne EFRR
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3710E Dzierżazna – Krępa	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2009	1 268 660	-	środki własne budżet państwa
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3746E ul. Północna w Poddębicach	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2012	72 000	-	środki własne EFRR
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3747E ul. 1-ego Maja w Poddębicach	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2010-2013	156 460	-	środki własne EFRR

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3748E ul. Kilińskiego w Poddębicach	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2013	56 000	-	środki własne EFRR
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3704E Pl. Kościuszki w Poddębicach	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2008-2012	402 000	-	środki własne EFRR
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3714E Niemysłów - Rzechta	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2009-2013	2 030 000	-	środki własne EFRR
Starostwo Powiatowe	Ochrona przed hałasem	Przebudowa ciągu drogowego 3702E Niewiesz – Wilczków – Karnice - Sędów	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym – optymalizacja płynności ruchu	2008-2013	2 778 000	-	środki własne WFOGR budżet państwa
Starostwo Powiatowe	Ochrona atmosfery	Termomodernizacja budynku Sali gimnastycznej w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Poddębicach	Zmniejszenie emisji poprzez zmniejszenie strat ciepła	2009-2013	4 000 000	-	środki własne EFRR WFOŚiGW
Starostwo Powiatowe	Ochrona atmosfery	Termomodernizacja budynku administracyjnego przy ul. Mickiewicza 32 w Poddębicach	Zmniejszenie emisji poprzez zmniejszenie strat ciepła	2009-2010	183 100	-	środki własne EFRR Zarząd Dróg Wojewódzkich

IV. Informacja o powiązaniach projektowanego Programu Ochrony Środowiska Powiatu Poddębickiego 2012 z innymi dokumentami oraz identyfikacja celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu

Program jest powiązany z następującymi dokumentami:

- 1. POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA NA LATA 2007-2010 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2011-2014** została sporządzona jako realizacja ustaleń ustawy - Prawo ochrony środowiska.

Celami realizacyjnymi Polityki ekologicznej są:

- wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,
- zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
- dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski,
- ochrona klimatu.

Osiąganiu powyższych celów służyć będzie realizacja następujących priorytetów i zadań:

- 2. wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska** polegające na:
 - przeglądzie prawa z punktu widzenia jego zgodności z przepisami UE, jego zmianie i uproszczeniu oraz koordynacji działań w tym zakresie,
 - zapewnieniu integracji celów ochrony środowiska i priorytetów polityki ekologicznej ze strategiami rozwoju różnych sektorów gospodarki,
 - prowadzeniu edukacji ekologicznej dla zapewnienia akceptacji społecznej dla podejmowanych programów ochrony środowiska,
 - zapewnieniu pełniejszego wykorzystania sił rynkowych dla ochrony środowiska,
 - likwidacji błędnych sygnałów ekonomicznych - przykładowo antyekologicznych subsydiów oraz wzmocnienia proekologicznych zachowań,
 - wspieraniu zmian w systemie podatkowym stymulującym działania pożądane z punktu widzenia ochrony środowiska,
 - promocji przyjaznych środowisku postaw konsumenckich,
 - wspieraniu aktywności podmiotów gospodarczych wdrażających systemy zarządzania środowiskowego,
 - wzmocnieniu roli planowania przestrzennego jako instrumentu ochrony środowiska,
 - wspieraniu badań naukowych dotyczących ochrony środowiska i racjonalnego wykorzystywania jego zasobów,
 - wprowadzeniu pełnej odpowiedzialności sprawcy za szkody w środowisku jako elementu realizacji zasady zanieczyszczający płaci,
 - rozwój systemu oceny oddziaływań w cyklu życiowym produktu oraz szacowania przepływów materiałowych jako elementów Zintegrowanej Polityki Produktowej,
 - zagwarantowaniu wystarczających środków finansowych na działania zapewniające realizację celów polityki ekologicznej i rozwoju instrumentów wspierających te działania,
 - zainicjowaniu prac dla szerszego uwzględniania w kosztach produkcji kosztów zewnętrznych.
- 3. ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody** polegająca na:
 - wzmocnieniu krajowego systemu obszarów chronionych,
 - weryfikacji i uporządkowaniu systemu obszarów chronionych w ramach sieci Natura 2000,
 - stworzeniu skutecznych mechanizmów ochrony zasobów i walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych poza obszarami chronionymi,
 - ochronie obszarów wodno-łotnych,
 - odtworzeniu zniszczonych ekosystemów i siedlisk, odbudowie zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
 - wzmocnieniu ochrony różnorodności biologicznej zarówno in situ jak i ex situ,
 - kontynuacji prac zmierzających do wzrostu lesistości kraju (docelowo do 30% pow. kraju),
 - wspieraniu rozwoju wielofunkcyjnej gospodarki leśnej,
 - kontynuacji prac przy rekultywacji gruntów zdegradowanych,
 - wspieraniu programów rolniczych zapewniających zrównoważone korzystanie z gleb (rolnictwo ekologiczne i zrównoważone, programy rolnośrodowiskowe),

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDEBICKIEGO 2012**

- poszukiwaniu substytutów zasobów nieodnawialnych i wspieraniu ich stosowania w gospodarce,
- wzroście racjonalności wykorzystania zasobów kopalni,
- wzmacnianiu bezpieczeństwa biologicznego w odniesieniu do genetycznie modyfikowanych organizmów (GMO),
- c) zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii polegające na:
 - wdrażaniu zasady *decouplingu* - rozdzielenia zależności presji środowiskowej od rozwoju gospodarczego (zapewnienie, że szybki rozwój gospodarczy nie będzie powodował wzrostu wielkości ładunku zanieczyszczeń odprowadzanego do środowiska),
 - zaoszczędzenie 9% energii finalnej w ciągu 9 lat, do roku 2017,
 - wprowadzaniu wskaźników zużycia surowców, wody i energii na jednostkę produktu w poszczególnych sektorach gospodarki,
 - stworzenie mechanizmów ułatwiających wykorzystanie prostych rezerw energetycznych przez ograniczanie strat i wprowadzanie materiałów i technologii energooszczędnych;
 - wspieraniu programów efektywnego wykorzystania wody w przemyśle, w tym zamkniętych jej obiegów,
 - osiągnięciu 7,5% udziału energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych zarówno w bilansie zużycia energii pierwotnej w 2010 r., jak i takiego samego udziału tych źródeł w produkcji energii elektrycznej,
 - uzyskaniu 5,75% udziału biokomponentów w zużyciu paliw płynnych transporcie w 2010 r.,
 - opracowaniu i wdrażaniu planów gospodarowania wodami na obszarach wydzielonych dorzeczy oraz programów działań dla osiągnięcia dobrego stanu wód w 2015 r.,
 - opracowaniu i wdrażaniu planów ochrony przeciwpowodziowej oraz zapobieganiu skutkom suszy,
- d) dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski polegająca na:
 - zmniejszaniu ładunku zanieczyszczeń odprowadzanego do wód przez modernizację istniejących i budowę nowych oczyszczalni ścieków,
 - zakończeniu programu budowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów w aglomeracjach powyżej 15 000 RLM,
 - zakończeniu programu budowy oczyszczalni ścieków w zakładach sektora rolno - spożywczego,
 - optymalizacji potrzeb transportowych i ograniczaniu emisji ze środków transportu jako elementu poprawy jakości powietrza na terenach zurbanizowanych,
 - realizacji programów ograniczenia wielkości emisji do powietrza ze źródeł przemysłowych i komunalnych,
 - ograniczeniu emisji z dużych źródeł spalania energetycznego,
 - wspieraniu działań mających na celu unikanie wytwarzania odpadów i zapewniających bezpieczne dla środowiska ich unieszkodliwienie,
 - podniesieniu poziomu odzysku odpadów komunalnych do 10% w 2010 r.,
 - ograniczaniu zagrożenia dla zdrowia ludzi i jakości środowiska spowodowanego stosowaniem środków chemicznych,
 - wycofywaniu z obrotu i stosowania substancji niszczących warstwę ozonową,
 - zapobieganiu ryzyku powstania poważnych awarii przemysłowych przez wzmacnianie kontroli nad instalacjami stwarzającymi takie ryzyko,
 - wspieraniu działań mających na celu ograniczenie uciążliwości hałasu,
 - ochronie ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,
 - prowadzeniu skutecznego nadzoru nad wykorzystywaniem źródeł promieniowania jonizującego,
- e) ochrona klimatu polegająca na:
 - spełnieniu wymagań Protokołu z Kioto,
 - wykorzystaniu lasów jako pochłaniaczy gazów cieplarnianych,
 - dalsza redukcja emisji gazów cieplarnianych ze wszystkich sektorów gospodarki, wspieranie programów w tym zakresie;
 - wspieranie programów zwiększających ilość wiążanego węgla,
 - podjęciu działań instytucjonalnych pozwalających na korzystanie z mechanizmów elastyczności Protokołu z Kioto,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

- rozpoczęciu analiz dotyczących potrzeb i możliwości wdrażania działań adaptacyjnych w sektorach szczególnie wrażliwych na skutki zmiany klimatu,
- stworzeniu warunków instytucjonalnych pozwalających na aktywne współtworzenie wspólnotowej polityki klimatycznej, w tym przyjęcia zobowiązań na okres po roku 2012.

2. Narodowy Plan Rozwoju 2007-2013

	Programy operacyjne	Środki publiczne (główne źródła)	Działania	Ogółem środki UE	Wkład krajowych środków publicznych
Wzmocnienie potencjału rozwojowego regionów i przekształcenia strukturalne obszarów wiejskich (koordynacja minister właściwy ds. rozwoju regionalnego) (razem UE: 33 542 mln €)	16 Regionalnych programów operacyjnych	EFRR, EFS, budżety jst, Fundusz Pracy	drogi i komunikacja, rewitalizacja miast, przedsiębiorczość, przemysł turystyczny, dziedzictwo kulturowe, edukacja, zdrowie, rozwój i reorientacja zawodowa, przeciwdziałanie bezrobociu i wykluczeniu	21 000 mln €	7 000 mln €
	RPO – spójność i konkurencyjność regionów	EFRR, FS, budżety jst, budżet państwa	transportu publicznego, rewitalizacja dużych miast, kultura narodowa, rewitalizacja terenów zdegradowanych, mieszkalnictwo, regionalne działania rozwojowe (transport, obszary wiejskie, turystyka, antywykluczenie)	4 271 mln €	1 424 mln €
	Programy operacyjne współpracy przygranicznej i terytorialnej	EFRR, budżety jst	rozwój obszarów przygranicznych, ich współpracy gospodarczej, przedsiębiorczości, współpraca w badaniach i rozwoju oraz gospodarce zasobami	352 mln €	117 mln €
	PO Rozwój obszarów wiejskich	EFRRROW, budżet państwa, budżety jst	poprawa konkurencyjności rolnictwa i leśnictwa; zarządzanie gruntami; dywersyfikacja gospodarki obszarów wiejskich; poprawa jakości życia na obszarach wiejskich.	6 772 mln €	2 257 mln €
	PO Rybołówstwo i przetwórstwo ryb	EFR, budżet państwa, budżety jst	modernizacja floty połowowej; akwakultura, przetwórstwo i sprzedaż produktów rybactwa, chów i hodowla ryb; rozwój obszarów nadbrzeżnych	1 147 mln €	382 mln €
Infrastruktura techniczna (koordynacja minister właściwy ds. transportu) (razem UE: 17 787 mln €)	PO Infrastruktura drogowa	EFRR, FS, Krajowy Fundusz Drogowy, budżet państwa	budowa autostrad i dróg ekspresowych; budowa i modernizacja dróg krajowych; poprawa bezpieczeństwa ruchu, Inwestycje związane żegluga morską; infrastruktura transportu lotniczego	13 013 mln €	4 338 mln €
	PO Infrastruktura kolejowa	EFRR, FS, budżet państwa	inwestycje kolejowe na sieci TEN –T; unowocześnienie taboru pasażerskiego; rozwój transportu intermodalnego; połączenia do portów morskich i lotnisk.	4 328 mln €	1 443 mln €
	PO Sieci energetyczne	EFRR, FS, budżet państwa	rozbudowa i modernizacja infrastruktury przesyłu elektryczności, gazu, produktów ropopochodnych i paliw stałych; inwestycje w odnawialne źródła energii; poprawa efektywności energetycznej	446 mln €	149 mln €

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

Zasoby naturalne (minister właściwy ds. środowiska)	PO Środowisko	EFRR, FS, budżety jst., NFOŚ, WFOŚ, budżet państwa	rozbudowa i modernizacja dużych projektów infrastruktury środowiskowej oraz przeciwpowodziowej i retencyjnej; ochrona przyrody i różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej; zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi; zintegrowana polityka produktowej	5 715 mln €	1 905 mln €
Inwestycje w przedsiębiorstwach (koordynacja minister właściwy ds. gospodarki) (razem UE: 7 565 mln €)	PO Rozwój i modernizacja przedsiębiorstw	EFRR, EFS, budżet państwa	przedsięwzięcia innowacyjne i wdrożeniowe w dziedzinach strategicznych dla gospodarki; informacja gospodarcza i doradztwo; promocję eksportu, współpraca przedsiębiorstw, inwestycje zagraniczne; turystyka	4 657 mln €	1 552 mln €
	PO Nauka, nowoczesne technologie i społeczeństwo informacyjne	EFRR, budżet państwa	rozwój i wykorzystanie sieci łączności elektronicznej, infrastruktury informacyjnej i informatycznej, promowani nowoczesnych technologii; współpraca między instytucjami nauki, międzynarodowa i multidyscyplinarna, otwarcie na przemysł	2 908 mln €	969 mln €
Rozwój zasobów ludzkich i kapitału społecznego (koordynacja minister właściwy ds. pracy) (razem UE: 5 964 mln €)	PO Wykształcenie i kompetencje	EFS, Fundusz Pracy, budżet państwa	rozwój systemów edukacji przedszkolnej, szkolnictwa wyższego, kształcenia ustawicznego; wyrównywanie szans edukacyjnych; podnoszenie jakości nauczania	2 767 mln €	922 mln €
	PO Zatrudnienie i integracja społeczna	EFS, Fundusz Pracy, PFRON, budżet państwa	wspomaganie wzrostu aktywności zawodowej, uelastycznienie rynku pracy, unowocześnienie systemu zabezpieczenia społecznego; podnoszenie kwalifikacji pracowników w wybranych sektorów; przeciwdziałanie wykluczeniu i aktywizacja osób w szczególnie niekorzystnej sytuacji	2 767 mln €	922 mln €
	PO Społeczeństwo obywatelskie	EFRR, EFS, budżet państwa	partnerstwo i dialog pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w procesy rozwojowe; wspieranie inicjatyw obywatelskich w zakresie pożytku publicznego; standardy organizacji społeczeństwa obywatelskiego	430 mln €	143 mln €
Pomoc techniczna (razem UE: 446 mln €)	PO Pomoc Techniczna	EFRR, budżet państwa	wsparcie monitorowania, oceny i kontroli NPR; wsparcie informatycznego systemu monitoringu i kontroli finansowej, upowszechnienie informacji i promocja instrumentów finansowych	446 mln €	149 mln €

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (instrument polityki spójności UE)

EFS – Europejski Fundusz Społeczny (instrument polityki spójności UE)

FS – Fundusz Spójności (instrument polityki spójności UE)

EFRRROW – Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich (instrument strukturalny Wspólnej Polityki Rolnej)

EFR – Europejski Fundusz Rybołówstwa (instrument strukturalny Wspólnej Polityki Rybackiej)

- Krajowy Program Zwiększenia Lesistości** – zakłada, że do roku 2020 lesistość w Polsce osiągnie poziom 30%. Planuje się, że w dalszej perspektywie, do roku 2050, lesistość powinna zwiększyć się do 33%. Zgodnie z harmonogramem zalesień przewidzianym w tym programie, średnioroczny rozmiar zalesień. W latach 1995-2000 powinien sięgnąć 16 tyś. ha, od roku 2001 do 2010 powinien wzrosnąć do 24 tyś. ha, a w latach 2011-2020 do 26 tyś. ha.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

4. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

W dniu 16 grudnia 2003 r. Rada Ministrów przyjęła Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK) wprowadzony do polskiego systemu prawnego poprzez ustawę Prawo wodne. Program ma służyć wdrożeniu dyrektywy 91/271/EWG, przy uwzględnieniu okresów przejściowych. Należy zauważyć, że porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i zaspakajanie potrzeb ludności w dziedzinie odprowadzania ścieków należy do zadań własnych gmin. Zadaniem państwa jest przede wszystkim tworzenie prawnych, organizacyjnych i finansowych instrumentów wspomagających działania samorządów lokalnych. „Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych” został przygotowany na podstawie uzyskanych w 2003 r. od gmin „Informacji o stanie i zamierzeniach dotyczących realizacji przez gminę przedsięwzięć w zakresie wyposażenia terenów zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę, w zbiorcze sieci kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków komunalnych (wg stanu na koniec 2002 r.)”.

Program zawiera wykaz aglomeracji oraz wykaz niezbędnych przedsięwzięć w zakresie budowy i modernizacji zbiorczych sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków komunalnych. Inwestycje te ujęte są w czterech poniższych załącznikach do tego Programu:

- Załącznik I na lata 2003-2005
- Załącznik II na lata 2006-2010
- Załącznik III na lata 2011-2013
- Załącznik IV na lata 2014-2015

W dniu 7 czerwca 2005 r. został zatwierdzony przez Radę Ministrów zaktualizowany Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych.

Inwestycje ujęte w Aktualizacji KPOŚK (A-KPOŚK) będą realizowane:

- w 1577 aglomeracjach w tym:
 - 76 aglomeracji > 100 000 RLM,
 - 383 aglomeracji 15 000 , 100 000 RLM,
 - 1118 aglomeracji 2 000 , 15 000 RLM,
- budowa sieci kanalizacyjnej – ok. 37 tys. km – koszt ok. 32 mld zł,
- budowa, rozbudowa i/lub modernizacja oczyszczalni ścieków – 1734 szt. – koszt ok.10,6 mld zł.

Całkowity koszt KPOŚK w latach 2005 - 2015 to ok. 42, 6 mld zł.

5. Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013 - oś priorytetowa II: Ochrona środowiska, zapobieganie zagrożeniom i energetyka - cel szczegółowy: Poprawa stanu środowiska naturalnego i bezpieczeństwa energetycznego.

Cele operacyjne:

- racjonalizacja gospodarki w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych i przemysłowych,
- racjonalizacja zaopatrzenia w wodę,
- racjonalizacja gospodarki odpadami komunalnymi i odpadami z sektora gospodarczego,
- ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych,
- poprawa jakości powietrza,
- przeciwdziałanie powstawaniu zagrożeń środowiskowych i zmniejszanie ich skutków,
- rozwój i poprawa stanu infrastruktury energetycznej województwa,
- dywersyfikacja źródeł energii ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE).

6. Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko” - priorytet 2 - gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

Cel: zwiększenie korzyści gospodarczych poprzez zmniejszenie udziału odpadów komunalnych składowanych i rekultywację terenów zdegradowanych oraz ochronę brzegów morskich.

Cele szczegółowe:

- redukcja ilości składowanych odpadów komunalnych i zwiększenie udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi i unieszkodliwianiu innymi metodami niż składowanie oraz likwidacja zagrożeń wynikających ze składowania odpadów zgodnie z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami,
- zwiększenie powierzchni terenów przywróconych do właściwego stanu poprzez rekultywację terenów zdegradowanych, zabezpieczenie osuwisk oraz brzegów morskich przed zjawiskiem erozji.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

7. **Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 – 2020** została przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Łódzkiego Nr LI/865/2006 z dnia 31 stycznia 2006 roku. Jako cel strategiczny przyjęto: Poprawę warunków życia mieszkańców regionu poprzez poprawę jakości środowiska.

OBSZAR PRIORYTETOWY: OCHRONA ŚRODOWISKA.

Cel strategiczny: Poprawa warunków życia mieszkańców regionu poprzez poprawę jakości środowiska.

Cele szczegółowe:

- ochrona i poprawa stanu środowiska oraz przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i antropogenicznym,
- zrównoważony rozwój gospodarki zasobami naturalnymi,
- podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Główne działania:

- wspieranie działań w zakresie: wdrożenia systemowej gospodarki wodno-ściekowej, wykorzystania odnawialnych źródeł energii, selektywnej zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów przede wszystkim komunalnych i niebezpiecznych, ochrony przed powodzią, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem niejonizującym, ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, poprawy czystości wód powierzchniowych i podziemnych, wzrostu lesistości, ochrony gleb,
- wspieranie działań na rzecz: rekultywacji terenów poeksploatacyjnych i zdegradowanych, zwiększenia lesistości województwa i doprowadzenie do regeneracji obszarów leśnych uszkodzonych przez przemysł, zwiększenia zasobów wodnych województwa,
- promocja edukacji ekologicznej.

8. **Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego**

Jako nadrzędny cel „Programu ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2015” przyjęto cel sformułowany w „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 - 2020”. Brzmi on następująco:

„Poprawa warunków życia mieszkańców regionu przez poprawę jakości środowiska, likwidację zaniedbań w jego ochronie i racjonalne gospodarowanie jego zasobami”.

Na terenie województwa wskazano 10 priorytetów ekologicznych ważnych dla poprawy stanu środowiska województwa łódzkiego. Są to:

CEL PODSTAWOWY: OCHRONA I POPRAWA STANU ŚRODOWISKA:

- ✚ PRIORYTET I OCHRONA ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH WRAZ Z POPRAWĄ ICH JAKOŚCI ORAZ OCHRONA PRZED POWODZIĄ
- ✚ PRIORYTET II OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB PRZED DEGRADACJĄ
- ✚ PRIORYTET III OCHRONA I WZROST RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZOWEJ ORAZ WZROST LESISTOŚCI
- ✚ PRIORYTET IV RACJONALNA GOSPODARKA ODPADAMI
- ✚ PRIORYTET V POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA

CEL UZUPEŁNIAJĄCY I PRZECIWDZIAŁANIE POZOSTAŁYM ZAGROŻENIOM POCZĄTKU ANTROPOGENICZNEGO:

- ✚ PRIORYTET VI REDUKCJA EMISJI PONADNORMATYWNEGO HAŁASU
- ✚ PRIORYTET VII OGRANICZENIE MOŻLIWOŚCI WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII
- ✚ PRIORYTET VIII UTRZYMANIE OBOWIĄZUJĄCYCH STANDARDÓW W ZAKRESIE PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO
- ✚ PRIORYTET IX RACJONALIZACJA WYKORZYSTANIA MATERIAŁÓW I SUROWCÓW

CEL UZUPEŁNIAJĄCY II PODNIESIENIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ SPOŁECZEŃSTWA

- ✚ PRIORYTET X KSZTAŁTOWANIE POSTAW EKOLOGICZNYCH

Dla osiągnięcia wyznaczonych celów i priorytetów wskazano główne kierunki działań zmierzające do realizacji założonych celów:

- racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi i zapewnienie dobrej jakości wody pitnej,
- ochrona przed zanieczyszczeniami ze źródeł punktowych i obszarowych,
- ochrona przed powodzią i skutkami suszy,
- ochrona gleb użytkowanych rolniczo przed degradacją,
- rekultywacja terenów zdegradowanych,
- ochrona różnorodności biologicznej,
- ochrona i zwiększanie zasobów leśnych,
- objęcie ochroną prawną obszarów i obiektów o największych walorach przyrodniczych,
- ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

- eliminowanie uciążliwości związanych z niewłaściwym postępowaniem z odpadami,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł punktowych, liniowych i powierzchniowych,
- wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- zwiększenie wykorzystania gazu ziemnego w przemyśle i gospodarce komunalnej,
- ochrona przed hałasem komunikacyjnym,
- ograniczenie skutków awarii przemysłowych i chemicznych,
- zapobieganie i ograniczenie skutków awarii związanych z przewozem materiałów niebezpiecznych szlakami,
- zachowanie stref bezpieczeństwa przy lokalizacji obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne,
- zmniejszenie materiałochłonności produkcji,
- racjonalna eksploatacja kopalni,
- edukacja ekologiczna,
- upowszechnianie informacji o środowisku.

W Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami określono następujące cele:

- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców województwa do końca 2009 roku,
- objęcie mieszkańców (głównie z terenów miejskich) systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (OKB) do roku 2010,
- zmniejszenie ilości wszystkich rodzajów odpadów kierowanych na składowiska, a szczególnie ulegających biodegradacji. Zgodnie z zapisami ustawy o odpadach do 31 grudnia 2010 roku nie można składować więcej niż 75% całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w roku 1995, do 31 grudnia 2013 roku należy ograniczyć ilość składowanych odpadów ulegających biodegradacji o 50% w stosunku do roku 1995, a do dnia 31 grudnia 2020r. można składować nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- zwiększenie wykorzystywania odpadów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego jako źródła energii odnawialnej (szczególnie przy zastępowaniu paliw kopalnych) w celu osiągnięcia limitów wykorzystania energii odnawialnej,
- objęcie wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych do roku 2009,
- zwiększenie ilości pozyskiwanych odpadów opakowaniowych na drodze selektywnego zbierania poprzez poprawę systemu zbierania selektywnego odpadów opakowaniowych powstających w gospodarstwach domowych,
- osiągnięcie założonych poziomów odzysku i recyklingu do roku 2014 określonych w ustawie o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej,
- zmniejszenie ilości odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w przedsiębiorstwach,
- stosowanie w procesach produkcyjnych najlepszych dostępnych technik (BAT),
- poprawa świadomości ekologicznej wytwórców odpadów niebezpiecznych, szczególnie z małych i średnich przedsiębiorstw.
- objęcie mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych do roku 2009,
- skuteczne i zgodne z prawem unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych,
- wyeliminowanie PCB ze środowiska poprzez kontrolowane unieszkodliwianie PCB oraz dekontaminację lub unieszkodliwianie urządzeń zawierających PCB do 2010 r.,
- likwidacja odpadów mogących zawierać PCB o stężeniu poniżej 50 ppm.
- wyeliminowanie olejów odpadowych ze środowiska,
- dążenie do utrzymania w latach 2007 – 2014 poziomu odzysku na poziomie co najmniej 50%, a recyklingu rozumianego jako regeneracja na poziomie co najmniej 35% określonych w ustawie o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej,
- w latach 2007 - 2009 r. należy osiągnąć co najmniej poziomy odzysku i recyklingu określone w ustawie z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej, przy czym w roku: 2007 – poziomy wynikające z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 maja 2005 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. nr 103, poz. 872), 2008 i 2009 – poziomy wynikające z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych użytkowych (Dz. U. nr 109, poz.752),

- podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych,
- poprawa wiarygodności danych dotyczących ilości poszczególnych rodzajów odpadów wytwarzanych na terenie placówek służby zdrowia (zamkniętych i otwartych) oraz weterynaryjnych.
- zapewnienie pełnej skuteczności działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku, w tym recyklingu, odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- osiągnięcie przez przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu (zgodnie z ustawą z dnia 20 stycznia 2005r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji) do 31 grudnia 2014 r, poziomu odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji w wysokości odpowiednio 85% i 80% (art. 60), po tym dniu odpowiednio 95% i 85% masy pojazdów przyjętych do ich stacji demontażu rocznie, z zastrzeżeniem, że dla pojazdów wyprodukowanych przed dniem 1 stycznia 1980 r. poziomy odzysku i recyklingu wynoszą odpowiednio 75% i 70% zgodnie z zapisami art. 28 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- likwidacja nielegalnych punktów zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji.
- osiągnięcie w terminie do dnia 31 grudnia 2008 r. poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych, w ilości nie mniejszej niż 4 kg na mieszkańca rocznie,
- zgodnie z ustawą o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (art. 30) wprowadzający sprzęt jest obowiązany do osiągnięcia następujących poziomów: dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu ujętego w grupach: wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego oraz automaty do wydawania odzysku 80% masy zużytego sprzętu oraz recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu 75% masy zużytego sprzętu, dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu ujętego w grupach: sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny oraz sprzęt audiowizualny odzysku 75% masy zużytego sprzętu oraz recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu 65% masy zużytego sprzętu, dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu ujętego w grupach: małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego, sprzęt oświetleniowy, narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych, zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy i przyrządy do nadzoru i kontroli odzysku 70% masy zużytego sprzętu oraz recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu 50% masy zużytego sprzętu, dla zużytych gazowych lamp wyładowczych recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytych lamp wyładowczych w wysokości 80% masy tych zużytych lamp.
- sukcesywne usuwanie azbestu ze środowiska do roku 2032.
- likwidacja mogiłników i magazynów zawierających przeterminowane środki ochrony roślin do roku 2010,
- wyeliminowanie przeterminowanych środków ochrony roślin ze środowiska,
- zmniejszenie zagrożeń powodowanych przez składowiska poprodukcyjnych odpadów środków ochrony roślin w tym pestycydowych, nie spełniających wymogów ochrony środowiska,
- skuteczna likwidacja odpadów materiałów wybuchowych.
- wyeliminowanie nieprawidłowego postępowania ze zużytymi oponami przez ograniczanie możliwości ich spalania w instalacjach do tego nieprzystosowanych oraz poza instalacjami,
- do 2011r. rozbudowa systemu zagospodarowania zużytych opon, w tym osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu zgodnie z prawem oraz zgodnie z ustawą z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej do roku 2014 r. należy osiągnąć poziom: odzysku – 75%, recyklingu – 15 %, docelowo do roku 2018 r. należy osiągnąć poziom odzysku w wysokości 100% a recyklingu w wysokości 20%,
- do 2018 r. rozbudowa systemu selektywnego zbierania odpadów z remontów, budowy i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej do odzysku, aby osiągnąć poziomu odzysku: 50% w 2010 r. oraz 80% w 2018 r.
- ograniczenie składowania osadów ściekowych na składowiskach odpadów,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

- zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przekształcanych metodami termicznymi,
 - ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko przez substancje zubożające warstwę ozonową będące odpadami.
9. **Wojewódzki Program Małej Retencji dla Województwa Łódzkiego** zatwierdzony Uchwałą Nr LIII/887/2006 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 marca 2006 roku - program jest kompleksowym opracowaniem dotyczącym możliwości retencjonowania wód powierzchniowych na rzekach i ciekach województwa. Programuje się budowę 343 sztucznych zbiorników retencyjnych, w tym 192 obiektów o powierzchni mniejszej niż 5,0 ha i 151 obiektów o powierzchni większej niż 5,0 ha. Łączna powierzchnia zwierciadła wody projektowanych zbiorników wyniesie 6 309,6 ha, w tym 309,2 ha zbiorników o powierzchni poniżej 5,0 ha, i 6 000,4 ha zbiorników o powierzchni powyżej 5,0 ha.
10. **Wojewódzki Program Ochrony i Rozwoju Zasobów Wodnych** zatwierdzony Uchwałą Nr LI/866/2006 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 31 stycznia 2006 r.- dotyczy udrożnienia rzek przy budowłach piętrzących dla ułatwienia migracji ryb, zwłaszcza ryb dwuśrodowiskowych.
11. **Strategia Rozwoju Powiatu Poddębickiego**
Cel: Poprawa warunków życia mieszkańców
Programy strategiczne: Poprawa stanu środowiska naturalnego.
Zadania:
- a. opracowanie i wdrożenie pro-ekologicznego systemu gospodarki odpadami,
 - b. stworzenie systemu nadzoru ekologicznego nad funkcjonowaniem przedsiębiorstw oraz redukcja źródeł zanieczyszczeń przemysłowych,
 - c. redukcja źródeł zanieczyszczeń komunalnych,
 - d. współpraca i współdziałanie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w celu ochrony ujęć wody pitnej i wód powierzchniowych,
 - e. zwiększenie terenów zielonych i lesistości powierzchni powiatu.
12. **Program wodno-środowiskowy kraju** jest jednym z dokumentów planistycznych opracowany zgodnie z zapisami art. 113a ustawy Prawo wodne. W tym celu został opracowany projekt programu wodno-środowiskowego kraju, który stanowi realizację wymagań wskazanych w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, w zakresie opracowania programów działań. Po zakończeniu procedury Oceny Oddziaływania na Środowisko zostanie opracowany końcowy dokument planistyczny pn: "Program wodno-środowiskowy kraju".
13. **„Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”**. Program powstał w wyniku przyjęcia Rezolucji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 czerwca 1997 r. w sprawie wycofywania azbestu z gospodarki, a także realizacji ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest oraz „Narodowego Programu Przygotowania do Członkostwa w Unii Europejskiej”, przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 26 kwietnia 2000 r.
- Celem, przyjętego przez Radę Ministrów w maju 2002 r., Programu jest wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych i środowiskowych spowodowanych azbestem, poprzez sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów i odpadów zawierających azbest. Celem Programu jest również stworzenie odpowiednich warunków do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest stosowanych w Unii Europejskiej.
- W Programie ustalono realizację poniższych zadań:
- utworzenie bazy danych o lokalizacji, ilości i stanie istniejących wyrobów zawierających azbest, przewidywanych do usunięcia jako odpady niebezpieczne – w skali gmin, powiatów, województw i kraju oraz utworzenie bazy danych dotyczącej gospodarowania odpadami (www.bazaazbestowa.pl), opracowanie (do 31 grudnia 2006 r.) wojewódzkich, powiatowych i gminnych planów ochrony przed szkodliwością azbestu oraz programów usuwania wyrobów zawierających azbest, a także prowadzenie szkolenia pracowników administracji publicznej w zakresie szczegółowych przepisów i procedur dotyczących azbestu,
 - oczyszczenie miejsc publicznych z azbestu i wspieranie w tym zakresie inicjatyw samorządu terytorialnego (doprowadzenie do oczyszczenia terenów i obiektów publicznych w gminach szczególnie zanieczyszczonych azbestem, wspieranie inicjatyw samorządu terytorialnego, zmierzających do konsekwentnego usuwania niebezpiecznych

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

- wyrobów oraz skutków ich szkodliwości dla mieszkańców i środowiska, prowadzenie badań powietrza, gleby i wody zanieczyszczonych miejsc publicznych),
- usunięcie wyrobów zawierających azbest w trzech 10-cioletnich podokresach,
 - budowę składowisk odpadów azbestowych – 84 składowiska o powierzchni od 1 do 5 ha (obecnie funkcjonuje 25 składowisk),
 - prowadzenie w mediach działalności informacyjno-popularyzacyjnej nt. bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów ich usuwania oraz szkodliwości azbestu,
 - monitorowanie realizacji Programu.

14. Założenia polityki energetycznej Polski do 2020 r. - główne cele krajowej polityki energetycznej.

Zasadniczym wyzwaniem dla polskiej polityki energetycznej jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju. Oznacza to: konieczność podejmowania działań gwarantujących zaspokojenie potrzeb odbiorców po jak najniższych kosztach przy równoczesnym uwzględnianiu wymagań bezpieczeństwa energetycznego i ochrony środowiska, a także równoważenie interesów wszystkich podmiotów życia społecznego i gospodarczego.

Za kluczowe elementy polskiej polityki energetycznej uznaje się:

- bezpieczeństwo energetyczne co oznacza pokrycie bieżącego i perspektywicznego zapotrzebowania na paliwo i energię. (integralnym elementem tego bezpieczeństwa jest dywersyfikacja dostępu do gazu i ropy naftowej),
- poprawę konkurencyjności krajowych podmiotów gospodarczych oraz produktów i usług oferowanych na rynkach międzynarodowych oraz rynku wewnętrznym,
- ochronę środowiska przyrodniczego przed negatywnymi skutkami oddziaływania energetyki.

V. Charakterystyka Powiatu Poddębickiego

1. Położenie

Powiat Poddębicki położony jest w północno-zachodniej, krańcowej części województwa łódzkiego. Granicę północno-zachodnią powiatu stanowi granica pomiędzy województwem łódzkim a województwem wielkopolskim. Od północnego wschodu powiat graniczy z powiatem łęczyckim, od wschodu z powiatem zgierskim, od południowego wschodu z powiatem pabianickim i łaskim. Od południa i południowego zachodu otacza go powiat zduńskowolski i sieradzki. Długość granic z poszczególnymi powiatami sąsiednimi wynosi:

- z powiatem sieradzkim - ok. 29,5 km
- z powiatem tureckim - ok. 30,5 km
- z powiatem kolskim - ok. 8,5 km
- z powiatem łęczyckim - ok. 39,5 km
- z powiatem zgierskim - ok. 39 km
- z powiatem pabianickim - ok. 19,5 km
- z powiatem łaskim - ok. 2,5 km
- z powiatem zduńskowolskim - ok. 20,5 km

Położenie Powiatu Poddębickiego wyznaczają następujące współrzędne geograficzne:

- kraniec zachodni – 18⁰38' długości geograficznej wschodniej (punkt na zalewie Jeziorsko na wysokości Tomisławic),
- kraniec wschodni – 19⁰10' długości geograficznej wschodniej (miejscowość Ignacew Folwarczny),
- kraniec południowy - 51⁰43' szerokości geograficznej północnej (okolice miejscowości Boczek),
- kraniec północny - 52⁰07' szerokości geograficznej północnej (miejscowość Cichmiana).

Pod względem fizyko-geograficznym Powiat obejmuje Wysoczyznę Łaską należącą do makroregionu - Niziny Południowo-Wielkopolskiej, składającej się z 13 mezoregionów: Wysoczyzny Leszczyńskiej, Wysoczyzny Kaliskiej, Doliny Konińskiej, Kotliny Kolskiej, Wysoczyzny Kłodawskiej, Równiny Rychwalskiej, Wysoczyzny Tureckiej, Kotliny Sieradzkiej, Kotliny Grabowskiej, Wysoczyzny Złoczewskiej, Kotliny Szczercowskiej, Wysoczyzny Wieruszowskiej i wspomnianej Wysoczyzny Łaskiej (Jerzy Kondracki 1978).

Powierzchnia powiatu wynosi 881 km², zamieszkuje go 41.850 mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosi 48 mieszkańców na 1 km² (stan na 31.12.2008).

W skład powiatu wchodzi 6 gmin:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

1. gminy wiejskie:
 - Gmina Dalików
 - Gmina Zadzim
 - Gmina Pęczniew
 - Gmina Wartkowice
2. gminy miejsko-wiejskie:
 - Gmina Poddębice
 - Gmina Uniejów

W obrębie powiatu poddębickiego znajdują się 2 miasta:

- Poddębice
- Uniejów

2. Rolnictwo

Teren Powiatu Poddębickiego to teren typowo rolniczy:

- Gmina Poddębice posiada około 15.000 ha użytków rolnych, na których dominuje uprawa zbóż i ziemniaków. Gospodarstwa prowadzą głównie produkcję wielokierunkową, występuje jednak niewielka liczba gospodarstw specjalistycznych, m.in. sadowniczych. Dominuje hodowla trzody chlewnej, bydła, owiec, koni jak również drobiu,
- Gmina Uniejów - ogólna powierzchnia użytków rolnych wynosi 10.791 ha, w tym grunty orne zajmują 7.761 ha,
- Gmina Zadzim - ogólna powierzchnia użytków rolnych w gminie wynosi 11.628 ha, a gruntów ornych 8689 ha. Rolnictwo stanowi podstawę gospodarki gminy. Na obszarze 11 570 ha uprawia się przede wszystkim zboża i ziemniaki, a w produkcji zwierzęcej dominuje produkcja trzody chlewnej i bydła mlecznego. Na lepszych ziemiach w okolicach Zadzimia prowadzi się produkcję nowych odmian sadowniczych, szczególnie jabłoni,
- Gmina Wartkowice jest to teren typowo rolniczy. Powierzchnia użytków rolnych wynosi 11.221 ha. Lasy i grunty leśne stanowią około 10% powierzchni gminy i niewątpliwie odgrywają szczególną rolę krajobrazowo-przyrodniczą i turystyczno-rekreacyjną. Pracę w gospodarstwie należy uznać za podstawowe źródło utrzymania mieszkańców gminy. Rolnicy specjalizują się głównie w produkcji mleka i są dostawcami tego produktu do okolicznych zakładów mleczarskich w Wartkowicach, Ozorkowie, Łodzi, Kutnie,
- Gmina Dalików - na powierzchni 8.638 ha użytków rolnych uprawia się głównie żyto i ziemniaki. Jest to także rejon chowu bydła mięsnego i trzody chlewnej. 71 % ludności zawodowo czynnej zajmuje się głównie pracą we własnym gospodarstwie rolnym, pozostali mieszkańcy pracują poza rolnictwem, prowadząc własną działalność gospodarczą lub pracując w zakładach położonych przede wszystkim na terenie sąsiednich gmin,
- Gmina Pęczniew - podstawową dziedziną gospodarki gminy jest rolnictwo, które stanowi podstawowe źródło utrzymania dla około 67% mieszkańców. Na ogólną powierzchnię gminy przypada 6 869 ha użytków rolnych, na których gospodaruje ok. 1260 gospodarstw rolnych. Na terenie gminy przeważają gleby klasy IV-V. Występują tu skupiska gleb bagiennych oraz pseudobielicowych wytwarzanych z piasków. W produkcji roślinnej dominują zboża i ziemniaki, natomiast w zwierzęcej – hodowla bydła i trzody chlewnej oraz hodowla ryb. Rolnictwo w przeważającej części oparte jest na gospodarstwach o średniej wielkości.

Według danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biura Powiatowego w Poddębicach z siedzibą w Bałdrzychowie w 2008 r. na terenie Powiatu Poddębickiego zarejestrowanych było 36,5 tys. szt. bydła, 50 tys. szt. świń oraz 850 sztuk owiec. W ciągu roku obsłużonych zostało 14 tys. zgłoszeń bydła do rejestru, 50 tys. przemieszczeń bydła oraz 10 tys. ubojów bydła.

3. Surowce mineralne

Na terenie Powiatu Poddębickiego występują następujące grupy surowców mineralnych:

- ❖ surowce węglanowe
- ❖ surowce ilaste
- ❖ surowce okruczowe
- ❖ węgle brunatne i torfy
- ❖ wody geotermalne

Do surowców węglanowych zalicza się: wapienie, margle i opoki. Służą one głównie jako kamień budowlany. Surowce te występują w rejonie Czepów-Roźniatów i Poddębic. Szczegółowo rozpoznane i udokumentowane jest złożo wapieni w Roźniatowie.

Do surowców ilastych zalicza się: ility trzeciorzędowe – plioceńskie oraz gliny zwałowe.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

Iły plicieńskie tzw. poznańskie cechują się wielobarwnością oraz dobrą plastycznością. Występują w okolicy Wielenina i Uniejowa. Zostały one tu rozpoznane i udokumentowane na potrzeby produkcji wyrobów ceramiki budowlanej:

- złoża „Wielenin” – złoża, z którego wydobyte zostało zaniechane, zasoby geologiczne bilansowe 1245 tys m³,
- złoża „Uniejów I” – złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C₁), zasoby geologiczne bilansowe 510 tys m³,
- złoża „Uniejów” - złoża, z którego wydobyte zostało zaniechane, zasoby geologiczne bilansowe 158 tys m³,

oraz do produkcji kruszywa lekkiego – keramzytu:

- złoża „Uniejów” – złoża o zasobach rozpoznanych wstępnie w kat. C₂, zasoby geologiczne bilansowe 3338 tys m³.

Gliny zwałowe na terenie Powiatu Poddębickiego występują głównie na Równinie Szadkowskiej oraz w północnej części Powiatu. Złoża tego surowca zostały rozpoznane koło Zadzimia, w miejscowości Wola Zalewska, w rejonie miejscowości Ralewice – Rzeczyca oraz Popowa badania wykazały, że są to gliny miernej jakości z uwagi na znaczną zawartość margla. W celu wykorzystania ich do produkcji cegły należałoby stosować specjalne technologie. W związku z tym nie sporządzono dla tych złóż dokumentacji geologicznych i nie uwzględniono ich w Bilansie Zasobów Kopalni i Wód Podziemnych.

Do surowców okruchowych należy zaliczyć kruszywa naturalne: piaski, żwiry i piaski ze żwirem (pospółki). Surowce te wykorzystywane są do różnych celów w budownictwie.

Na terenie Powiatu Poddębickiego występują piaski wydymowe, rzeczne oraz akumulacji lodowcowej i wodno-lodowcowej. Piaski wydymowe występują w formach nieregularnych o różnej miąższości, przeważnie porośniętych lasami. Spotyka się je w południowej i północnej części Powiatu. Piaski te nadają się do zapraw murarskich i produkcji betonu (w rejonie Rzeczycy).

Piaski rzeczne występują w dolinach rzecznych. Na uwagę zasługują piaski w dolinie Warty. Są to na ogół czyste piaski kwarcowe.

Piaski lodowcowe i wodnolodowcowe występują na wysoczyznach w formie różnej wielkości płatów. Są to przeważnie piaski drobnoziarniste z zawartością pyłów mineralnych. Lokalnie posiadają domieszkę żwirów. Obszary perspektywiczne dla występowania złóż kruszywa naturalnego znajdują się w środkowej części Powiatu.

Węgiel brunatny w Powiecie Poddębickim występuje w okolicy Uniejowa. W wyniku prac geologiczno-poszukiwawczych stwierdzono tu występowanie pokładu tego surowca o miąższości do 4,6 m pod nakładem osadów trzeciorzędowych i czwartorzędowych o miąższości 0,5-21,5 m. Złoża to zostało udokumentowane i wprowadzone do Bilansu Zasobów Kopalni i Wód Podziemnych pod nazwą „Uniejów” – zasoby geologiczne bilansowe wynoszą 42000 ton.

Występowanie torfów stwierdzono w rejonie Drozdowa, Grabiszewa, Niewiesza, Pałek, Siedlątkowa, Ujazdu. Jednakże ze względu na małą miąższość podkładów torfowych oraz popielność powyżej 20%, zasoby tych torfów zaliczono do pozabilansowych i nie zostały one wprowadzone do Bilansu.

4. Lasy

Lasy na terenie Powiatu Poddębickiego zajmują ok. 13977,22 ha co stanowi 15,9% ogólnej powierzchni Powiatu. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, zajmująca jako gatunek panujący 82,2% powierzchni leśnej, występując na wszystkich zinwentaryzowanych typach siedliskowych z wyjątkiem lasu mieszanego bagiennego, olsu i olsu jesionowego. Ponadto znaczenie gospodarcze ma dąb, brzoza i olsza zajmujące łącznie 15,9% powierzchni leśnej. Pozostałe gatunki panujące: modrzew, świerk, buk, klon, jesion, grab, topola, osika, wierzba i lipa zajmują łącznie 1,9% powierzchni leśnej. Przez Powiat Poddębicki przebiega również północna granica naturalnego występowania jodły. Przeciętny wiek drzewostanów charakteryzuje tendencja wzrostowa i wynosi obecnie ok. 60 lat. Cechą charakterystyczną warunków lokalnych jest bardzo duże rozczłonkowanie powierzchni leśnej.

5. Walory krajobrazowe Powiatu Poddębickiego

Powiat Poddębicki jest wyjątkowo bogaty w miejsca przyrodniczo cenne:

- rezerваты przyrody:

- ❖ Rezerwat przyrody „Jeziorsko” - budowę zbiornika retencyjnego „Jeziorsko” rozpoczęto w 1975 r., wstępne napełnianie nastąpiło we wrześniu 1986 r., pełen zakres piętrzenia i gospodarki wodnej podjęto w 1992 r., a całość inwestycji zakończono w grudniu 1996 r. Powierzchnia zbiornika przy maksymalnej rzędnej piętrzenia to 4230 ha, a pojemność

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

całkowita 203 mln m³. Zbiornik stanowi niewykorzystane zaplecze dla rozwoju turystycznego regionu. W 1992 r. na obszarze najwartościowszym Zbiornika utworzono tzw. „Strefę Ciszy” rozpościerającą się od mostu na rzece Warcie (na południu) do linii Jeziorsko-Brodnia (na północy). W 1998 r. w granicach „Strefy Ciszy” utworzono rezerwat przyrody „Jeziorsko” będący obszarem wód i nieużytków w południowej części zbiornika o powierzchni 2350,6 ha, położony na terenie Gminy Pęczniew oraz Miasta i Gminy Warta, chroniący ostoje ptactwa wodno-błotnego, w tym licznie występujących gatunków ptactwa rzadkiego i chronionego. Do chwili obecnej stwierdzono występowanie około 250 gatunków ptaków, w tym 150 lęgowych. W okresie przelotu liczebność w rezerwacie ptaków przekracza 10 tys. osobników, wśród których zdarzają się gatunki egzotyczne, sporadycznie przylatujące na teren Polski. Na terenie Gminy Pęczniew Rezerwat obejmuje teren o powierzchni 990,67 ha, w skład którego wchodzi część wsi Brodnia, Kolonia Brodnia, Brzeg, Zagórki. W obrębie Rezerwatu zabronione jest: niszczenie roślinności, polowanie, rybołówstwo, płoszenie i zabijanie zwierząt, niszczenie nor i lęgówisk, wędkowanie, gromadzenie odpadów, zakłócanie ciszy, palenie ognisk, używanie motolotni i lotni oraz ruch pojazdów. Rezerwat został utworzony Rozporządzeniem MOŚZNiL z dnia 23 grudnia 1998 r. (Dz. U. Nr 166 z dnia 31 grudnia 1998 r., poz. 1219).

- ❖ Rezerwat Przyrody „Dąbrowa Napoleonów” o powierzchni 38,63 ha, utworzony został w celu zachowania dla potrzeb nauki i piękna krajobrazu naturalnej fitocenozy dąbrowy świetlistej oraz stanowisk chronionych i rzadkich gatunków roślin. Chroni między innymi fragment drzewostanów dębowo-sosnowych z zachowaną roślinnością występującą obecnie bardzo rzadko w Polsce.
- ❖ Rezerwat Przyrody "Jodły Oleśnickie" o powierzchni 11,70 ha, utworzony w celu zachowania fragmentu lasu jodłowego na granicy zasięgu jodły. Usytuowany jest w leśnictwie Oleśnica, w kompleksie leśnym położonym w gminie Dalików. Jodły pospolite w tym rezerwacie mają od 30 do 124 lat, a największa ma wysokość 35 m o obwodzie ponad 2 m.

- obszary chronionego krajobrazu

- ❖ Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu utworzony został Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 20 z dnia 9 września 1998 r., poz. 115). Rozporządzenie to starciło moc z dniem wejścia w życie rozporządzenia nr 5/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wyznaczenia Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (zmienione rozporządzeniem nr 17/2009 z dnia 30 lipca 2009 r.). Celem utworzenia Obszaru jest ochrona terenów cennych ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe różnicowanych ekosystemów, a w szczególności naturalnego koryta rzeki Warty, wartościowych ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcję korytarza ekologicznego łączącego tereny położone w Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej z Parkiem Krajobrazowym Międzyrzecza Warty i Widawki. Obszar o całkowitej powierzchni 29390 ha położony jest na terenie gmin: Goszczanów, Pęczniew, Poddębice, Sieradz, Zduńska Wola, gminy i miasta: Uniejów i Warta oraz miasta Sieradz. Nadzór nad Obszarem sprawuje Wojewoda Łódzki.
- ❖ Puczniewsko - Grotnicki Obszar Chronionego Krajobrazu - tereny położone w środkowo - wschodniej części Nadleśnictwa Poddębice wraz z kompleksem lasów z sąsiedniego Nadleśnictwa Grotniki, obejmujące obszar około 6300 ha. W obszarze chronionym znajduje się 1498,31 ha lasów naszego nadleśnictwa. W obrębie granic tego obszaru znajduje się rezerwat torfowiskowy "Mianów" i leśny "Jodły Oleśnickie".
- ❖ Obszar Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej wyznaczony rozporządzeniem Nr 6/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 marca 2009 r. (zmienione rozporządzeniem nr 18/2009 z dnia 30 lipca 2009 r.) - wyznacza się Obszar Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko -Berlińskiej zwany dalej „Obszarem”, położony na terenie gmin: Bolimów, Nieborów, Miasto Łowicz, Łowicz, Domaniewice, Bielawy, Bedlno, Krzyżanów, Piątek, Góra Świętej Małgorzaty, Kutno, Witonia, Miasto Łęczycza, Łęczycza, Wartkowie, Świnice Warckie, Grabów i Uniejów, zajmujący powierzchnię 36 650 ha. Przedmiotem ochrony Obszaru jest zachowanie walorów przyrodniczych części pradolin powstałej w okresie plejstocenijskim, łączącej dolinę Wisły z doliną Warty. Wyznaczony Obszar wchodzi w skład sieci obszarów chronionych i korytarzy ekologicznych. Nadzór nad Obszarem sprawuje Wojewoda Łódzki.

- obszary Natura 2000

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

❖ Pradolina Warszawsko-Berlińska

Kod obszaru: PLB100001

Powierzchnia całkowita: 23.412,4 ha, w tym:

- a) 21.968,9 ha położone w województwie łódzkim na terenie gmin: Bedno (1.229,7 ha), Krzyżanów (2.171,6 ha), Kutno - gmina wiejska (176,7 ha), Łęczycza - gmina wiejska (3.284,1 ha), Łęczycza - gmina miejska (227,5 ha), Góra Świętej Małgorzaty (1.286,7 ha), Grabów (899,5 ha), Piątek (1.669,8 ha), Świnice Warckie (1.876,5 ha), Witonia (624,7 ha), Łowicz - gmina wiejska (1.847,8 ha), Bielawy (4.023,5 ha), Domaniewice (1.218,3 ha), Zduny (1.297,4 ha) i Uniejów (135,1 ha),
- b) 1.443,5 ha położone w województwie wielkopolskim na terenie gminy Dąbie (1.443,5 ha);

Nadzór nad obszarem: Dyrektor Bolimowskiego Parku Krajobrazowego.

Charakterystyka: Obszar położony na Równinie Łowicko-Błońskiej, na południe od Równiny Kutnowskiej. Zlokalizowane są tu inne obszary objęte ochroną: rezerwat przyrody „Błonie” oraz 3 obszary chronionego krajobrazu: Pradolina Warszawsko-Berlińska, Dolina Bzury, Dolina Warty i Neru. W tutejszym krajobrazie dominują tereny rolnicze, głównie łąki. Lasy zajmują mniej niż 10% powierzchni ostoi. Równinę przecinają cieki spływające z Wzniesień Południowomazowieckich do Bzury. Średnia szerokość doliny tej rzeki wynosi około 2 km. Dolina jest silnie zatorfiona, pokryta mozaiką szuwarów turzycowych i roślinności łąkowej, a ponadto pocięta gęstą siecią rowów melioracyjnych. Podobny charakter ma dolina Neru. Obie rzeki są uregulowane, nie występują tu meandry i starorzecza. Ważnymi ostojami ptaków wodno-błotnych są istniejące na tym obszarze stawy rybne, z których najważniejsze to Psary, Okręt, Rydwan, Borów i Walewice. Obszar Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej zawiera w swych granicach ostoje ptasie o randze europejskiej (Dolina Neru E 43) i krajowej (Dolina Bzury K 46, Stawy Psary K 47, Stawy Okręt i Rydwan K 48). Stwierdzono tu występowanie 28 gatunków ptaków z załącznika I do Dyrektywy Ptasiej oraz 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bąk, cyranka, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, kropiatka, krwawodziób, płaskonos, podróżniczek, rybitwa białowąsa, rybitwa czarna, rybitwa białoskrzydła, rycyk i zausznik. Stosunkowo wysoką liczebność osiągają: bocian biały, derkacz, czajka i śmieszka. W okresie wędrówek występuje tu co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego gęsi zbożowej. Stosunkowo duże koncentracje osiągają: gęś białoczelna, świstun i batalion. Największym zagrożeniem dla funkcjonowania obszaru jako ostoi ptaków jest osuszanie terenu.

❖ Dolina Środkowej Warty

Kod obszaru: PLB300002

Powierzchnia całkowita: 57.104,4 ha, w tym:

- a) 52.832,8 ha położone w województwie wielkopolskim na terenie gmin: Żerków (1.518,9 ha), Koło - gmina wiejska (2.723,2 ha), Koło - gmina miejska (471,7 ha), Dąbie (2.794,3 ha), Kościelec (3.276,9 ha), Osiek Mały (956,9 ha), Golina (3.571,3 ha), Kramsk (9.903,3 ha), Krzymów (2.521,8 ha), Rzgów (3.077,0 ha), Sompolno (76,2 ha), Stare Miasto (790,2 ha), Łądek (3.557,4 ha), Zagórów (2.977,3 ha), Krzykosy (1.088,5 ha), Nowe Miasto nad Wartą (1.071,8 ha), Środa Wielkopolska (37,0 ha), Brudzew (1.532,3 ha), Dobra (57,5 ha), Przykona (58,1 ha), Kołaczkowo (314,0 ha), Miłosław (4.940,3 ha), Pyzdry (4.244,9 ha) i Miasto Konin (1.272,0 ha),
- b) 4.271,6 ha położone w województwie łódzkim na terenie gmin: Poddębice (512,8 ha) i Uniejów (3.758,8 ha)

Nadzór nad obszarem: Dyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego

Charakterystyka: Jest to obszar obejmujący dolinę Warty pomiędzy wsią Balin (powyżej Uniejowa) i Dębno nad Wartą (koło Nowego Miasta). Na tym terenie w granicach województwa łódzkiego znajduje się jeden obiekt chroniony – Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu. Dolina Warty na obszarze ostoi ma szerokość od 500 m do ok. 5 km, wypełniona jest przez mady i piaski, a jedynie w bezodpływowych obniżeniach występują niewielkie powierzchnie płytkich torfów. Teren ten jest zajęty przez mozaikę ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk, zadrzewień łęgowych oraz zarastających szuwarem starorzeczy. Zachodni fragment obszaru (na zachód od ujścia Proсны) zajmuje duży kompleks zalewowych, zbliżonych do naturalnych, starych łęgów jesionowo-wiązowych i grądów niskich. Znaczne ich fragmenty zachowały się w wyniku ochrony

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

rezerwatowej. Na skutek wybudowania na Warcie zbiornika zaporowego Jeziorsko zmieniony został naturalny rytm hydrologiczny Warty, co pociągnęło za sobą różnorakie zmiany siedliskowe. Na terenie ostoi występuje 17 typów siedlisk z listy wymienionych w załączniku I do Dyrektywy Siedliskowej oraz 2 gatunki roślin z załącznika II do tej Dyrektywy: sasanka otwarta i starodub łąkowy. Obszar obejmuje ostoję ptasią o randze europejskiej E 36 (Dolina Środkowej Warty). Występują tu co najmniej 42 gatunki ptaków z załącznika I do Dyrektywy Ptasiej oraz 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. W okresie lęgowym obszar zasiedla powyżej 10% krajowej populacji rybitwy białowąsej, powyżej 2% krajowych populacji następujących gatunków ptaków: cyranka, gęgawa, krwawodziób, płaskonos, rybitwa białoczelna, rybitwa białoskrzydła, rybitwa czarna, rycyk i co najmniej 1% krajowej populacji: bataliona, bąka, błotniaka łąkowego, błotniaka stawowego, dzięcioła średniego, kropiatki, podróżniczka, brodzca piskliwego, cyraneczki, czajki, czapli siwej, dudka, dziwoni, krakwy, kulika wielkiego, sieweczki obroźnej i zausznika. W faunie ostoi na uwagę zasługują ponadto: wilk, wydra, bóbr europejski i nocek duży (ssaki), kumak nizinny i traszka grzebieniasta (płazy), koza, piskorz i różanka (ryby) oraz kozioróg dębosz (bezkręgowiec) - gatunki z załącznika II do Dyrektywy Siedliskowej. Zagrożeniem dla obszaru jako ostoi ptaków jest ograniczenie wezbrań roztopowych oraz zalewy po obfitych deszczach letnich. Problemem jest także ograniczenie gospodarki łąkowej i pastwiskowej skutkujące sukcesją roślinności krzewiastej i drzewiastej na terenach otwartych.

- pomniki przyrody

Na terenie Powiatu znajduje się 7 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 18,87 ha, jedno stanowisko dokumentacyjne o powierzchni 9,85 ha i 79 pomników przyrody.

- stanowisko dokumentacyjne – skarpa o powierzchni 9,85 ha, położona na terenie gminy Pęczniew na wschodnim brzegu zbiornika Jeziorsko pomiędzy wsią Siedlątków (zapora boczna okalająca kościół) a wsią Popów (północna granica pola namiotowego) jest poddawana naturalnym procesom erozji, chroniona prawnie Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 4 maja 1994 roku (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego poz. 36 z dnia 23 maja 1994 roku), powierzchnia terenu chronionego około 200 ha.

- zespół przyrodniczo - krajobrazowy

- ❖ Zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Niemysłów” położony na terenie Gminy Poddębice w oddziale Nadleśnictwa Poddębice, Leśnictwa Niemysłów chroniący stary drzewostan sosnowo-dębowy o powierzchni zespołu 4,52 ha utworzony Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 roku (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 7, poz. 39 z 22 maja 1996 roku)
- ❖ Uroczysko Wielenin, położone przy drodze z Uniejowa do Dąbia, florę uroczyska tworzy 240 gatunków roślin naczyniowych, w tym 12 gatunków podlegających ochronie prawnej (goździk pyszny, gnieźnik leśny, kosaciec syberyjski, listera jajowata, mieczyk dachówkowaty i inne),
- ❖ Zabytkowy Park Podworski w Czepowie – powierzchnia 4,63 ha,
- ❖ Uroczysko Zieleń – powierzchnia 77,67 ha,
- ❖ Park w Zadzimiu – 6,61 ha
- ❖ Uroczysko Zieleń II – teren miasta Uniejów, powierzchnia 15,68 ha,
- ❖ W 2007 roku uchwałą Rady Miejskiej w Poddębicach ustanowiono „Poddębicki Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy”. Zespół obejmuje: zabytkowy Park Miejski, bulwar nad Nerem oraz obiekty sportowe w Poddębicach o łącznej powierzchni 5,77 ha.

6. Wody podziemne

Podstawowym sposobem użytkowania zasobów wodnych jest pobór wody na cele gospodarki komunalnej i przemysłowej. Powiat Poddębicki zaopatrywany jest w wodę wyłącznie z ujęć głębinowych, zarówno do celów gospodarki komunalnej, jak i przemysłu.

Na terenie Powiatu Poddębickiego wydziela się dwa podstawowe użytkowe zbiorniki wód podziemnych: czwartorzędowy i górnokredowy. Aczkolwiek wody podziemne występują także w utworach trzeciorzędowych i dolnokredowych, to jednak nie mają one znaczenia dla potrzeb zaopatrzenia w wodę: w trzeciorzędzie z uwagi na jego ograniczony zasięg występowania – jedynie lokalnie, natomiast w dolnej kredzie ze względu na dużą głębokość zalegania warstw wodonośnych.

Biorąc pod uwagę wyniki wieloletnich badań można stwierdzić, że jakość wód podziemnych produkowanych na potrzeby ludności powiatu nie stwarza ryzyka zdrowotnego. Są to wody o stałym składzie, zawierające śladowe (poniżej normy) ilości metali ciężkich oraz niewielkie ilości związków azotu, głównie amoniaku (występujące w

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODEJBICKIEGO 2012

kilku przypadkach azotany są również w ilościach poniżej dopuszczalnego stężenia). Jedyne zastrzeżenia na podstawie aktualnego zakresu badań dotyczą ponadnormatywnych zawartości związków żelaza i manganu oraz związanych z tym podwyższonej barwy i mętności.

Ze względu na występujący w województwie łódzkim deficyt wody, należy w dalszym ciągu zmniejszać wodochłonność przemysłu i eliminować straty powstające w systemach rozprowadzania wody. Niezbędne jest też zwiększanie zasobów dyspozycyjnych wód powierzchniowych poprzez budowę zbiorników retencyjnych i zachowanie naturalnych zbiorników wodnych oraz ochrona zbiorników wód podziemnych.

7. Wody geotermalne

Powiat Poddębicki położony jest na terenach zasobnych w energię geotermalną związaną z wodami podziemnymi o temperaturze 65 - 70 °C (Uniejów i Poddębice). Stanowią one drugi co do znaczenia kompleks hydrotermalny na Niżu Polskim.

Wody te mogą być wykorzystywane po ich wydobyciu na powierzchnię ziemi oraz przetworzeniu w odpowiednich procesach technologicznych w wielu dziedzinach:

- energetyce
- energetyce cieplnej
- balneologii
- rekreacji
- ogrzewaniu upraw pod osłonami
- hodowli ryb

O atrakcyjności wód geotermalnych w głównej mierze decydują:

- odnawialność energii
- możliwość użytkowania bez degradacji środowiska naturalnego
- ekonomiczna opłacalność ich uzyskania.

Wody geotermalne stanowią swoisty rodzaj wód podziemnych zaliczonych do kopalin podstawowych. Występują one na terenie Powiatu Poddębickiego w utworach dolnokredowych oraz niżej zalegających w podłożu kredowej niecki łódzkiej, utworach jurajskich.

Wody geotermalne zostały rozpoznane i udokumentowane w rejonie Uniejowa. Wykonano tu do celów grzewczych 3 otwory do stropu górnej jury, którymi ujęto wody z piaskowców dolnej kredy:

Otwór IGH-1	-	głębokość 2254,0 m
Otwór PIG/AGH-1	-	głębokość 2665,0 m
Otwór PIG/AGH-2	-	głębokość 2 031,0 m

Zasoby eksploatacyjne wód geotermalnych w rejonie Uniejowa udokumentowano w kat. C dla wycinka regionu o powierzchni 7 km² w ilości:

$$Q = 235,0 \text{ m}^3/\text{h} \text{ przy } S \text{ do } 26 \text{ m}$$

w tym w kat. B dla ujęcia składającego się z 3 w/w otworów:

$$Q = 145,0 \text{ m}^3/\text{h} \text{ przy } S = 26 \text{ m}$$

W/w wielkości zasobów zostały zatwierdzone decyzją Ministra Ochrony Środowiska, zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 17.12.1991 r., znak: KDH/013/56663/91.

Wody geotermalne w rejonie Uniejowa należą do wód chlorkowo-sodowych i posiadają temperaturę 67-70⁰. Z dokumentacji tych wód wynika, że są one wodami poligenetycznymi stanowiącymi mieszaninę słonych reliktowych ze słodkimi młodymi wodami. Zasilanie wód geotermalnych występujących w omawianym rejonie odbywa się na wschodniach kredy dolnej od strony Antyklinorium Kujawskiego oraz od strony Monokliny Przedssudeckiej.

Wody termalne zostały również rozpoznane w okolicach Poddębic i w najbliższym czasie planowane jest ich wykorzystanie.

Według informacji zawartych na stronie internetowej „Geotermii Poddębice” rozpoznanie wiertnicze rejonu Poddębic związane było początkowo z wykonywaniem odwiertów badawczych i poszukiwawczych w celu znalezienia złóż ropy naftowej i gazu. W latach 1970-1971 Państwowy Instytut Geologiczny wykonał w okolicach Poddębic odwiert. W rezultacie tego stwierdzono istnienie na północ od miasta obszaru o samowypływie wód termalnych o temperaturze 60⁰C, wydajności 80 m³/h i mineralizacji około 8 g/dm³.

Wody termalne występujące w zachodniej części rejonu miasta posiadają temperaturę od 60 do 63⁰C, a we wschodniej części – od 55 do 58⁰C.

Ocenia się, że potencjalna wydajność pojedynczego otworu wyniesie około 190 m³/h. Mineralizacja wód w rejonie Poddębic wynosić będzie od 9 do 12 g/dm³. Są to wody słabo

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

zmineralizowane, typu chlorkowo-sodowego, w których występują takie składniki, jak jod i brom. Wody te mogą być zatem wysoce przydatne do celów balneologicznych i rekreacyjnych.

8. Wody powierzchniowe

Przez teren Powiatu Poddębickiego przepływają dwie główne rzeki: Warta i Ner oraz ich dopływy:

- ❖ rzeka Warta jest prawobrzeżnym dopływem Odry, jej źródła znajdują się w Kromoławie k. Zawiercia na wysokości 400 m n.p.m. Do Powiatu Poddębickiego wpływa na wysokości ok. 118 m n.p.m. w gminie Pęczniew (zbiornik „Jeziorsko”), a wypływa w gminie Uniejów na wysokości ok. 97 m n.p.m. W granicach Powiatu Warta płynie, nie licząc zbiornika „Jeziorsko”, na odcinku ok. 30 km. Jej spadek jest niewielki i wynosi ok. 0,48 %. Bieg rzeki - ok. 0,6 m/s. Głębokość waha się w granicach 1,5 - 3,5 m.

W 1975 r. rozpoczęto na Warcie budowę Zbiornika retencyjnego „Jeziorsko”; wstępne napełnianie nastąpiło we wrześniu 1986 r., pełen zakres piętrzenia i gospodarki wodnej podjęto w 1992 r., całość inwestycji zakończono w grudniu 1996 r. Pod zalew przeznaczono tereny pomiędzy wsią Skęczniew w powiecie tureckim a miastem Warta w powiecie sieradzkim. Na terenie Powiatu Poddębickiego znajduje się część zbiornika pomiędzy 489 a 504 km biegu rzeki Warty, licząc od jej źródeł w Kromoławie. Lustro wody „Jeziorska”, przy stanie maksymalnym, obejmuje powierzchnię 42 km², pojemność całkowita zbiornika – 203 mln m³, maksymalna wysokość piętrzenia – 11,5 m. Długość zbiornika na terenie powiatu wynosi 12 km, szerokość 1,8 - 3,0 km. Zbiornik spełnia rolę retencjonowania wód z wiosennych roztopów, czyli przechowuje i reguluje pojawiającą się falę powodziową. Niejako przy okazji, zbiornik wykorzystuje się dla celów energetycznych. W 1995 r. wprowadzono do eksploatacji elektrownię „Jeziorsko”, zbudowaną przy zaporze czołowej. Elektrownia posiada turbinę, przez którą może przepływać 35 m³ wody na sekundę.

Wojewoda Łódzki rozporządzeniem Nr 22/2005 z dnia 19 lipca 2005 r. w sprawie ustanowienia obrębów ochronnych na publicznych śródlądowych wodach powierzchniowych płynących województwa łódzkiego, ustanowił obręb ochronny na rzece Warcie w Siedlątkowie, gm. Pęczniew, obejmujący odcinek rzeki Warty od zapory czołowej Zbiornika Jeziorsko w dół rzeki od miejsca znajdującego się 200 m poniżej II progę wodnego.

W południowej części zbiornika, na obszarze tzw. cofki, bardzo dobre warunki bytowania i rozwoju znalazły liczne gatunki ptactwa wodno-błotnego. Teren o powierzchni 2 350,6 ha jest objęty ochroną jako rezerwat ornitologiczny. Bytuje w nim niezwykle bogaty skład gatunkowy, pozwalający zaliczyć rezerwat do ostoi ptaków o znaczeniu europejskim. Dotychczas stwierdzono występowanie ok. 250 gatunków ptaków, w tym 150 lęgowych.

W czasie przelotów jesiennych w rezerwacie przebywa ok. 10 tys. osobników, wśród nich bywają gatunki egzotyczne. Na mocy prawa miejscowego gmin Warta i Pęczniew, obszar pomiędzy mostem na Warcie a umowną linią łączącą wsie Jeziorsko i Brodnia, został objęty ochroną w postaci strefy ciszy. Wody zbiornika są miejscem występowania wielu gatunków ryb. Zbiornik Jeziorsko ma również wartość krajobrazową. Występują tutaj liczne punkty widokowe na krawędzi pradoliny Warty. Na prawym brzegu zbiornika, w pobliżu zapory znajduje się wysoka, urwista skarpa, odsłaniająca interesujący profil geologiczny. Skarpa na całej długości, objęta została ochroną prawną w formie stanowiska dokumentacyjnego.

- ❖ **rzeka Ner** jest prawostronnym dopływem rz. Warty. Na terenie powiatu znajduje się ok. 30-to kilometrowy odcinek rzeki. Wypływa na wysokości 208 m n.p.m. w pobliżu Wiśniowej Góry - na pld.-wsch. od Łodzi. Na teren powiatu wpływa w okolicy Małynia na wys. ok. 127 m n.p.m., dalej płynie przez Bałdrzychów, Poddębice, Wartkowice i opuszcza Powiat w okolicy Kolonii Borek na 37+600 km swego biegu, na wys. ok. 113 m n.p.m. Wpada do Warty na 444,4 km jej biegu - w woj. wielkopolskim na wys. 94 m n.p.m. Nie posiada wałów przeciwpowodziowych - brzegi rzeki są zabezpieczone groblami.
- ❖ **rzeka Pisia II** jest lewobrzeżnym dopływem Neru. Uchodzi do Neru na 59 km jego biegu. Źródła rzeki znajdują się w okolicach Wrzeszczewic Nowych, na wys. 180 m n.p.m. Uchodzi do Neru na wysokości 122 m n.p.m. Dorzecze pokrywają piaski i gliny zwałowe. W dolinie liczne rowy melioracyjne. Zlewnię Pisi II stanowi zamknięta sieć rowów i cieków.
- ❖ **rzeka Pichna** wypływa w okolicach Zduńskiej Woli na wysokości ok. 180 m n.p.m. Całkowita powierzchnia zlewni rzeki Pichny wynosi 356 km² do przekroju - pompownia Pęczniew. Jej długość na terenie Powiatu Poddębickiego wynosi 9,1 km. Odcinek ten

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

stanowi stare koryto rzeki. W górnej części rzeki występują głównie gliny zwałowe, a dolina rzeki Pichny na tym odcinku charakteryzuje się dużymi spadkami podłużnymi dochodzącymi do 2 %. W środkowej i dolnej części biegu rzeki występują piaski polodowcowe. W dolinie rzeki występuje bardzo gęsta sieć rowów melioracyjnych. Główne dopływy rzeki Pichny to: Pichna z Szadkowic i Jadwichna. Występuje także stare koryto rzeki Urszulinki, która to rzeka skierowana została po jej przełożeniu bezpośrednio do zbiornika „Jeziorsko”(grawitacyjnie).

Ze względu na rolniczy charakter powiatu poddębickiego głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są ścieki bytowo-gospodarcze. Ogółem z terenu powiatu odprowadzanych jest około 1 400 m³ ścieków/dobę. Znacznym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są ścieki z terenów wsi, posiadających instalacje wodociągowe, a nie mających sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków. Na terenie powiatu istnieje duża ilość gospodarstw wiejskich posiadających przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Na terenie powiatu jest 6 komunalnych oczyszczalni ścieków. Przeważająca część zakładów obsługiwana jest przez miejską lub gminne oczyszczalnie ścieków. Jednak ich eksploatacja nie zawsze przebiega w sposób prawidłowy. Występują duże dysproporcje między długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są również ścieki nieoczyszczone lub niedostatecznie oczyszczone w komunalnych i zakładowych oczyszczalniach ścieków, wody opadowe pochodzące z utwardzonych terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, parkingów, obiektów magazynowych i dystrybucji paliw.

Częstym sposobem magazynowania ścieków są zbiorniki bezodpływowe, które w dużej części są nieuszczelnione, nieraz nie posiadają nawet dna. Problemem pozostaną zanieczyszczenia obszarowe pochodzenia rolniczego. Poprawa w tym zakresie będzie zależała od postępów w agrotechnice. Aby poprawić stan jakości wód należy również zapewnić wyposażenie sektora rolno-spożywczego w oczyszczalnie ścieków, ograniczyć lub wyeliminować substancje szczególnie szkodliwe i azotany wprowadzane do wód, zagospodarować osady ściekowe.

9. Ochrona powietrza atmosferycznego

Ze względu na ponadnormatywny poziom emisji ozonu, podobnie jak w latach ubiegłych cały obszar województwa łódzkiego zaklasyfikowany został do klasy C (według obowiązujących obecnie zapisów w ustawie Prawo ochrony środowiska, wymagającej wdrożenia programu ochrony powietrza). Na podstawie wyników pomiarów ze wszystkich 4 stacji pomiaru stężenia ozonu określono, że przypadki przekroczenia wartości poziomu docelowego ze względu na ochronę zdrowia (również wartości poziomu celu długoterminowego) występowały na całym obszarze województwa.

Należy wziąć pod uwagę szerszą skalę zjawiska występowania smogu fotochemicznego w Polsce i innych krajach Europy. Problem zbyt wysokich wartości stężenia ozonu wymaga działań o charakterze ogólnokrajowych programów naprawczych, w oparciu o współpracę międzynarodową w ramach Unii Europejskiej.

Wskaźnikowe pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza metodą pasywnego poboru prób prowadzono w 2008 roku w 3 punktach na terenie miasta Poddębice, w 2 punktach na terenie Uniejowa oraz w miejscowościach Dzierżawy i Pelczyska sąsiadujących bezpośrednio z autostradą A-2 (po 1 punkcie pomiarowym).

W Poddębicach najwyższe stężenia SO₂ i NO₂ zanotowano w punkcie mieszczącym się przy głównej drodze biegnącej przez miasto, przy ul. Łódzkiej. Wartości dwutlenku azotu były 2-krotnie wyższe od wartości zarejestrowanych w punktach zlokalizowanych na osiedlach mieszkaniowych.

W Uniejowie po rocznej przerwie wznowiono pomiary w dwóch punktach pomiarowych. W 2008 roku stężenia zanieczyszczeń utrzymywały się na niskim poziomie.

W miejscowościach leżących bezpośrednio przy autostradzie A-2 stężenie dwutlenku siarki było czterokrotnie niższe niż dwutlenku azotu. Wartości w okresie letnim były niższe niż w zimowym dla obu zanieczyszczeń. Wartości stężeń zanieczyszczeń w 2008 roku utrzymywały się na podobnym poziomie w obu miejscowościach.

10. Gospodarka odpadami

W chwili obecnej podstawowym sposobem unieszkodliwiania odpadów na terenie Powiatu Poddębickiego jest ich składowanie na wysypiskach:

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

Podstawowe informacje dotyczące składowisk na terenie Powiatu Poddębickiego

Lp.	Nazwa i adres wysypiska	Pojemność całkowita m ³	Pojemność zapełniona m ³	Pojemność pozostała do zapełnienia m ³	Powierzchnia w granicach korony m ²
1.	Składowisko odpadów komunalnych w Poddębicach	324000,00	324000,00	-	18600,00
2.	Składowisko odpadów komunalnych, ul. Dąbska, 99-210 Uniejów	37254,00	37254,00	-	15024,00
3.	Składowisko odpadów komunalnych w Starym Gostkowie, 99-220 Wartkowice	20160,00	12296	7863,10	2500,00
4.	Składowisko odpadów komunalnych w Kraczykach, 99-235 Pęczniew	43800,00	24878	18922	-
5.	Składowisko odpadów komunalnych w Zygrach, 99-232 Zadzim	106025,00	15024,00	91001,00	1700,00

- Miejskie Wysypisko w Poddębicach - wysypisko uruchomiono w 1973 r. dla potrzeb miasta i gminy Poddębice, powierzchnia wysypiska to 2,06 ha, położone jest w Poddębicach, przy ulicy Łódzkiej. Na terenie wysypiska ustawione są 4 kontenery do segregowania odpadów. Na dzień dzisiejszy składowisko nie spełnia wymogów ochrony środowiska. Brak jest izolacji podłoża, drenażu odcieków, zaplecza sanitarnego itp. Na składowisku w okresie prawie trzydziestoletniej eksploatacji zgromadzono około 300000 m³ odpadów, głównie komunalnych oraz gruzu. W związku z faktem, że po pierwsze składowisko jest już prawie zapełnione, a po drugie nie spełnia wymogów ochrony środowiska, opracowano koncepcję jego rekultywacji. Prowadzony jest monitoring na składowisku - próby pobierane z czterech piezometrów kontrolnych.

Obecnie składowisko nieczynne - eksploatowane było przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Poddębicach. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Łodzi wydał decyzję wstrzymującą działalność składowiska ze względu na brak wymaganego pozwolenia zintegrowanego. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych złożyło odwołanie od decyzji do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w Warszawie. GIOŚ uchylił zaskarżoną decyzję i przekazał do ponownego rozpoznania. WIOŚ w dniu 18 lipca 2008 r. wydał ponownie decyzję o wstrzymaniu działalności składowiska odpadów w Poddębicach. PUK z dniem 31.12.2008r. wypowiedziało gminie Poddębice umowę użyczenia na nieruchomości położoną w Poddębicach przy ulicy Łódzkiej „Wysypisko Miejskie”.

- Gminne Wysypisko Nieczystości Stałych w Gostkowie Starym - uruchomione zostało w 1989 roku dla potrzeb gminy Wartkowice. Odpady na składowisku gromadzone są nieselektywnie. Obecnie trwa zapełnianie II niecki wysypiska. Składowisko eksploatowane przez Urząd Gminy w Wartkowicach. Zainstalowano trzy piezometry kontrolne. Wykonywany jest monitoring wód podziemnych. Kontrola wykazała, że składowisko jest eksploatowane bez ważnej decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji. Ponadto odpady nie były zagęszczane i przesypane. Wydano stosowne zarządzenie pokontrolne.
- Gminne Wysypisko Odpadów Komunalnych w Zygrach - uruchomione zostało w 1993 r. dla potrzeb mieszkańców gminy Zadzim. Odpady przywiezione na wysypisko są zgarnięte, przesypane ziemią i wapnem chlorowanym. Wysypisko zajmuje powierzchnię 1,70 ha. Pojemność czynna składowiska to 66266 m³. Docelowa pojemność jest wykorzystana w około 6 %. Składowisko posiada warstwę izolacyjną podłoża, składającą się z folii o grubości 1,5 mm, a także warstwę ochronną filtracyjną o grubości 50 cm, wraz z drenażem nadfoliowym. Jest to najlepiej wyposażone i usytuowane składowisko odpadów komunalnych, które po modernizacji można dostosować do obowiązujących w tym zakresie wymagań prawnych. Właścicielem składowiska jest

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

Urząd Gminy w Zadzimu. Ze względu na konieczność modernizacji składowiska zaprzestano jego eksploatacji z dniem 1.01.2006 r i wydzierżawiono firmie wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach z Częstochowy. Obecnie odpady wywożone są poza gminę Zadzim do Kamieńska i Częstochowy na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy Zadzim. Dzierżawca zobowiązany został do przystosowania składowiska dla potrzeb prowadzenia działalności w terminie do 30.06.2006 r. Po kontroli przeprowadzonej w 2006r. wydano zarządzenie pokontrolne zobowiązujące do zagęszczenia i ukształtowania warstwy składowanych odpadów oraz przesypania ich ziemią.

- Gminne Wysypisko Odpadów Stałych w Kraczynekach gm. Pęczniew - uruchomione w roku 1990 dla gminy Pęczniew. Składowisko nie jest wyposażone w systemy: uszczelniania dna, zbierania odcieków, odgazowania oraz monitoringu środowiska w zakresie wpływu na wody podziemne. Składowisko posiada decyzję zatwierdzającą instrukcję eksploatacji, w której Starosta Poddębicki nałożył obowiązek wykonania brodzika dezynfekcyjnego w terminie do dnia 30.06.2006r. Brodzika nie wykonano. Starosta wydał również decyzję o zamknięciu składowiska w Kraczynekach z dniem 31.12.2009 r. Po kontroli, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Łodzi, zobowiązał ZGKiM w Pęczniewie decyzją z dnia 23.12.2005r do zamontowania bramy wjazdowej, wypełnienia brakującej części ogrodzenia oraz zainstalowania piezometrów, w terminie do 30.06.2006 r. Zadania te zrealizowano. Obecnie odpady na składowisko dowozi firma STRACH z Częstochowy. Podczas kontroli przeprowadzonej w 2006r. stwierdzono, że nie wykonano badań parametrów i substancji wskaźnikowych w wodach podziemnych. Wydano stosowne zarządzenie pokontrolne.
- Składowisko Odpadów w Uniejowie - uruchomione zostało w 1984 roku dla potrzeb miasta i gminy Uniejów. Wysypisko zlokalizowane jest w wyrobisku piasku budowlanego Łódzkich Zakładów Ceramiki Budowlanej Zakładu w Wieleninie, bez uprzedniego zabezpieczenia podłoża. Powierzchnia wysypiska 0,8 ha. Odpady na wysypisku nie są segregowane, wpływ składowiska na wody podziemne i glebę nie jest monitorowany. Składowisko nie spełnia wymogów ochrony środowiska. Z uwagi na 80 % stopień wykorzystania oraz brak możliwości dostosowawczych musi zostać poddane rekultywacji. Składowisko zostało zamknięte. Odpady nie są dowożone od 1.01.2008 r. Podczas kontroli stwierdzono, że odpady na składowisku nie były uporządkowane i znajdowały się również na terenie przylegającym. Wydano stosowne zarządzenie. Odpady z terenu gminy Uniejów wywożone są na składowisko w miejscowości Borek koło Łęczycy na podstawie umowy zawartej z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Łęczycy.
- Gmina Dalików nie posiada własnego wysypiska.

Realizacja na terenie powiatu w okresie sprawozdawczym 2007-2008 planu zamykania składowisk odpadów nie spełniających wymagań ochrony środowiska, których modernizacja nie jest możliwa z przyczyn technicznych lub jest nieuzasadniona z przyczyn ekonomicznych. Składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których były składowane odpady komunalne

Lp.	Nazwa i adres składowiska przeznaczonego do zamknięcia	Planowany rok zamknięcia	Faktyczny rok zamknięcia	Opis podjętych działań
1.	Składowisko odpadów komunalnych w Poddębicach	2007	2008	Sporządzenie projektu rekultywacji, uzyskanie pozwolenia na budowę, wykonanie instalacji piezometrów do monitoringu wód podziemnych, rozpoczęcie prac rekultywacyjnych mających na celu formowanie skarpy, przerwane w 2008 r. z powodu decyzji ŁWIOŚ o wstrzymaniu eksploatacji składowiska – konieczność zmiany koncepcji rekultywacji
2.	Składowisko odpadów komunalnych, ul. Dąbska, 99-210 Uniejów	2007	2007	rekultywacja jeszcze nie rozpoczęta, obecnie trwa przygotowywanie do procesu rekultywacji, brak zainstalowanych piezometrów

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

3.	Składowisko odpadów komunalnych w Starym Gostkowie, 99-220 Wartkowice	2009	-	rekultywacja jeszcze nie rozpoczęta, w 2006 r. zainstalowano 3 piezometry o głębokości 13 m każdy w celu kontroli wpływu składowiska na środowisko gruntowo-wodne
4.	Składowisko odpadów komunalnych w Kraczyńkach, 99-235 Pęczniew	2009	-	rekultywacja jeszcze nie rozpoczęta zainstalowano 4 piezometry o głębokości 7,5 do 9,5 m w celu kontroli wpływu składowiska na środowisko gruntowo-wodne
5.	Składowisko odpadów komunalnych w Zygrach, 99-232 Zadzim	2009	-	rekultywacja jeszcze nie rozpoczęta

Dużym problemem w gospodarce odpadami są "dzikie" wysypiska zlokalizowane głównie w lasach i na nieużytkach. Poważnym zagrożeniem dla środowiska mogą być składowane tam odpady niebezpieczne niewiadomego pochodzenia.

Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 13 września 1996 r. (Dz. U. Nr 132 poz. 622 z późniejszymi zmianami) o utrzymaniu czystości i porządku w gminach samorządy mają możliwość egzekwowania obowiązku podpisywania przez mieszkańców umów z przedsiębiorstwami wywozowymi. W większości gmin "nielegalne" wysypiska są likwidowane (niekiedy w wyniku prac interwencyjnych) po ich wykryciu przez władze gminne.

Odpady, które nie trafiają na wysypiska odpadów są niestety bardzo często spalane przez mieszkańców. Spalanie odpadów z tworzyw sztucznych w tradycyjnych spalarniach stwarzają poważne zagrożenie dla zdrowia, zwłaszcza w przypadku spalania pewnych gatunków tworzyw sztucznych (np. popularne PCV). Procesowi spalania towarzyszą różne szkodliwe emisje oraz dodatkowe odpady. Nowoczesne spalarnie zapewniają znaczne ograniczenia szkodliwych emisji, ale wymaga to bardzo kosztownych inwestycji. Dlatego też spalanie tworzyw sztucznych niesie za sobą zagrożenia dla środowiska. Związane jest to z uwalnianiem zanieczyszczeń a także często z ich rozkładem. W wysokiej temperaturze emitowane są wszystkie, nawet trudno lotne dodatki uszlachetniające dodawane do tworzyw. Przykładem toksycznych związków są dioksyny - wykazują tendencję do biokumulacji w środowisku naturalnym a zwłaszcza w wodzie. Z otoczenia przedostają się do łańcucha żywienia człowieka, który wchłania je wraz z pożywieniem (głównie z produktami mlecznymi, tłuszczem zwierzęcym i rybami).

Dla wielu wyrobów z tworzyw sztucznych bardziej korzystną dla środowiska formą utylizacji jest ich przetwarzanie (recykling). Polega on na odzyskaniu z odpadów tworzyw czystych, pełnowartościowych frakcji polimerów o zdefiniowanych właściwościach i nadających się do ponownego przetworstwa.

Wdrożenie systemu segregacji odpadów jest bardzo ważne. Należy nieustannie prowadzić akcję uświadamiania mieszkańców o konieczności wprowadzenia systemu selekcji i minimalizacji odpadów. Ważne jest również znalezienie rynków zbytu dla wyselekcjonowanych odpadów.

11. Hałas

Na terenie Powiatu Poddębickiego nadmierny hałas do środowiska emitują przede wszystkim zakłady przetwórcze, rzemieślnicze i handlowe takie jak mleczarnia, młyny zbożowe, stolarnie, masarnie wyposażone w urządzenia klimatyzacyjne i chłodnicze. Głównym czynnikiem degradującym klimat akustyczny w środowisku jest hałas komunikacyjny, na terenie Powiatu Poddębickiego emitowany przede wszystkim przez środki transportu drogowego i kolejowego. Największy hałas występuje przy autostradzie A-2, drodze krajowej nr 72 biegnącej przez Poddębice i Uniejów oraz drodze biegnącej z Łęczycy przez Poddębice w kierunku Sieradza i Szadku oraz z Dąbia przez Uniejów do Łasku (drogi dojazdowe do autostrady).

Badania hałasu przy autostradzie A-2 między węzłem Dąbie a węzłem Wartkowice przeprowadzono przez WIOŚ w trzech punktach na terenach sąsiadujących z autostradą. Pomiarów wykonano metodą bezpośrednich pomiarów hałasu z wykorzystaniem próbkowania. Równocześnie wykonano pomiary natężenia ruchu.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

W miejscowości Dzierżawy i Pełczyska między jezdniami autostrady a punktem pomiarowym znajdują się ekrany akustyczne. Wyniki wskazują, że zastosowanie ekranów powoduje spadek poziomu dźwięku o ok. 7 – 9,5 dB w stosunku do terenów gdzie nie zastosowano ekranów.

12. Gleby

Charakterystyka gleb poszczególnych gmin Powiatu Poddębickiego:

- Gmina Dalików – dominują gleby słabe, gleby kl. III-IV stanowią 39%, użytki rolne zajmują 8962 ha, co stanowi 79,52% (dane na dzień 31.12.2007 r.), w tym: grunty orne i sady – 6900 ha, użytki zielone – 2058 ha, lasy i grunty leśne – 1372 ha, pozostałe grunty – 936 ha,
- Gmina Pęczniew – duży udział gleb dobrych i bardzo dobrych, gleby kl. II-III stanowią 14% powierzchni, kl. IV – 41%, kl. V – 30%, najgorsze kl. VI – 15%
- Gmina Poddębice – warunki glebowe średniokorzystne, najlepsze gleby występują w północnej części gminy, gleb kl. II jest 0,1%, kl. III – 9,8%, kl. IV – 40%,
- Gmina Zadzim – przeważają gleby klasy III i IV
- Gmina Wartkowie – warunki glebowe średnie, kl. III – 11,2%, kl. IV – 41,8%, kl. V – 36,9%, kl. VI i Viz – 10%,
- Gmina Uniejów – ponad 60% gleb gminy stanowią gleby słabe należące do V-VI klasy, klasa III i IV występuje jedynie na ok. 40% użytków rolnych, brak jest natomiast na terenie gminy obszarów należących do I i II klasy.

Poważnym czynnikiem degradacji gleb jest ich nadmierne zakwaszenie i zubożenie w składniki pokarmowe, jak fosfor, potas i magnez. Przyczyną ubożenia gleb w składniki pokarmowe jest bardzo niskie i nieproporcjonalne zużycie nawozów mineralnych. Wpływ na to ma również zmniejszenie pogłowia zwierząt gospodarskich, co prowadzi do zmniejszenia ilości nawozów naturalnych, wprowadzanych do gleb.

Zgodnie z badaniami gleby przeprowadzonymi na terenie poszczególnych Gmin Powiatu Poddębickiego w latach 1998-2006 aż 63% gleb wymaga wapnowania, a około 50% wymaga nawożenia fosforem i potasem..

Zgodnie z planem monitoringu gleb województwa łódzkiego na terenie Powiatu Poddębickiego badano otoczenie mogilnika w Kazimierzewie w gminie Zadzim oraz mogilnika w Księżej Wólce w gminie Pęczniew. Mogilniki zlokalizowane są w lesie.

Wykaz mogilników na terenie Powiatu Poddębickiego

Miejscowość	Gmina	Rodzaj odpadów	Lokalizacja, konstrukcja, odległości od wód powierzchniowych oraz ujęć wodnych
Kazimierzew	Zadzim	Przeterminowane środki ochrony roślin (m.in. chwastom, owadofos) i zatrute ziarno, ok. 7 Mg	Lokalizacja: w lesie przy skarpie, na brzegu nieczynnej piaskowni około 50 m od drogi Pęczniew-Zadzim. Konstrukcja: 3 betonowe studnie o głębokości 2 m i średnicy zewnętrznej 1,2 m. Całość na powierzchni 42,24 m ² i pojemności V = 9 m ³ . Odległość od cieków wodnych ok. 70 m. Przewidziana likwidacja w II etapie
Księża Wólka	Pęczniew	Przeterminowane środki ochrony roślin (pestycydy) ok. 8 Mg	Lokalizacja: przy leśnej drodze do miejscowości Kręczyńki, 400 m od szosy Pęczniew-Księża Wólka. Konstrukcja: studnie betonowe o pojemności V=10 m ³ . W odległości ok. 5 km na południowy-wschód – rzeka Urszulinka. Przewidziana likwidacja w II etapie.

Próby gleby zostały pobrane jesienią 2000 roku.

Wyniki prowadzonych badań w kierunku zanieczyszczenia gleby metalami ciężkimi i pestycydami zestawiono w tabelach.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

Wyniki monitoringu gleb na zawartość metali ciężkich wokół mogiłników na terenie Powiatu Poddębickiego w roku 2000 (dane WIOŚ)

L.p	Lokalizacja mogilnika	Odczyn		Cynk mg/kg s.m.	Miedź mg/kg s.m.	Ołów mg/kg s.m.	Kadm mg/kg s.m.	Chrom ogólny mg/kg s.m.	Nikiel mg/kg s.m.
		H2O	KC1						
1	KAZIMIERZEW (gm. Zadzim) str. południowa	4,52	4,21	11,2	4,10	5,26	0,460	4,09	5,65
	str.płd (wzniesienie)	4,76	4,50	10,1	4,20	5,97	0,389	3,89	7,75
	str.wschodnia	4,78	4,41	12,3	6,62	5,72	0,274	3,75	8,67
2	KSIĘŻA Wólka (gm.Pęczniew) wokół mogilnika	4,35	4,01	9,84	4,96	8,11	0,256	4,29	9,14

Wyniki monitoringu gleb na terenie Powiatu Poddębickiego na zawartość pestycydów wokół mogiłników w roku 2000 (dane WIOŚ).

L.p	Lokalizacja mogilnika	Lindan µg/kg s.m	DDE µg/kg s.m	DDD µg/kg s.m	DDT µg/kg s.m	Metoksy- chlor µg/kg s.m	Malation µg/kg s.m	Paration µg/kg s.m
1	KAZIMIERZEW gm. Zadzim str.płd.	n.w.	n.w.	n.w.	n.w.	n.w.	n.w.	n.w.
	str.płd (wzniesienie)	n.w.	n.w.	n.w.	n.w.	n.w.	n.w.	n.w.
	str.wsch.	n.w.	n.w.	n.w.	n.w.	n.w.	n.w.	n.w.
2	KSIĘŻA Wólka i (wokół mogilnika)-	n.w.	0,039	0,056	0,382	n.w.	n.w.	n.w.

Odczyn gleb jest kwaśny, gdyż mogiłniki położone są w lesie. Istnieją zatem dobre warunki do uwalniania zawartych metali i wypłukiwania ich opadami. Mogą też być łatwo pobierane przez rośliny.

Zawartości poszczególnych oznaczanych metali ciężkich w pobranych próbach gleby są niskie i dla każdego z oznaczanych metali spełniają wymogi określone dla gleb grupy A (dla obszarów o najbardziej restrykcyjnych normatywach dot. wszystkich zanieczyszczeń).

Wyniki badań analizowanych pestycydów stwierdziły ich brak wokół mogilnika w Kazimierzewie. W otoczeniu mogilnika w Księżej Wólce występuje ponadnormatywne zanieczyszczenie gleby pestycydami DDE, DDE i DDT. Należy wziąć pod uwagę bardzo dużą trwałość tych pestycydów, zwłaszcza DDT.

VI. Analiza aktualnego stanu środowiska Powiatu Poddębickiego

Analizy aktualnego stanu środowiska w Powiecie dokonano w oparciu o własne informacje, ale w dużej mierze w oparciu o dane i wyniki kontroli przeprowadzonych przez Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska.

Inspekcja Ochrony Środowiska realizuje szereg zadań z zakresu ochrony środowiska. Liczba zadań wykonywanych przez Inspekcję na przestrzeni ostatnich lat znacznie się zwiększyła, co wynika z udoskonalenia prawa ekologicznego i nowych obowiązków państwa związanych z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

W związku z tym do najważniejszych kierunków działania IOS należy:

- kontrola przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym użytkowaniu zasobów przyrody,
- organizowanie i koordynowanie Państwowego Monitoringu Środowiska, prowadzenie badań jakości środowiska, obserwacji i oceny jego stanu oraz zachodzących w nim zmian,
- opracowanie i wdrażanie metod analityczno – badawczych i kontrolno – pomiarowych,
- inicjowanie działań tworzących warunki zapobiegania poważnym awariom oraz usuwania ich skutków i przywracania środowiska do stanu właściwego.

Na terenie powiatu poddębickiego instytucją, która realizuje ww. zadania jest od stycznia 1999 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi Delegatura w Sieradzu. Teren działalności Delegatury obejmuje powiaty: sieradzki, zduńskowski, łaski, poddębicki, pajęczański, wierszowski i wieluński.

Przeprowadzane kontrole swym zakresem obejmują wszystkie aspekty ochrony środowiska tj. gospodarkę wodno-ściekową, gospodarkę odpadami, ochronę powietrza, ochronę przed hałasem, a także weryfikację ponoszonych opłat ekologicznych i kar za naruszanie wymagań ochrony środowiska.

Aby pełnić te zadania laboratorium Delegatury dysponuje specjalistyczną aparaturą. Badania wykonywane są przy użyciu nowoczesnej aparatury z wykorzystaniem polskich norm, norm międzynarodowych, przepisów i aplikacji renomowanych firm oraz metodyk własnych. Dzięki wprowadzonemu systemowi jakości laboratorium Delegatury posiada akredytację od 1996 roku. Aktualny Certyfikat Akredytacji Nr AB 085 z dnia 14.11.2007 r. Razem laboratorium posiada akredytację na 178 wskaźników we wszystkich komponentach środowiska. Laboratorium bierze corocznie udział w krajowych porównaniach międzylaboratoryjnych, uzyskując dobre wyniki.

1. Ochrona wód – wody powierzchniowe i podziemne

1.1 WODY PODZIEMNE

Podstawowym sposobem użytkowania zasobów wodnych jest pobór wody na cele gospodarki komunalnej i przemysłowej. Powiat Poddębicki zaopatrywany jest w wodę wyłącznie z ujęć głębinowych, zarówno do celów gospodarki komunalnej, jak i przemysłu.

Na terenie Powiatu Poddębickiego wydziela się dwa podstawowe użytkowe zbiorniki wód podziemnych: czwartorzędowy i górnokredowy. Aczkolwiek wody podziemne występują także w utworach trzeciorzędowych i dolnokredowych, to jednak nie mają one znaczenia dla potrzeb zaopatrzenia w wodę: w trzeciorzędzie z uwagi na jego ograniczony zasięg występowania – jedynie lokalnie, natomiast w dolnej kredzie ze względu na dużą głębokość zalegania warstw wodonośnych.

a. wody podziemne w utworach czwartorzędowych

Wody podziemne w utworach czwartorzędowych gromadzą się w osadach piaszczysto-żwirowych występujących w dolinach rzecznych oraz na wysoczyznach. Są to wody porowe. Warstwy wodonośne w dolinach rzecznych prowadzą wody o zwierciadle swobodnym, płytko występującym w stosunku do powierzchni terenu. Zasilane one są poprzez infiltrację wód opadowych i powierzchniowych oraz drogą dopływu podziemnego z otaczających doliny wysoczyzn.

Przy wysokich stanach wód powierzchniowych ujawnia się pierwszy rodzaj zasilania, natomiast przy niskich stanach uruchamia się zwiększony dopływ podziemny, a to powoduje drenaż warstw wodonośnych z otaczających doliny rzeczne wysoczyzn.

Mięszość wodonośnych warstw w dolinach rzecznych osiąga wartości kilku metrów. Jedynie w dolinie Warty może wynosić do 50 m. Tutaj też obserwuje się największą wodoprzewodność warstw dolinnych.

Wody podziemne na wysoczyznach gromadzą się w osadach piaszczysto-żwirowych występujących bezpośrednio od powierzchni terenu nad glinami, wśród glin zwałowych oraz pod nimi. Wody w warstwie wodonośnej występującej nad glinami cechują się swobodnym zwierciadłem, na ogół płytko zalegającym w stosunku do powierzchni terenu. Podobnie jak warstwy wodonośne w dolinach rzecznych, warstwa nadglinowa zasilana jest bezpośrednio przez opady atmosferyczne. Na tej warstwie bazują gospodarskie studnie kopane.

Warstwy śródglinowa i podglinowa prowadzą wody z reguły pod napięciem. Mięszość ich jest zróżnicowana. Na ogół znaczne mięszości kompleksów piaszczysto-żwirowych obserwuje się w rejonach pagórkowatych. Wody wyżej omówionych warstw ujmowane są studniami wierconymi. Najczęściej uzyskiwane wydajności z tych warstw we wschodniej części Powiatu wynoszą 30-80 m³/h, natomiast w części zachodniej – od kilku do 30 m³/h i tylko sporadycznie osiąga się wydajności wyższe.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

b. wody podziemne w utworach górnej kredy

Utwory górnokredowe stanowią podstawowy użytkowy zbiornik wodonośny Powiatu Poddębickiego. Głównie na tym zbiorniku opiera się zaopatrzenie w wodę ludności i przemysłu. Większość ujęć wód podziemnych założona jest w utworach górnej kredy. Również ujęcie dla Miasta Poddębice, składające się z trzech otworów studziennych czerpie wodę z górnej kredy. Zasoby eksploatacyjne przedmiotowego ujęcia wody zostały ustalone w wysokości $Q = 146,0 \text{ m}^3/\text{h}$, przy depresji $s = 6,4 - 8,0 \text{ m}$ i zatwierdzone decyzją Prezesa C.U.G. z dnia 3.III.1963 r., znak: KDH/1033/B/1011/63.

Kolektorem wód w górnej kredzie są spękańskie partie utworów litych, tj. wapieni, wapieni marglistych, margli i opok. Wody prowadzone są szczelinami zatem są to wody szczelinowe. Wśród utworów litych wydziela się dwa systemy szczelin: zwietrzelinowe i tektoniczne. Większy wpływ na przewodnictwo wody posiadają szczeliny zwietrzelinowe. Zawodnienie osadów górnokredowych jest funkcją głębokości ich występowania, systemu spękań – szczelin oraz więzi hydraulicznej z wodonośnymi utworami czwartorzędu. Najbardziej zawodniony jest strop osadów górnokredowych, gdyż jest on intensywnie spękański. Tutaj występują głównie szczeliny zwietrzelinowe. Udział tych szczelin jest największy w rejonie wzniesień morfologicznych stropu górnej kredy, np. w rejonie Poddębic. Intensywność spękań osadów górnokredowych maleje w miarę zwiększania się głębokości zalegania ich stropu. Zaobserwowano, że strefy najintensywniejszych spękań występują do głębokości 300 – 350 m poniżej stropu. Głębiej intensywność spękań stopniowo maleje. Tym samym za najbardziej wodonośną strefę utworów górnej kredy należy uznać przedział od stropu tych utworów do głębokości rzędu 300-350 m. Należy również podkreślić, że utwory górnej kredy w zależności od stopnia spękania oraz wykształcenia litologicznego wykazują dużą rozpiętość wartości wskaźnika przewodności hydraulicznej. Wynosi ona od $1 \text{ m}^2/\text{h}$ do ponad $50 \text{ m}^2/\text{h}$.

Zasilanie zbiornika górnokredowego odbywa się poprzez drenaż wód z poziomu czwartorzędowego, w miejscach kontaktu z piaskami i żwirami na wysoczyznach, jak i w dolinach rzecznych, bądź poprzez bezpośrednie zasilanie wodami atmosferycznymi w miejscach, gdzie utwory górnej kredy odsłaniają się na powierzchni terenu.

Wody zbiornika górnokredowego posiadają charakter naporowo-swobodny. Tam, gdzie nad utworami wodonośnymi występują osady nieprzepuszczalne, wody posiadają charakter naporowy. Natomiast w strefach tzw. okien hydrogeologicznych, gdzie brak jest tych osadów, lustro wody jest swobodne. Rejony takie występują w dolinie Warty i Neru oraz na wysoczyznach np. w rejonie Poddębic.

Utwory górnej kredy na terenie Powiatu Poddębickiego cechują się korzystnymi parametrami wydajnościowymi. Potencjalną wydajność typowego otworu studziennego określa się na $30-70 \text{ m}^3/\text{h}$.

c. jakość wód podziemnych

Wody podziemne stanowią podstawowe źródło zaopatrzenia ludności w wodę do picia. Na terenie województwa łódzkiego oceny stanu jakości oraz zasobów ilościowych wód podziemnych dokonuje się m.in. poprzez prowadzenie monitoringu krajowego i regionalnego. Badania polegają na regularnych pomiarach położenia zwierciadła wód i określeniu ich parametrów fizykochemicznych poprzez analizę chemiczną pobranych próbek wody.

Celem badań wykonywanych w ramach monitoringu wód podziemnych jest:

- określenie stanu jakości wód,
- oznaczenie i oszacowanie istniejących i potencjalnych ognisk zanieczyszczeń oraz określenie ich zasięgu w stosunku do wód podziemnych,
- rozpoznanie wpływu naturalnych i antropogenicznych procesów kształtujących jakość wód w czasie i przestrzeni,
- przedstawienie prognoz zmian chemizmu wód na podstawie kilkuletnich obserwacji,
- umożliwienie przedsięwzięć mających na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniami oraz podniesienie jakości wód już zanieczyszczonych,
- prowadzenie racjonalnej gospodarki wodami podziemnymi.

Wyniki badań monitoringowych przeprowadzonych przez WIOŚ w 2006 i 2007 r. ze względu na brak aktualnego rozporządzenia dotyczącego metod oceny i klasyfikacji wód podziemnych, poddano ocenie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji wód (Dz. U. Nr 32, poz. 284).

W oparciu o rozporządzenie wyróżnia się pięć klas jakości wód podziemnych (z uwzględnieniem przepisów w sprawie wymagań dotyczących jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi):

- 1) klasa I - wody o bardzo dobrej jakości:
 - a) wartości wskaźników jakości wody są kształtowane jedynie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w warstwie wodonośnej,
 - b) żaden ze wskaźników jakości wody nie przekracza wartości dopuszczalnych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- 2) klasa II - wody dobrej jakości:
 - a) wartości wskaźników jakości wody nie wskazują na oddziaływania antropogeniczne,
 - b) wskaźniki jakości wody, z wyjątkiem żelaza i manganu, nie przekraczają wartości dopuszczalnych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- 3) klasa III - wody zadowalającej jakości:
 - a) wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów lub słabego oddziaływania antropogenicznego,
 - b) mniejsza część wskaźników jakości wody przekracza wartości dopuszczalne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- 4) klasa IV - wody niezadowalającej jakości:
 - a) wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów oraz słabego oddziaływania antropogenicznego,
 - b) większość wskaźników jakości wody przekracza wartości dopuszczalne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- 5) klasa V - wody złej jakości:
 - a) wartości wskaźników jakości wody potwierdzają oddziaływania antropogeniczne,
 - b) woda nie spełnia wymagań określonych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Monitoring krajowy:

Systematyczne badania wód podziemnych prowadzone są od 1991 roku w sieci krajowej monitoringu wód podziemnych przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. Na terenie Powiatu Poddębickiego znajduje się punkt obserwacyjno-pomiarowy sieci krajowej monitoringu zwykłych wód podziemnych w miejscowości Spicimierz – nr punktu 2099, rodzaj wód – W-wgłębne, stratygrafia – Q-czwartorzęd, klasa czystości II.

Charakterystyka otworu obserwacyjno – pomiarowego prowadzonego w sieci krajowej monitoringu zwykłych wód podziemnych w 2006 roku.

Nr punktu	Miejscowość	Rodzaj wód	Stratygrafia	Klasa czystości	Wskaźniki decydujące o klasie czystości
<i>Powiat poddębicki</i>					
2099	Spicimierz	W	Q	IV	fosforany

Charakterystyka otworu obserwacyjno – pomiarowego sieci krajowej monitoringu zwykłych wód podziemnych w roku 2007.

Numer otworu wg Monbada	Miejscowość	Identyfikator UE	Stratygrafia	Rodzaj wód	Klasa czystości	Wskaźniki decydujące o klasie czystości
<i>Powiat poddębicki</i>						
2099	Spicimierz	PL02G079_001	Q	W	II	–

Monitoring regionalny:

Zadaniem badań monitoringu regionalnego jest stworzenie bazy informacyjnej o stanie zasobów wód podziemnych jako niezbędnej podstawy do realizacji racjonalnej

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

gospodarki zasobami tych wód i ich ochrony. Zarówno kontrola jak i rozpoznanie jakości wód

w regionalnych zbiornikach wód podziemnych ma na celu formułowanie wniosków dotyczących strategii ochrony wód oraz ich racjonalnego zagospodarowania.

Badania wód podziemnych określają odporność wód podziemnych na zanieczyszczenie, prognozowanie zmian jakości wód podziemnych na podstawie długotrwałej obserwacji oraz wspomaganie działań zmierzających do ograniczenia wpływu czynników antropogenicznych.

Kierunki oraz cele wymaganych działań w przypadku regionalnego monitoringu w stosunku do jakości wód podziemnych według Ramowej Dyrektywy Wodnej powinny osiągnąć dobry status do końca 2015 roku. W obecnej chwili jest na etapie wdrażania celów działań wg Dyrektywy Wodnej dotyczących zapobiegania bądź ograniczania dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych i pogarszania się stanu zasobu tych wód.

Cele, które powinny być osiągnięte w ramach Ramowej Dyrektywy Wodnej, tj.:

- ochrona przed dalszą degradacją oraz przed zanieczyszczeniem;
- utrzymanie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem zbiorników wód podziemnych, aby osiągnąć dobry status wód podziemnych (w ciągu 15 lat);
- powstrzymanie wzrostu koncentracji substancji zanieczyszczających oraz uzyskanie odwrotnego trendu.

Monitoring na terenie województwa łódzkiego prowadzony jest w oparciu o „Projekt monitoringu regionalnego – wód podziemnych województwa łódzkiego” opracowany przez Firmę Arcadis-Ekokonrem z Wrocławia.

Na terenie obszaru powiatu poddębickiego w 2008 roku badania wody surowej zostały przeprowadzone w sześciu punktach badawczych wód wgłębnych ujmujących różne poziomy wodonośne:

- 2 czwartorzędowy,
- 4 kredy górnej.

Ocenę jakości wód podziemnych przeprowadzono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896).

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości wód podziemnych:

- Klasa I – wody bardzo dobrej jakości, w których:
 - a. wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód podziemnych (tła hydrogeochemicznego);
 - b. wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka;
- Klasa II – wody dobrej jakości; w których:
 - a. wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych;
 - b. wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo to wpływ bardzo słaby;
- Klasa III – wody zadowalającej jakości; w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka;
- Klasa IV – wody niezadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka;
- Klasa V – wody złej jakości; w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka.

Określając klasę jakości wód podziemnych w punkcie pomiarowym dopuszcza się przekroczenie wartości granicznych elementów fizykochemicznych, gdy jest ono spowodowane przez naturalne procesy, z zastrzeżeniem, że to przekroczenie nie dotyczy elementów fizykochemicznych i mieści się w granicach przyjętych dla kolejnej niższej klasy jakości wody.

Klasyfikacja wyników monitoringowych wód podziemnych przeprowadzonych w latach poprzednich znacznie odbiega od tegorocznej ze względu na zmianę kryteriów oceny dotyczących klasyfikacji wód podziemnych. Zmieniły się granice stężeń dla

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODEDĘBICKIEGO 2012

poszczególnych klas, zwłaszcza dla żelaza, które w poprzednich latach obniżało klasyfikację wody. Zakres klasyfikacji elementów nieorganicznych stanu wód podziemnych na podstawie nowego rozporządzenia jest dużo bardziej rozszerzony w stosunku do już nieobowiązującego. Nowe rozporządzenie w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych weszło w życie z dniem 20 sierpnia 2008 roku, zmieniając rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 roku w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji wód (Dz. U. Nr 32, poz. 284).

Ocena jakości wód podziemnych na terenie powiatu poddębickiego w 2008 roku:

Punkty pomiarowe występujące w sieci monitoringu wód podziemnych na terenie powiatu poddębickiego należą do jednolitej części wód podziemnych JCWPd oznaczonej numerem 79, która została wyznaczona przez Państwowy Instytut Geologiczny w konsultacji z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej oraz Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska. Przy wyznaczaniu jednolitych części wód podziemnych w procesie wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej korzystano z następujących warstw informacyjnych z dziedziny hydrogeologii: „Atlas hydrogeologiczny Polski”, „Główne zbiorniki wód podziemnych” (GZWP). Badane ujęcia wody na terenie powiatu poddębickiego w 2008 roku zostały zaklasyfikowane do dobrego stanu jednolitej części wód podziemnych.

Analizując wyniki badań wody z ostatnich lat można stwierdzić, że wody w utworach czwartorzędowych występujące na terenie Powiatu Poddębickiego na ogół należą do wód średnio twardych i twardych o odczynie zasadowym, są to wody dobrej jakości. To oznacza, że do celów pitnych wymagają jedynie prostego uzdatniania ze względu na ponadnormatywną zawartość żelaza i manganu.

Wody występujące w utworach górnej kredy podobnie jak wody w utworach czwartorzędowych należą do wód średnio twardych o odczynie zasadowym. Na ogół zawierają ponadnormatywne ilości żelaza i manganu.

d. Ocena stanu sanitarnego ujęć wód podziemnych – informacja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poddębicach

W Powiecie Poddębickim podstawowymi urządzeniami zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia są:

- 33 wodociągi sieciowe,
- 9 wodociągów lokalnych, w tym pracujących na potrzeby: szpitala powiatowego (1), zakładów produkcyjno-przetwórczych (4), ośrodków wypoczynkowych (2), hotelu (1), basenów kąpielowych (1),
- 1 studnia PKP.

Wśród omawianych urządzeń centralnego zaopatrzenia w wodę tylko 1 wodociąg (pracujący na potrzeby Miasta Poddębice) należy do grupy charakteryzującej się wydajnością powyżej 1000 m³/dobę, zaś 97% wodociągów stanowią urządzenia bardzo małe, o wydajności <100 m³/dobę (15) oraz o wydajności 100-1000 m³/dobę.

Stan sanitarno-techniczny obiektów zaopatrzenia w wodę jest zróżnicowany z uwagi na wiek substancji budowlanej, jak i samych urządzeń wodociągowych i nie zmienił się w porównaniu do lat ubiegłych. Generalnie jednak należy uznać, iż nie budzi on większych zastrzeżeń. W kilku przypadkach PPIS wydał decyzje obligujące właścicieli wodociągów do doprowadzenia do wymaganego stanu sanitarno-technicznego stacji wodociągowych w Sarnowie, w Pęczniewie, w Zadzimiu, w Uniejowie, w Woli Przedmiejskiej, w Bałdrzychowie i Niewieszu.

W 2008 r. doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego wodociąg publiczny w Niemysławie, Górze Bałdrzychowskiej i Porczynach, gm. Poddębice, w Ostrowsku, gm. Uniejów i Dalikowie oraz wodociąg lokalny pracujący na potrzeby zakładu produkcyjnego w Krępie.

Wszystkie eksploatowane na obszarze Powiatu wodociągi pracują w oparciu o czyste mikrobiologicznie, podziemne warstwy wodonośne. Mimo, iż nie zachodzi potrzeba stałej dezynfekcji wody ujmowanej, prawie we wszystkich stacjach wodociągowych są urządzone chlorownie i zainstalowane chloratory. Dezynfekcję stosuje się jedynie w sytuacjach wtórnego zanieczyszczenia bakteriologicznego spowodowanego awariami lub po przeprowadzonych remontach, modernizacjach urządzeń do ujmowania, uzdatniania lub dystrybucji wody.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

Na podstawie wyników badań przeprowadzonych w 2008 r. stwierdzono, iż skład mikrobiologiczny wody podawanej przez wodociągi sieciowe i lokalne znacznie się pogorszył w porównaniu do lat ubiegłych.

Odnotowano 12 przypadków zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody produkowanej przez wodociągi sieciowe w Dalikowie, Zdrzychowie, Budzynku, Chropach, Porczynach, Sworawie, Niewieszu, Turze, Starym Gostkowie, Woli Przedmiejskiej, Śpicimierzu i Bogucicach.

Aktualnie wszystkie w/w wodociągi produkują wodę, której wskaźniki mikrobiologiczne są zgodne z wymaganiami.

Skład fizykochemiczny wód ujmowanych do celów wodociągowych jest dość stabilny i eliminuje konieczność stosowania w procesach uzdatniania dodatkowych substancji. Jednak z uwagi na znaczne ilości związków żelaza i manganu woda musi być uzdatniana. Stąd też najczęściej stosowane są proste metody uzdatniania wody, jak napowietrzanie i filtracja przez złoża piaskowe, chociaż nie zawsze, z uwagi na możliwości technologiczne urządzeń, spełniają założone funkcje. Szczególnie widoczne jest to w przypadkach rozbudowy sieci wodociągowej, której konsekwencją jest zwiększona produkcja wody a wcześniej zaprojektowany system uzdatniający okazuje się obecnie niewydolny.

I tak: skład wody podawanej przez 10 urządzeń centralnego zaopatrzenia (Sarnów, Zdrzychów, Pęczniew, Luboła, Poddębice, Chropy, Porczyny, Bałdrzychów, Wola Przedmiejska i Bratków) – z uwagi na ponadnormatywną wartość mętności, barwy oraz obecność związków żelaza i manganu – budzi zastrzeżenia. W tym stanie rzeczy PPIS uznał, iż woda warunkowo nadaje się do spożycia przez ludzi (do czasu określonego w decyzji obligującej do uzyskania właściwej jakości wody).

Biorąc pod uwagę wyniki wieloletnich badań można stwierdzić, że jakość wód podziemnych produkowanych na potrzeby ludności powiatu nie stwarza ryzyka zdrowotnego. Są to wody o stałym składzie, zawierające śladowe (poniżej normy) ilości metali ciężkich oraz niewielkie ilości związków azotu, głównie amoniaku (występujące w kilku przypadkach azotany są również w ilościach poniżej dopuszczalnego stężenia). Jedyne zastrzeżenia na podstawie aktualnego zakresu badań dotyczą ponadnormatywnych zawartości związków żelaza i manganu oraz związanych z tym podwyższonej barwy i mętności.

e. ochrona wód podziemnych

Obszar Powiatu Poddębickiego, jak już wyżej zaznaczono leży w obrębie łódzkiego regionu hydrogeologicznego.

Mapa Obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce wymagających szczególnej ochrony, która została sporządzona przez Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej AGH w Krakowie w 1990 r. pod redakcją prof. A.S. Kleczkowskiego, nie zalicza górnokredowego zbiornika wód podziemnych oraz znacznej części zbiornika czwartorzędowego w rejonie łódzkim do tego typu zbiorników. Fakt ten skutkuje tym, że Minister Środowiska nie wytypował łódzkiego zbiornika górnokredowego do ustalenia jego zasobów dyspozycyjnych oraz strefy ochronnej. Obszar Powiatu Poddębickiego znalazł się poza zasięgiem GZWP wymagających szczególnej ochrony. Nie zmienia to jednak faktu, że na ogół wszystkie wody podziemne na terenie tego Powiatu, jak w całym regionie łódzkim, należą geogenicznie do wód o wysokiej jakości i stanowią podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę ludności i gospodarki. Ich zasoby są dobrem publicznym. W związku z tym powinny podlegać wysokiej ochronie, zarówno jakościowej, jak i ilościowej, nie dopuszczającej do ich degradacji, która w niektórych rejonach już się zaznacza.

Ochrona jakościowa powinna polegać na:

- ❖ *właściwym lokalizowaniu inwestycji. Należy unikać lokalizacji inwestycji uciążliwych dla wód podziemnych na terenach, gdzie wody podziemne nie posiadają osłony naturalnej (bezpośrednie zasilanie) lub jest ona niedostateczna. W związku z tym jest wskazane sporządzenie dla terenu Powiatu mapy wskazującej obszary, gdzie wody podziemne mogą być narażone na zanieczyszczenie. Mapa taka powinna być uwzględniana przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego,*
- ❖ *budowie oczyszczalni ścieków i kanalizacji na terenach wiejskich,*
- ❖ *ustanawianiu w uzasadnionych przypadkach stref ochronnych ujęć wód podziemnych,*
- ❖ *zwracaniu uwagi na prawidłowe wykonanie obudów otworów studziennych nie dopuszczających do zanieczyszczenia wód podziemnych a także na ich wyposażenie, głównie w zakresie urządzeń pomiarowo-kontrolnych,*

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

- ❖ *likwidacji niewykorzystanych otworów wiertniczych, w tym nieczynnych o zaniechanej eksploatacji ujęć wód podziemnych. W związku z tym jest wskazane sporządzenie inwentaryzacji otworów wiertniczych, w tym ujęć wód podziemnych wykonanych na terenie powiatu,*
 - ❖ *likwidacji dzikich wysypisk odpadów i wylewisk,*
 - ❖ *uwzględnianiu przy nawożeniu gleb i stosowaniu środków ochrony roślin potrzeby ochrony wód podziemnych (stosowaniu odpowiednich nawozów, dawek, technologii oraz przestrzeganiu terminów),*
 - ❖ *prowadzeniu monitoringu wód podziemnych: regionalnego i lokalnego*
Zasoby wód podziemnych powinny być wykorzystywane przede wszystkim na potrzeby ludności i przemysłu spożywczego, zwłaszcza wody dobrej jakości, nie budzące zastrzeżeń. Na potrzeby przemysłu należy przeznaczać wody gorszej jakości.
- f. gospodarowanie wodą podziemną na terenie Powiatu Poddębickiego**
- W ciągu ostatniego 20-lecia następował stały spadek zużycia wody na nierolnicze cele produkcyjne. Głównymi przyczynami tego zjawiska są:
- podłączenia zakładów do sieci wodociągowych,
 - recesja w przemyśle,
 - wprowadzenie zasad oszczędnego gospodarowania wodą (zamknięty obieg wody),
 - opomiarowanie większości odbiorców.
- Na podstawie danych otrzymanych z jednostek samorządowych, stwierdzono ogólny wzrost poboru wody w powiecie poddębickim w 2008 roku w stosunku do roku poprzedniego.
- W większości gmin pobór wody wzrósł o kilkadziesiąt m³/dobę. W gminie Zadzim pobór wody w 2008 roku nieznacznie zmalał.
- W 2008 roku pobudowano w powiecie poddębickim 188,1 km sieci wodociągowej (przede wszystkim w gminie Pęczniew 184 km), natomiast sieć kanalizacyjna pozostała na tym samym poziomie co w roku 2007. Sieć kanalizacyjna wynosi 5,9% sieci wodociągowej.
- Zakłady przemysłowe z terenu powiatu poddębickiego korzystają w znacznym stopniu z własnych ujęć wód. W 2008 roku najwięcej wody z ujęć wód podziemnych na własne cele zużywały:
- Geotermia Uniejów Spółka z o.o. w Uniejowie - 190764 m³/rok
 - Fermy Drobiu WOŹNIAK Sp. z o.o. - Ferma Bałdrzychów - 93796 m³/rok
 - Fermy Drobiu WOŹNIAK Sp. z o.o. - Ferma Chropy - 51630 m³/rok
 - Spółdzielnia Mleczarska „MLECZWART” w Wartkowicach - 14474 m³/rok
 - Poddębicki Dom Kultury i Sportu w Poddębicach - 11006 m³/rok
 - JTI Polska Sp. z o.o. Zakład w Gostkowie - 10713 m³/rok.

Ze względu na występujący w województwie łódzkim deficyt wody, należy w dalszym ciągu zmniejszać wodochłonność przemysłu i eliminować straty powstające w systemach rozprowadzania wody. Niezbędne jest też zwiększanie zasobów dyspozycyjnych wód powierzchniowych poprzez budowę zbiorników retencyjnych i zachowanie naturalnych zbiorników wodnych oraz ochrona zbiorników wód podziemnych.

1.2 WODY POWIERZCHNIOWE

Jednolita część wód Ner od Dobrzyńki do Kanału Zbylczyckiego PLRW 600020183275 - rzeka Ner jest jednym z większych prawobrzeżnych dopływów środkowej rzeki Warty, łączącym się z nią na wysokości około 94 m n.p.m. w pobliżu wsi Majdany. Długość całkowita rzeki Ner wynosi 125,9 km, natomiast całkowita powierzchnia jej dorzecza 1823,5 km². Źródła rzeki znajdują się w pobliżu Wiśniowej Góry na wysokości około 250 m n.p.m., na południowy wschód od Łodzi. Stąd kieruje się ona w kierunku zachodnim i północno – zachodnim, przecinając Wzniesienia Łódzkie, Wysoczyznę Łaską oraz Kotlinę Kolską. Zagospodarowanie terenu zlewni Neru charakteryzuje się także intensywnym użytkowaniem rolniczym. Nie brak tu również obszarów zabudowanych, których największe zagęszczenie znajduje się w Łódzkiej Aglomeracji Miejskiej. Rzeka Ner wpływając na teren powiatu poddębickiego niesie ze sobą znaczne zanieczyszczenia z aglomeracji łódzkiej. Typ ukształtowania terenu sprzyja hodowli ryb. Ze względu na stan jakościowy wód Neru, stawy hodowlane zostały wybudowane jedynie w dolinie górnego odcinka rzeki. Na niższych odcinkach było to możliwe tylko na jej czystszych dopływach.

Średnia szerokość rzeki w środkowym biegu wynosi 18 m, natomiast jej średnia głębokość 1,2 m, przy obserwowanych wahaniach od 0,5 do 1,9 m. Szybkość prądu wody wynosi około 0,5 m/s. Wielkość średniego przepływu mierzona w dolnej części biegu rzeki

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

kształtuje się na poziomie 10,8 m³/s. Rzeka, w naturalnych odcinkach, płynie meandrującym korytem, wytwarzając starorzecza. W środkowym i dolnym biegu ujęta jest w szerokie, wyprostowane oraz pogłębione koryto.

W roku 2007 stan czystości rzeki Ner kontrolowano na terenie powiatu poddębickiego w profilu pomiarowo – kontrolnym Poddębice (55,6 km). Woda w badanym punkcie została zakwalifikowana do V klasy czystości, czyli do wód złej jakości.

W omawianym profilu kontrolnym w miejscowości Poddębice, wskutek intensywnego samooczyszczania i rozcieńczenia się wody, skład jakościowy rzeki uległ znacznej poprawie, nadal jednak utrzymując się na poziomie V klasy czystości. Redukcja dość dużej ilości zanieczyszczeń spowodowała obniżenie wartości stężeń większości parametrów. Najkorzystniejsze zmiany zanotowano w przypadku wskaźników tlenowych o ponad 30 % oraz sanitarnych powyżej 80 %.

Zlewnia rzeki Ner:

W roku 2007 z zlewni Neru badano 9 rzek w 13 punktach pomiarowo-kontrolnych. Z przeprowadzonej oceny stanu jakości wód wynika, że rzeki zlewni Neru są nadal znacznie zanieczyszczone. W żadnym z kontrolowanych profili nie stwierdzono I, II i III klasy czystości. Rzeka Ner prowadziła wody V klasy, czyli złej jakości.

Na stan jakościowy wpłynęły głównie ścieki odprowadzane z Grupowej Oczyszczalni Ścieków w Łodzi, które wprowadzają do rzeki ogromny ładunek zanieczyszczeń. Nie bez znaczenia są również zrzuty z mniejszych oczyszczalni ścieków. Odprowadzają one z reguły mniejsze ilości zanieczyszczeń niż GOŚ w Łodzi. Wynika to jednak z przyjmowania mniejszej ilości surowych ścieków a nie większej skuteczności oczyszczania. Sprawność oczyszczania oraz procent skanalizowanych obszarów ulega z biegiem czasu poprawie.

Ocena stanu czystości rzek pod kątem przeznaczenia wód do bytowania ryb:

Wymagania, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych, częstotliwość pobierania próbek wody i sposób oceny wód określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. (Dz. U. Nr 176, poz. 1455). Zlewnia rzeki Warty bez Neru: wszystkie badane punkty nie spełniały norm rozporządzenia ze względu na przekroczenia stężenia azotynów. Najlepszą jakość wody do bytowania ryb karpiowatych w warunkach naturalnych posiadała rzeka Warta na odcinku powyżej Zbiornika Jeziorsko. Pozostałe badane profile pomiarowe zawierały przekroczenia fosforu ogólnego.

Zlewnia rzeki Ner: Z przeprowadzonej oceny rybnej wynika, że w żadnym z kontrolowanych profili nie zostały spełnione wymagane standardy. Wskaźnikami, które przekraczały normy we wszystkich punktach były azotyny i fosfor ogólny. Ponadto wskaźnikami degradującymi wody były: BZT₅, tlen rozpuszczony, azot amonowy oraz amoniak niejonowy. Najlepiej pod względem oceny rybnej, pomimo że w punkcie tym nie stwierdzono osiągnięcia wymaganych standardów, oceniono rzekę Pisię (ppk Małyń) oraz Bełdówkę (ppk Góra Bałdrzychowska).

Jednolita część wód Pisia PLRW 600017183249

W roku 2007 stan czystości rzeki Pisi kontrolowany był w punkcie pomiarowo – kontrolnym usytuowanym w miejscowości Małyń (0,1 km). Na podstawie przeprowadzonych analiz rzekę zakwalifikowano do IV klasy czystości. O przynależności rzeki do wód niezadowolającej jakości, podobnie jak w roku 2006, zadecydowały stężenia wskaźników biogennych (azot Kjeldahla, azotany, azot ogólny). Stężenia azotu Kjeldahla w całym cyklu kontrolnym utrzymywały się na podobnym poziomie w granicach 2,0 – 3,0 mg/l, spełniając normy jakościowe IV klasy czystości. W przypadku azotanów podwyższone stężenia (klasa IV) zaobserwowano, podobnie jak w roku 2006, w okresie styczeń – kwiecień oraz w miesiącu grudniu. Natomiast w pozostałych miesiącach stężenia mieściły się w granicach norm I i II klasy jakości. Większość kontrolowanych parametrów tlenowych i biogennych spełniała normy II i III klasy czystości. W porównaniu do roku ubiegłego skład jakościowy rzeki w roku 2007 utrzymywał się na podobnym poziomie zarówno w przypadku wskaźników tlenowych jak i biogennych.

Jednolita część wód Bełdówka PLRW 600017183269

Rzeka Bełdówka jest prawobrzeżnym dopływem Neru. Początek bierze w okolicach Izabelina i Bełdowa, natomiast uchodzi do Neru w miejscowości Bałdrzychów. Dobra jakość wody sprawiła, że na biegu rzeki powstały liczne stawy hodowlane (gospodarstwa rybackie Bełdów i Zdrzychów). Średnia szerokość rzeki wynosi około 6 m, a jej wahania oscylują w zakresie 5 – 7 m. Średnia głębokość wody wynosi 0,5 m i zmienia się od 0,4 do 1,0 m. Prąd wody jest leniwy, dno piaszczyste, piaszczysto – muliste, zaś w zastoiskach muliste.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

Otoczenie rzeki stanowią łąki i grunty orne, zaś w bezpośrednim sąsiedztwie nadrzeczne zadrzewienia. W roku 2007 badania kontrolne rzeki Beldówki, podobnie jak w roku ubiegłym, wykonano w punkcie pomiarowym w Górze Bałdrzychowskiej (1,5 km). Na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźników jakościowych rzekę zakwalifikowano, tak jak w roku 2006, do IV klasy czystości. Na 19 kontrolowanych parametrów 11 spełniało wymogi I i II klasy. W III klasie znalazły się wskaźniki tlenowe (BZT₅, OWO) i biogenne (azotyny, azot ogólny). Najmniej korzystne stężenia zanotowano dla ChZT–Cr, azotu Kjeldahla i azotanów oraz miedzi (IV klasa). Wartości stężeń ChZT–Cr w większości przypadków utrzymywały się na podobnym poziomie, spełniając normy klasy III, jedynie w miesiącach: maj, październik, listopad zaobserwowano niewielki wzrost stężenia powyżej 30 mg/l (IV klasa). Stężenia azotu Kjeldahla w całym okresie kontrolnym przyjmowały wartości 2 – 3,7 mg/l (IV klasa czystości). W porównaniu do roku ubiegłego w roku 2007 większość kontrolowanych parametrów utrzymywała się na podobnym poziomie. Zarówno wskaźniki tlenowe jak i biogenne przyjmowały zbliżone wartości stężeń.

Jednolita część wód Warta od Zbiornika Jeziorsko do Neru PLRW 600019183199

Poniżej Zbiornika Jeziorsko 270 i 380 m od zapory występują na rzece dwa progi wynoszące odpowiednio 55 i 72 m długości, które w środkowej części mają przelewy o kształcie trapezowym. Zadaniem ich jest powstrzymanie erozji dennej koryta rzeki Warty poniżej jazu. Dalej Warta odzyskuje swój naturalny charakter, osiągając szerokość około 2 km, jest otoczona częściowo lasami (okolice Księżych Młynów). Cechą charakterystyczną tego odcinka są silne wahania poziomu wody spowodowane przez zatrzymywanie wody na zaporze zbiornika Jeziorsko. W dolinie zachowały się starorzecza, bagna oraz tereny podmokłe z zaroślami i sitowiem. W okolicach wsi Balin, powyżej Uniejowa, Warta wpływa na teren Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar obejmuje ostoję ptasią o randze europejskiej E36 (Dolina Środkowej Warty). Występują tu co najmniej 42 gatunki ptaków z załącznika I do Dyrektywy Ptasiej oraz 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Dolina Warty na terenie ostoi ma szerokość od 500 m do około 5 km, wypełniona jest przez mady i piaski, a jedynie w bezodpływowych obniżeniach występują niewielkie powierzchnie płytkich torfów. Otoczenie doliny to łąki i pastwiska, zadrzewienia łąkowe oraz zarastające sitowiem starorzecza. Poniżej miejscowości Wilamów rzeka Warta opuszcza województwo łódzkie.

Jednolita część wód Warty od Zbiornika Jeziorsko do Neru monitorowana została w 2007 roku w profilu pomiarowym Warta – Uniejów (468,8 km). Na odcinek rzeki od Zbiornika Jeziorsko do punktu, który jest usytuowany powyżej miasta Uniejów mają wpływ ścieki uchodzące do rzeki Warty:

- w 484,1 km z DPS Skęczniew w ilości 70,8 m³/db;
- w 478,06 km prawostronny dopływ Brodnia, gdzie były kiedyś odprowadzane ścieki z Zakładów Free A Oddział w Krępie, obecnie powinny być wywożone, niestety zakład nie dotrzymuje warunków umowy w wyniku czego są skargi od mieszkańców z tego rejonu;
- dopływ Siekiernik wpływający w 473,46 km przyjmujący ścieki z oczyszczalni w Spicimierzu.

Jakość wody w punkcie leżącym na terenie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Środkowej Warty” w ocenie diagnostycznej w 2007 roku była niezadowolająca. Do tej klasy jakości obniżały ją wskaźniki mikrobiologiczne. Woda ponadto była niedostatecznie natleniona w miesiącach czerwcu i wrześniu, obciążenie substancjami organicznymi obniżało jakość wody w przypadku ChZT–Cr do IV klasy, natomiast ChZT–Mn i BZT₅ do III klasy czystości – wody zadowolającej jakości. Ze wskaźników biogenych oprócz amoniaku wszystkie badane formy azotu występowały w granicach słabej i niezadowolającej jakości, w związkach fosforu nie zanotowano przekroczeń. Wskaźniki zasolenia mieściły się w klasach dobrej i bardzo dobrej jakości. Z badanych metali przekroczone zostało stężenie ołowiu w miesiącu lipcu (III klasa) i rtęci w październiku (II klasa). Ze względu na kryteria wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych w 2007 roku nie zostały odnotowane żadne przekroczenia badanych wskaźników.

Zlewnia rzeki Warty:

Zlewnia Warty znajduje się w zachodniej części województwa łódzkiego. Do większych dopływów rzeki Warty na terenie województwa łódzkiego należą: Widawka z Grabią, Niecieczą i Krasówką, Oleśnica z Pyszną, Proсна, Pichna, Żeglina, Trojanówka oraz Ner. Do najważniejszych akwenów w zlewni Warty należy Zbiornik Jeziorsko usytuowany na rzece Warcie o powierzchni 42,3 km² i pojemności całkowitej 202,8 mln m³.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

Obszar zlewni Warty posiada typowo rolniczy charakter. Zanieczyszczenia pochodzące z sektora rolniczego wynikają często z nieprawidłowego stosowania nawozów (duże dawki nawozowe, niewłaściwe okresy stosowania, nieprawidłowa technika nawożenia), wypasania zbyt dużych ilości zwierząt gospodarskich na małych powierzchniach, bądź niewłaściwej technice uprawy. Wszystkie miasta i większość gmin obszaru zlewni Warty posiada komunalne oczyszczalnie ścieków, istnieje też dużo zakładowych oczyszczalni ścieków. Jednak odprowadzanie nawet oczyszczonych ścieków, stanowi główny element presji na stan wód. Największe ilości ścieków odprowadzane są z miast: Łódź, Zduńska Wola, Radomsko, Bełchatów, Sieradz, Wieluń, Pajęczno, Wieruszów, Łask. Dużym problemem terenów wiejskich i nie skanalizowanych miejskich, a także zabudowy letniskowej jest niekontrolowane odprowadzanie ścieków nieczyszczonych. Istotną presją dla stanu jakości rzek stanowią również wody deszczowe, które wypłukują zanieczyszczenia z obszarów zurbanizowanych i rolniczych.

ZBIORNIK JEZIORSKO.

Zbiornik wodny Jeziorsko zlokalizowany został w środkowym biegu rzeki Warty, na granicy województwa wielkopolskiego i łódzkiego. W obrębie zalewu zbiornika znajduje się odcinek rzeki Warty od km 484,3 (zapora czołowa na linii wsi Skęczniew gm. Dobra i Łyszkowice), do km 504,0 (most drogowy w m. Warta). Powierzchnia zlewni rzeki Warty w przekroju zapory czołowej wynosi 9012,6 km².

Administratorem i użytkownikiem zbiornika Jeziorsko jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu zarządzający zbiornikiem poprzez swoją jednostkę terenową

- Kierownictwo Zbiornika Wodnego Jeziorsko w Skęczniewie, woj. wielkopolskie, pow. Turek.

Gospodarka rybacka na zbiorniku i stawach ośrodka zarybieniowego w Pęczniewie prowadzona jest przez Zarząd Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Sieradzu, Zespół Gospodarki Rybacko-Wędkarskiej PZW w Poznaniu.

W południowej części zbiornika, na obszarze tzw. cofki, bardzo dobre warunki bytowania i rozwoju znalazły liczne gatunki ptactwa wodno-błotnego. Teren o powierzchni 2 350,6 ha jest objęty ochroną jako rezerwat ornitologiczny. Bytuje w nim niezwykle bogaty skład gatunkowy, pozwalający zaliczyć rezerwat do ostoi ptaków o znaczeniu europejskim. Dotychczas stwierdzono występowanie ok. 250 gatunków ptaków, w tym 150 lęgowych.

W czasie przelotów jesiennych w rezerwacie przebywa ok. 10 tys. osobników, wśród nich bywają gatunki egzotyczne. Na mocy prawa miejscowego gmin Warta i Pęczniew, obszar pomiędzy mostem na Warcie a umowną linią łączącą wsie Jeziorsko i Brodnia, został objęty ochroną w postaci strefy ciszy. Wody zbiornika są miejscem występowania wielu gatunków ryb. Zbiornik Jeziorsko ma również wartość krajobrazową. Występują tutaj liczne punkty widokowe na krawędzi pradoliny Warty. Na prawym brzegu zbiornika, w pobliżu zapory znajduje się wysoka, urwista skarpa, odślaniająca interesujący profil geologiczny. Skarpa na całej długości, objęta została ochroną prawną w formie stanowiska dokumentacyjnego.

Monitoring Zbiornika Jeziorsko:

Zbiorniki zaporowe mają cechy pośrednie między rzekami i wodami stojącymi. Z uwagi na brak wytycznych do organizacji monitoringu jakości wód zbiorników zaporowych oraz prawnie obowiązującego systemu klasyfikacji i oceny jakości wód, przy ocenie stosowano normy dotyczące zanieczyszczeń powierzchniowych wód płynących.

Zbiornik Jeziorsko jest jednolitą częścią wód o kodzie PLRW 6000183179.

W 2007 roku próbki wody były pobierane na stanowiskach: Miłkowice i powyżej zapory czołowej w misie zbiornika, w okresie wegetacyjnym (maj-wrzesień). Próby z punktów na zbiorniku Jeziorsko zostały pobrane dzięki współpracy z Państwową Strażą Rybacką w Łodzi z siedzibą w Sieradzu, która nieodpłatnie udostępniła dla WIOŚ Sieradz ponton wraz z steromotorzystą i samochód do transportu pontonu.

Warunki termiczno – tlenowe

Pomiary temperatury oraz natlenienia wody wykonywano w przekrojach Miłkowice powyżej zapory czołowej, podczas badań w terenie w przekroju słupa wody co 1 m. Wodę do badań fizykochemicznych i biologicznych pobierano z dwóch głębokości (powierzchnia i warstwa nadenna).

W punkcie pomiarowym powyżej zapory maksymalna głębokość w okresie poborów w 2007 r. wynosiła 8 m, a w Miłkowicach w maju wynosiła 4 m w pozostałych terminach

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

poboru 3 m. Przezroczystość wody w obu punktach pomiarowych była podobna, najwyższa w maju 4 m, w sierpniu najbardziej niekorzystna 1 m. Temperatura wody ma istotny wpływ na biocenozę i na przebieg procesów chemicznych. Temperatura wody w całym okresie badawczym spełniała wymogi I lub II klasy czystości. Temperatura wody w pionie wodnym była każdorazowo prawie wyrównana. Najwyższa różnica pomiędzy warstwą powierzchniową a naddenną wynosiła 2,5°C powyżej zapory w lipcu. Najniższe natlenienie wody obniżające jej jakość do słabej wystąpiło na obu stanowiskach w całym słupie wody w czerwcu. W pozostałym okresie badawczym stężenie tlenu rozpuszczonego kwalifikowało wodę do bardzo dobrej. W badaniach lipcowych odnotowano bardzo wysokie natlenienie wody, zwłaszcza w warstwie powierzchniowej w Miłkowicach 163,8 %. W wodzie pobranej w środku lata wystąpiły najwyższe różnice w natlenieniu części litoralnej i pelagialnej (w Miłkowicach - 35,8%, powyżej zapory – 17,3%). Ocena ogólna

W ocenie ogólnej na podstawie 5-krotnych badań w 2007 roku we wszystkich profilach pomiarowych woda osiągnęła III klasę czystości. W porównaniu z badaniami z poprzedniego roku zarówno woda badana w części pelagialnej jak i litoralnej poprawiła swoją jakość o klasę.

Wskaźniki fizyczne

Barwa wody w okresie całego okresu badawczego we wszystkich profilach badawczych w obu warstwach obniżała jakość wody do słabej lub niezadowolającej. Temperatura wody, jej odczyn oraz zawartość zawiesin zawierały się w granicach wód dobrych i bardzo dobrych.

Wskaźniki tlenowe

Chemiczne zapotrzebowanie tlenowe (ChZT-Cr), które jest miarą zawartości związków organicznych trudnorozkładalnych utrzymywało się na poziomie wód słabych i niezadowolającej jakości. Biologiczne zapotrzebowanie tlenowe (BZT), które określają ilość materii organicznej łatwo ulegającej biodegradacji, podwyższoną wartość (III klasa jakości) osiągnęło w próbach z warstwy naddennej w sierpniu i wrześniu. W pozostałych badaniach zawartość związków organicznych łatwo rozkładalnych mieściła się w granicach wód dobrych i bardzo dobrych.

Wskaźniki biogenne

W okresie badawczym 2007 roku wody zbiornika Jeziorsko były w niewielkim stopniu obciążone biogenami. Związki fosforu, badane w formie rozpuszczalnych ortofosforanów i fosforu ogólnego, mieściły się w granicach dla wód bardzo dobrej jakości. Również niskie stężenia w wodzie (I klasa jakości) stwierdzono w przypadku amoniaku, azotanów i azotu ogólnego. Koncentracja azotanów w granicach II klasy jakości była w okresie wiosennym i wczesnoletnim, później się obniżyła. Większe przekroczenia – do III klasy jakości odnotowano w przypadku azotu Kjeldahla: czterokrotnie w warstwie naddennej na obu stanowiskach oraz w Miłkowicach w warstwie powierzchniowej.

Wskaźniki zasolenia – mieściły się w granicach bardzo dobrej i dobrej jakości, jedynie na stanowisku w Miłkowicach, w sierpniu woda posiadała niską zasadowość (III klasa).

Metale, w tym metale ciężkie:

Wodę w 2007 roku badano na zawartość 15 metali, ich stężenia mieściły się w granicach wód dobrej i bardzo dobrej jakości. W porównaniu z poprzednimi badaniami zmniejszyła się zawartość w wodach zbiornika: żelaza, manganu i selenu.

Wskaźniki mikrobiologiczne

Stan sanitarny wód był bardzo zróżnicowany od wód bardzo dobrej jakości do słabej. Najmniej zanieczyszczona bakteriami coli i coli typu kałowego była woda w sierpniu, na obu stanowiskach była bardzo dobrej jakości. Gorszy stan jakości wody pod względem sanitarnym (III klasa) stwierdzono w Miłkowicach w warstwie powierzchniowej w maju oraz w czerwcu: w Miłkowicach w warstwie naddennej i powyżej jazu w warstwie powierzchniowej. Najmniej zanieczyszczona bakteriami typu coli w całym okresie badawczym była warstwa powierzchniowa powyżej zapory czołowej.

Wskaźniki biologiczne

Produkcja pierwotna zbiornika w Miłkowicach i powyżej zapory podwyższona była w sierpniu, stężenia chlorofilu „a” zawierało w granicach III klasy czystości, w warstwie powierzchniowej. W pozostałych miesiącach obciążenie chlorofilem było w granicach wód dobrych i bardzo dobrych.

Ocena wg przydatności do bytowania ryb w warunkach naturalnych

Ocena zbiornika Jeziorsko wg rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

warunkach naturalnych jest niekorzystna na wszystkich badanych stanowiskach. Zgodnie z rozporządzeniem, ustala się, w zależności od wartości granicznych wskaźników jakości wody, dwie kategorie jakości wody:

- „łososiowate” oznacza wodę, która stanowi lub może stanowić środowisko ryb należących do rodzaju *Salmo sapp.*, rodziny *Coregomus* lub gatunku lipień;
- „karpiowatych” – dla rodziny karpiowatych lub innych gatunków jak szczupak, okoń oraz węgorz.

W myśl tej oceny warunki siedliskowe na wszystkich stanowiskach na zbiorniku były podobne. Na wszystkich badanych stanowiskach woda nie spełniała norm określonych dla życia ryb „karpiowatych” z powodu przekroczonych stężeń: azotynów i słabego natlenienia. Dla ryb „łososiowatych” była przekroczona jeszcze temperatura wody, BZT₅ i fosfor ogólny.

W ocenie ogólnej wszystkie badane profile zarówno w części litoralnej jak i pelagialnej zostały zakwalifikowane w 2007 roku do wód III klasy jakości. W porównaniu do badań w 2006 roku jakość wody poprawiła się w 2007 roku o jedną klasę czystości. Wody zbiornika posiadały lepszy stan sanitarny, zmniejszyło się w znacznym stopniu obciążenie biogenami. Wody zbiornika Jeziorsko nie spełniały warunków wód do życia ryb w warunkach naturalnych. Nie odnotowano oznak eutrofizacji zbiornika, niewielkie przekroczenia wystąpiły w miesiącach letnich w stężeniach chlorofilu w ppk Miłkowie.

2. Gospodarka ściekowa

Emisja zanieczyszczeń do wód i oczyszczalnie ścieków:

W celu poprawy czystości wód podejmowane są działania inwestycyjne polegające na budowie nowych, bądź rozbudowie czy modernizacji istniejących urządzeń do oczyszczania ścieków. Gospodarka wodno-ściekowa jest problemem priorytetowym, który samorządy będą musiały rozwiązać. Gminy mimo braku środków planują inwestycje z zakresu oczyszczania ścieków i budowy sieci kanalizacyjnej. Zwiększająca się ilość oczyszczalni przyczynia się do wzrostu ilości ścieków oczyszczonych, zwiększenia stopnia redukcji zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych oraz do zmniejszenia ilości ścieków odprowadzanych bez oczyszczania. Jednak, aby stan gospodarki ściekowej na terenie Powiatu był zadowalający potrzeba jeszcze wielu inwestycji.

Podstawą realizacji zadań w dziedzinie ochrony wód powinno być opracowywanie perspektywicznych planów obejmujących całość zagadnień oczyszczania ścieków (z nawiązaniem do wymagań poszczególnych użytkowników wód, łącznie z wyborem najwłaściwszych sposobów i urządzeń do oczyszczania) oraz kompleksowe i długoterminowe prognozowanie korzystania z zasobów wodnych.

Pierwszym krokiem gmin w tym kierunku jest opracowywanie planów, koncepcji rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej na swoim terenie. Koncepcja taka umożliwi właściwe lokalizowanie oczyszczalni, zarówno zbiorowych jak i indywidualnych w zależności od warunków gruntowo-wodnych, ukształtowania terenu i zaludnienia.

W roku 2007 odprowadzano z terenu województwa łódzkiego do wód powierzchniowych średnio 388.330 m³ ścieków/dobę (bez wód kopalnianych), w tym:

- do rzek w zlewni Warty – 273459 m³ ścieków/dobę,
- do rzek w zlewni Bzury – 74067 m³ ścieków/dobę,
- do rzek w zlewni Pilicy – 40804 m³ ścieków/dobę.

Ponad 50% ścieków komunalnych zrzuciła do rzeki Ner Grupowa Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o.o. w Łodzi – 198771 m³ ścieków/dobę.

Według danych WIOŚ Łódź w 2007 r. z terenu Powiatu Poddębickiego odprowadzano 1410 m³ ścieków/dobę.

Ze względu na rolniczy charakter powiatu poddębickiego głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są ścieki bytowo-gospodarcze. Ogółem z terenu powiatu odprowadzanych jest około 1 400 m³ ścieków/dobę. Znacznym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są ścieki z terenów wsi, posiadających instalacje wodociągowe, a nie mających sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków. Na terenie powiatu istnieje duża ilość gospodarstw wiejskich posiadających przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Znaczna część zakładów przemysłowych odprowadzających ścieki do wód powierzchniowych posiada urządzenia oczyszczające. Nie zawsze ich eksploatacja przebiega w sposób prawidłowy. Przeważająca część zakładów obsługiwana jest przez miejskie lub wiejskie oczyszczalnie ścieków.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODEBICKIEGO 2012

Na terenie powiatu jest 6 komunalnych oczyszczalni ścieków. Przeważająca część zakładów obsługiwana jest przez miejską lub gminne oczyszczalnie ścieków. Jednak ich eksploatacja nie zawsze przebiega w sposób prawidłowy. Występują duże dysproporcje między długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są również ścieki nieoczyszczone lub niedostatecznie oczyszczone w komunalnych i zakładowych oczyszczalniach ścieków, wody opadowe pochodzące z utwardzonych terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, parkingów, obiektów magazynowych i dystrybucji paliw.

Częstym sposobem magazynowania ścieków są zbiorniki bezodpływowe, które w dużej części są nieuszczelnione, nieraz nie posiadają nawet dna. Problemem pozostaną zanieczyszczenia obszarowe pochodzenia rolniczego. Poprawa w tym zakresie będzie zależała od postępów w agrotechnice. Aby poprawić stan jakości wód należy również zapewnić wyposażenie sektora rolno-spożywczego w oczyszczalnie ścieków, ograniczyć lub wyeliminować substancje szczególnie szkodliwe i azotany wprowadzane do wód, zagospodarować osady ściekowe.

Na terenach wiejskich o rozproszonej zabudowie preferuje się budowę małych przyzagrodowych oczyszczalni ścieków, ponieważ:

- oczyszczają ścieki w miejscu ich powstawania,
- eliminują wysokie nakłady inwestycyjne na sieci kanalizacyjne,
- nie wymagają ciągłej i fachowej obsługi,
- koszty eksploatacji są niskie,
- są proste w budowie i mogą być zamontowane lub wykonane we własnym zakresie.

Większość rozwiązań oczyszczalni przydomowych składa się z osadnika gnilnego zapewniającego trzydniowe przetrzymanie ścieków oraz drenażu rozsączającego. Prawidłowe zastosowanie i eksploatacja gwarantuje odprowadzenie do gruntu ścieków oczyszczonych w takim stopniu, że nie powodują one zanieczyszczenia gruntu, a tym samym wód podziemnych. W przydomowej oczyszczalni ścieków stosuje się kombinację metod oczyszczania mechaniczną oraz biologiczną tlenową i beztlenową. Ścieki po podczyszczeniu w osadniku gnilnym, infiltrując przez złożę rozsączające są oczyszczane w wyniku procesów fizycznych, biologicznych i chemicznych. Oczyszczalnie takie są przeważnie bezobsługowe, jedynym kosztem eksploatacyjnym jest okresowe wybieranie osadu z osadnika gnilnego.

Biorąc powyższe pod uwagę rozwiązanie problemu gospodarki ściekowej na terenie Powiatu Poddębickiego wymaga jeszcze wielu inwestycji, polegających zarówno na budowie nowych jak i modernizacji już istniejących oczyszczalni. Ważnym problemem jest uregulowanie postępowania ze ściekami na terenach wiejskich, często o rozproszonej zabudowie, wyposażonych przeważnie w nieuszczelnione szamba lub odprowadzających ścieki bezpośrednio do wód i do gleby. Często na takich terenach budowa zbiorczych kanalizacji jest bardzo kosztowna i wyjściem mogą być małe przydomowe oczyszczalnie ścieków, ale tylko w takich miejscach gdzie pozwalają na to warunki gruntowo-wodne.

3. Mała retencja

Ważnym czynnikiem prowadzącym do optymalnego wykorzystania przestrzeni rolniczej jest odbudowa małej retencji oraz tworzenie nowych zbiorników retencyjnych na terenach, gdzie wymagane jest zwiększenie zasobów wodnych i gospodarcze wykorzystanie zmagazynowanej w ten sposób wody (nawodnienia użytków rolnych, wodopoje dla zwierząt, itp.). Rozwój retencji jest istotnym elementem w ochronie jakości zasobów wodnych. Obok zaspokajania celów gospodarczych równie ważnym argumentem przemawiającym za rozwojem retencji jest jej wpływ na poprawę stanu środowiska przyrodniczego.

Obiekty retencyjne spełniają wiele różnorodnych i istotnych funkcji, do których można zaliczyć:

- ❖ ochrona przed powodzią – łagodzenie przejścia fali powodziowej,
- ❖ zaspokajanie określonych potrzeb gospodarczych (np. ujęcie wody, nawadnianie użytków rolnych),
- ❖ ochrona przeciwpożarowa,
- ❖ zaspokajanie potrzeb rybactwa, wypoczynku, sportu i rekreacji,
- ❖ kształtowanie krajobrazu i środowiska przyrodniczego,

Głównymi działaniami prowadzącymi do odbudowy retencji, jeśli chodzi o retencjonowanie wód powierzchniowych są:

- ❖ budowa zbiorników wodnych i stawów,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

- ❖ umiejscawianie budowli piętrzących w korytach rzek (jazy – wykorzystanie do małej energetyki),
- ❖ zagospodarowanie oczek wodnych,
- ❖ gromadzenie wody w urządzeniach (systemach melioracyjnych),
- ❖ podpiętrzanie zbiorników naturalnych,
- ❖ zalesienia.

Zbiorniki wodne i obiekty retencyjne są elementem wpływającym na krajobraz. Zazwyczaj podnoszą jego walory estetyczne i widokowe. Sprawia to tym samym wzrost atrakcyjności obszarów wiejskich pod względem turystycznym (agroturystyka).

Budowa zbiornika wodnego powoduje podniesienie i ustabilizowanie wód gruntowych na korzystnym poziomie, a tym samym poprawę stosunków wilgotnościowych na terenach w zasięgu spiętrzonej wody. Stwarza to jednocześnie nowe atrakcyjne warunki dla rozwoju roślinności i siedlisk zwierząt. Wokół akwenu wytwarza się specyficzny mikroklimat, powstają płytkie strefy służące jako tarliska oraz miejsce żerowania narybku, także odpowiednie warunki do bytowania plectwa wodno-błotnego.

Jednym z elementów małej retencji są jazy, które oprócz zatrzymywania wody i pełnienia funkcji rekreacyjnych, znajdują coraz szersze zastosowanie do budowy Małych Elektrowni Wodnych

Duży wpływ na produkcję rolną i wysokość plonów zwłaszcza w okresach niedoboru wody oprócz retencionowania wody ma gromadzenie wody w urządzeniach melioracyjnych. Melioracje wodne to zabiegi techniczne mające na celu dostosowanie właściwości gleb do wymagań określonych roślin przez regulację stosunków wodnych w celu zwiększenia produkcji roślinnej. Na terenie Powiatu Poddębickiego zmeliorowanych jest łącznie 22699,09 ha gruntów. Urządzenia melioracyjne wymagają odbudowy i naprawy oraz ciągłej konserwacji, co przy trudnej sytuacji finansowej rolników staje się dużym obciążeniem. Konieczna jest więc pomoc finansowa państwa i samorządów, zarówno na bieżącą konserwację, jak i budowę nowych systemów melioracyjnych. Ważne jest wspieranie działających Spółek Wodnych oraz podejmowanie działań (także szkoleniowych) mających na celu tworzenie nowych Spółek. Na terenie Powiatu Poddębickiego działa kilka Spółek Wodnych, które mimo wielu trudności starają się sprawnie funkcjonować oraz konserwować i utrzymywać istniejące urządzenia melioracyjne.

4. Odnawialne źródła energii

Rozwój przemysłu stał się równoznaczny ze wzrostem zapotrzebowania na paliwa kopalne - węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropę naftową i gaz ziemny. Intensywna ich eksploatacja oraz zanieczyszczenia jakie powodują zmusiły ludzkość do poszukiwań nowych źródeł energii, które nie byłyby tak bardzo uciążliwe dla środowiska naturalnego. Źródłami takimi są:

- promieniowanie słoneczne (energia słoneczna),
- energia rozszczepienia pierwiastków promieniotwórczych,
- energia wiatru (energia wiatrowa),
- energia spadku wód (energia wodna),
- biomasa (energia spalania roślin),
- energia geotermalna (energia gorących wód głębinowych),
- energia przyływów i odpływów mórz oraz różnicy temperatury wody powierzchniowej i głębinowej.

Wszystkie wyżej wymienione źródła energii charakteryzują się brakiem emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń do środowiska naturalnego. Pomimo, iż w następnych latach będzie zauważalny rozwój nowych źródeł energii, pozycja paliw kopalnych w globalnym bilansie zużycia energii wydaje się być nie zagrożona przez najbliższe dziesięciolecie.

Odnawialne źródła energii mają tę szczególną właściwość, że nie zużywają się w procesie ich użytkowania, a ich wykorzystanie nie zubaża przyszłych pokoleń w zasoby energetyczne i walory środowiska naturalnego.

Zgodnie z § 4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 19 grudnia 2005 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej oraz zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii (Dz. U. Nr 261, poz. 2187, zmiany: Dz. U. z 2006 r. Nr 205, poz. 1510) do energii wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

zalicza się, niezależnie od mocy źródła, energię elektryczną lub ciepło pochodzące w szczególności:

- 1) z elektrowni wodnych oraz wiatrowych,
- 2) ze źródeł wytwarzających energię z biomasy oraz biogazu,
- 3) ze słonecznych ogniw fotowoltaicznych oraz kolektorów do produkcji ciepła,
- 4) ze źródeł geotermalnych.

ENERGIA WIATRU

Elektrownia wiatrowa to zespół urządzeń produkujących energię elektryczną, wykorzystujących do tego turbiny wiatrowe. Najważniejszym elementem siłowni wiatrowej jest wirnik przekształcający energię wiatru w energię mechaniczną przekazywaną do generatora. Nowoczesne turbiny wiatrowe wykorzystują siłę nośną. Urządzeniem nośnym w turbinie są łopatki wirnika. Na terenie Powiatu Poddębickiego funkcjonują elektrownie wiatrowe w następujących miejscowościach:

- Gmina Pęczniew: Siedlątków – 5 generatorów - 4 generatory typu WIND WORLD 2800/150 kW i 1 generator typu WIND WORLD 250 kW, zamontowane na wieży o konstrukcji rurowej i wysokości 30 m,
- Gmina Zadzim – Kazimierzew - 4 generatory o łącznej mocy 600kW na wieżach o konstrukcji stalowej i wysokości 30,0 m, Rzeczyca - 6 generatorów o mocy do 150 kW każdy na wieżach o konstrukcji stalowej i wysokości 30,0 m, Otok – 1 szt. i Bogucice – 1 szt.,
- Gmina Uniejów: Kozanki Wielkie – 9 generatorów o łącznej mocy 1.0 MW,
- Gmina Wartkowice: Wólka – 1 generator,

Ponadto planowane są do budowy elektrownie wiatrowe w następujących miejscowościach:

1. Huta Bardzyńska, gm. Dalików - 1 elektrownia wiatrowa
2. Kiki, gm. Wartkowice
3. Łęzki (3 generatory), Góra Bałdrzychowska (3 generatory) i Borki Lipkowskie (5 generatorów), gm. Poddębice.

ENERGIA WODNA

Mała elektrownia wodna (MEW) – elektrownia wodna o mocy zainstalowanej poniżej 5 MW. To kryterium stosuje się w Polsce oraz większości państw Europy zachodniej, poza krajami skandynawskimi, Szwajcarią i Włochami, gdzie za "małe" uznaje się elektrownie do 2 MW.

MEW możemy podzielić ze względu na kryterium spadów na:

- niskospadowe (2-20m)
- średnospadowe (20-150m)
- wysokospadowe (>150m)
- pływające
- derywacyjne

Małe elektrownie wodne wykorzystują w sposób bezpieczny środowisko przyrodnicze, stąd są uznawane za odnawialne źródła energii, a ich właściciele uzyskują certyfikat wytworzenia tzw. zielonej energii. Towarzystwo elektrowni wodnej urządzenia hydrotechniczne oraz sama elektrownia wpływają na bilans hydrologiczny okolicy, biocenozę rzeki, wpływ ten może być korzystny jak i niekorzystny.

W MEW najczęściej stosowane są turbiny wodne:

- Kaplana
- Francisa
- Peltona

Zasada działania MEW – energia potencjalna wody która jest zgromadzona przez zbiornik wodny zostaje zamieniona na energię kinetyczną wody spływającej w dół za pomocą rurociągów. Następnie woda przepływa przez turbinę, gdzie z kolei energia mechaniczna turbiny jest zamieniana na energię elektryczną. Ostatecznie energia elektryczna, poprzez systemy przesyłowe, dostarczana jest do odbiorników gdzie jest konwertowana na różne typy energii.

Zalety małych elektrowni wodnych:

- nie zanieczyszczają środowiska i mogą być instalowane w licznych miejscach na małych ciekach wodnych,
- mogą być zaprojektowane i wybudowane w ciągu 1-2 lat, wyposażenie jest dostępne powszechnie, a technologia dobrze opanowana,
- mogą być wykonywane przy użyciu miejscowych materiałów i siły roboczej, a ich prostota techniczna powoduje wysoką niezawodność oraz długą żywotność,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

- nie wymagają licznego personelu i mogą być sterowane zdalnie,
- rozproszenie w terenie skraca odległość przesyłu energii i zmniejsza związane z tym koszty,
- mają korzystny wpływ na środowisko naturalne oraz możliwość znacznego obniżenia kosztu produkcji energii elektrycznej w małych elektrowniach wodnych.

Wady małych elektrowni wodnych:

- mogą mieć niekorzystny wpływ na żyzność gleb w obszarze nadrzecznym,
- mogą mieć ujemny wpływ na lokalne warunki klimatyczne, powodując powstawanie mgieł,
- przegrodzenie koryta rzeki często prowadzi do zamulenia zbiornika i erozji brzegów,
- może nastąpić pogorszenie warunków samooczyszczania się płynących wód i zmniejszenia zawartości w nich tlenu, utrudnienia swobodnego ruchu ryb,
- następuje ogólny spadek temperatur, ochłodzenie w okresie wiosenno-letnim i ocieplenie w zimowo-jesiennym.

Na terenie Powiatu Poddębickiego funkcjonuje pięć Małych Elektrowni Wodnych, ale możliwości są dużo większe (Tabela – wykaz budowli piętrzących):

- Mała Elektrownia Wodna na jazie „BOREK” w km 35+830 rzeki Ner, cztery turbiny wodne, poziome wirnikowe o średnicy 60 i mocy 10kW każda, piętrzenie wód rzeki Ner do rzędnej max 104,70 m n.p.m.,
- Mała Elektrownia Wodna na jazie „WÓLKA” w km 39+750 rzeki Ner, trzy turbiny śmigłowe – dwie o średnicy 900 mm i jedna o średnicy 700 mm o sumarycznej mocy 66 kW, piętrzenie wód rzeki Ner do rzędnej max 108,50 m n.p.m.,
- Mała Elektrownia wodna na jazie „WILKOWICE” w km 45+050 rzeki Ner, dwie turbiny wodne typu Kaplana o osi pionowej i mocy 60kW oraz turbina typu Knoppa o mocy 25 KM służąca do napędu młyna, piętrzenie wód rzeki Ner do rzędnej max 113,20 m n.p.m.,
- Mała Elektrownia Wodna na jazie „BAŁDRZYCHÓW” w km 55+700 rzeki Ner, turbina osiowa typu Kaplana o mocy 90 kW, piętrzenie wód rzeki Ner do rzędnej max 120,7 m n.p.m. w okresie letnim i 121,0 m n.p.m. w okresie zimowym,
- Mała Elektrownia Wodna na jazie „MAŁYŃ” w km 68+800 rzeki Ner, dwie turbiny o średnicy 70 i mocy 13 kW każda, piętrzenie wód rzeki Ner do rzędnej max 134,0 m n.p.m.

Planowana jest do realizacji kolejna MEW na rzece Pichnie w km 11+125 w miejscowości Skęczno, gm. Zadzim – zainstalowana będzie jedna turbina pionowa typu Kaplana współpracująca z prądnicą synchroniczną, rzeka Pichna piętrzona będzie do rzędnej max 126,45 m n.p.m.

Ponadto Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi ogłosił postępowanie konkursowe na dzierżawę budowli piętrzącej zlokalizowanej w km 60+500 rzeki Ner w miejscowości Pudłów Stary, gm. Poddębice, pow. Poddębice.

Dla celów energetycznych wykorzystywany jest również Zbiornik Jeziorsko. Budowę Zbiornika retencyjnego „Jeziorsko” rozpoczęto w 1975 r., wstępne napełnianie nastąpiło we wrześniu 1986 r., pełen zakres piętrzenia i gospodarki wodnej podjęto w 1992 r., całość inwestycji zakończono w grudniu 1996 r. W 1995 r. wprowadzono do eksploatacji elektrownię „Jeziorsko”, zbudowaną przy zaporze czołowej. Elektrownia posiada turbinę, przez którą może przepływać 35 m³ wody na sekundę. Lustro wody „Jeziorska”, przy stanie maksymalnym, obejmuje powierzchnię 42 km², pojemność całkowita zbiornika – 203 mln m³, maksymalna wysokość piętrzenia – 11,5 m. Długość zbiornika na terenie powiatu wynosi 12 km, szerokość 1,8 - 3,0 km. Zbiornik spełnia rolę retencjonowania wód z wiosennych roztopów, czyli przechowuje i reguluje pojawiającą się falę powodziową.

ENERGIA ZE ŹRÓDEŁ GEOTERMALNYCH

Powiat Poddębicki położony jest na terenach zasobnych w energię geotermalną związaną z wodami podziemnymi o temperaturze 65 - 70 °C (Uniejów i Poddębice). Stanowią one drugi co do znaczenia kompleks hydrotermalny na Niżu Polskim.

Wody te mogą być wykorzystywane po ich wydobyciu na powierzchnię ziemi oraz przetworzeniu w odpowiednich procesach technologicznych w wielu dziedzinach:

- energetyce
- energetyce cieplnej
- balneologii
- rekreacji
- ogrzewaniu upraw pod osłonami

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

– hodowli ryb

Wody geotermalne zgromadzone pod Uniejowem, obok wysokiej temperatury i dużej wydajności, posiadają niską mineralizację, co korzystnie wpływa na proces ich eksploatacji.

Jednym z cenniejszych zastosowań wód geotermalnych, realizowanym przez spółkę "Geotermia Uniejów" jest ogrzewanie miasta. Ciepłownia geotermalna połączona z olejową kotłownią szczytową ma docelowo zaopatrywać w ciepło ok. 70% budynków w Uniejowie. Nowy system zastępuje 10 kotłowni lokalnych opalanych węglem oraz 160 kotłowni znajdujących się w domach jednorodzinnych.

Instalacja kotłowni jest dwuczęściowa. Pierwsza to blok geotermalny, na który składają się odwierty produkcyjny i reiniekcyjny oraz wymienniki ciepła, filtry i system tłoczenia między otworami. Drugi zaś to blok olejowy, który składa się z dwóch kotłów niskotemperaturowych, opalanych lekkim olejem opałowym. Blok przeznaczony jest do dogrzewania wody sieciowej do wymaganych temperatur w okresach szczytowego zapotrzebowania na moc cieplną. Łączna moc ciepłowni wynosi 5,6 MW, z czego 3,2 MW to moc uzyskiwana z kotłów olejowych. System dystrybucji ciepła to sieć rurociągów z preizolowanych rur stalowych o łącznej długości 10 km, wyposażona w indywidualne urządzenia pomiarowe i zawory. Ciepłownia oraz sieć ciepła są sterowane i monitorowane przez zintegrowany system komputerowy, ułatwiający pracę i zmniejszający straty energii. Wykorzystanie wód geotermalnych do celów grzewczych przyczynia się do znacznego ograniczenia emisji pyłu, tlenku węgla i dwutlenku węgla, dwutlenku siarki i tlenków azotu, poprzez likwidację kotłowni węglowych. Kotły o obniżonej sprawności, opalane niskiej jakości paliwem (węgiel kamienny o dużej zawartości popiołu i siarki), nie posiadające urządzeń ograniczających emisję zostają zastąpione w części energią wód geotermalnych.

ENERGIA SŁONECZNA

Obecnie chcemy wykorzystać jej jak najwięcej. Energię słoneczną używa się do ogrzewania domów mieszkalnych zakładając ogniwa fotowoltaiczne zamieniające światło na prąd lub wykorzystując światło do ogrzewania wody w specjalnych zbiornikach umieszczonych na dachach zwanych kolektorami. Aby wystarczyło to do ogrzania średniego domu rodzinnego i dostarczenia domownikom ciepłej wody powierzchnia kolektorów musiałaby wynosić aż 60 m². Jest to duża powierzchnia i oprócz ogrzewania słonecznego użytkownicy wykorzystują energię elektryczną. Baterie słoneczne (ogniwa fotowoltaiczne) są to urządzenia elektroniczne, które wykorzystują zjawisko fotowoltaiczne do zamiany światła na prąd elektryczny. Każde małe ogniwo wytwarza mały prąd, ale duża ilość ogniw, wzajemnie połączonych jest w stanie wytworzyć prąd o użytecznej mocy. Ogniwa są zbudowane z krystalicznego krzemu domieszkowanego warstwami lub z cienkich warstw półprzewodników, zwykle uwodnionego krzemu amorficznego odpowiednio domieszkowanego (czasami arsenku galu). Pierwszy to kolektory słoneczne - służące najczęściej do ogrzewania wody na potrzeby gospodarstw domowych lub innych obiektów. Kolektory mogą również wspomagać ogrzewanie budynków lub basenów. Zasada działania kolektorów słonecznych jest prosta - promienie słoneczne nagrzewają nośnik energii cieplnej (np. glikol), który następnie podgrzewa wodę zebraną w specjalnym zbiorniku. Tego typu układ można zintegrować z tradycyjnym systemem nagrzewania wody, dzięki czemu ewentualne niedobory energii słonecznej będą rekompensowane przez tradycyjne nagrzewanie energią elektryczną.

W Powiecie Poddębickim kolektory słoneczne zainstalowane są na następujących budynkach:

1. Osiedle północ - bloki mieszkalne – 715 szt. o powierzchni 1287 m²
 2. Kotłownia ul. Cicha – 202 szt. o powierzchni 358 m²
 3. Wspólnota Mieszkaniowa – ul. Targowa 16 i 18 oraz ul. Zielona 5 – 108 szt. o powierzchni 195 m²
 4. Stadion w Poddębicach – 15 szt. o powierzchni 27 m²
 5. SPZOZ w Poddębicach - 149 szt. o powierzchni 268 m²
 6. Internat przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych - 78 szt. o powierzchni 135 m²
- Łącznie 1267 szt. o powierzchni 2270 m².

Ponadto wiele indywidualnych budynków mieszkalnych w Powiecie Poddębickim wyposażonych jest w instalacje solarne.

BIOMASA

Biomasa to najstarsze i najszerzej współcześnie wykorzystywane odnawialne źródło energii. Należą do niej zarówno odpadki z gospodarstwa domowego, jak i pozostałości po przycinaniu zieleni miejskiej. Biomasa to cała istniejąca na Ziemi materia organiczna,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

wszystkie substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego ulegające biodegradacji. Biomasa są resztki z produkcji rolnej, pozostałości z leśnictwa, odpady przemysłowe i komunalne.

Biomasa stanowi trzecie, co do wielkości na świecie, naturalne źródło energii. Według definicji Unii Europejskiej biomasa oznacza podatne na rozkład biologiczny frakcje produktów, odpady i pozostałości przemysłu rolnego (łącznie z substancjami roślinnymi i zwierzęcymi), leśnictwa i związanych z nim gałęzi gospodarki, jak również podatne na rozkład biologiczny frakcje odpadów przemysłowych i miejskich (Dyrektywa 2001/77/WE).

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 9 grudnia 2004 roku biomasa to stałe lub ciekłe substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, które ulegają biodegradacji, pochodzące z produktów, odpadów i pozostałości z produkcji rolnej oraz leśnej, a także przemysłu przetwarzającego ich produkty, a także części pozostałych odpadów, które ulegają biodegradacji (Dz. U. Nr 267, poz. 2656).

Biomasa to głównie pozostałości i odpady. Niektóre jej formy są jednak celem, a nie efektem ubocznym produkcji. Specjalnie po to, by pozyskiwać biomasę uprawia się pewne rośliny – przykładem wierzba wiciowa, rdest czy trzcina pospolita. Do tych upraw energetycznych nadają się zwłaszcza rośliny charakteryzujące się dużym przyrostem rocznym i niewielkimi wymaganiami glebowymi.

Różne rodzaje biomasy mają różne właściwości. Na cele energetyczne wykorzystuje się drewno i odpady z przerobu drewna, rośliny pochodzące z upraw energetycznych, produkty rolnicze oraz odpady organiczne z rolnictwa, niektóre odpady komunalne i przemysłowe. Im suchsza, im bardziej zagęszczona jest biomasa, tym większą ma wartość jako paliwo. Bardzo wartościowym paliwem jest na przykład produkowany z rozdrobnionych odpadów drzewnych brykiet. Paliwo uszlachetnione, takie jak brykiet czy pelety drzewne, uzyskuje się poprzez suszenie, mielenie i prasowanie biomasy. Koszty ogrzewania takim paliwem są obecnie niższe od kosztów ogrzewania olejem opałowym.

Największe wykorzystanie biomasy na terenie Powiatu Poddębickiego to kotłownia na biomasę w Uniejowie (od 2007 r.) oraz w Poddębicach – ul. Zielona 14 – kotły opalane gazem i biomasą oraz ul. Cicha 4 – kotły na biomasę od 1.10.2008 r.

5. Ochrona powietrza atmosferycznego

Pomiary pasywne

Wskaźnikowe pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza metodą pasywnego poboru prób prowadzono w 2008 roku w 3 punktach na terenie miasta Poddębice, w 2 punktach na terenie Uniejowa oraz w miejscowościach Dzierżawy i Pełczyska sąsiadujących bezpośrednio z autostradą A-2 (po 1 punkcie pomiarowym).

W Poddębicach najwyższe stężenia SO_2 i NO_2 zanotowano w punkcie mieszczącym się przy głównej drodze biegnącej przez miasto, przy ul. Łódzkiej. Wartości dwutlenku azotu były 2-krotnie wyższe od wartości zarejestrowanych w punktach zlokalizowanych na osiedlach mieszkaniowych.

W Uniejowie po rocznej przerwie wznowiono pomiary w dwóch punktach pomiarowych. W 2008 roku stężenia zanieczyszczeń utrzymywały się na niskim poziomie.

W miejscowościach leżących bezpośrednio przy autostradzie A-2 stężenie dwutlenku siarki było czterokrotnie niższe niż dwutlenku azotu. Wartości w okresie letnim były niższe niż w zimowym dla obu zanieczyszczeń. Wartości stężeń zanieczyszczeń w 2008 roku utrzymywały się na podobnym poziomie w obu miejscowościach.

W poniższej tabeli przedstawiono wszystkie wyniki pomiarów pasywnych wykonanych w 2008 roku w powiecie poddębickim

Średnie stężenia dwutlenku siarki i dwutlenku azotu z podziałem na okres letni i zimowy na terenie Poddębic i Uniejowa oraz przy autostradzie A-2 w Dzierżawach, Pełczyskach w 2008 roku na podstawie pomiarów pasywnych

Nr/typ punktu	Lokalizacja	Średnie stężenie SO_2 w $\mu g/m^3$			Średnie stężenie NO_2 w $\mu g/m^3$		
		Okres letni	Okres zimowy	Rok	Okres letni	Okres zimowy	Rok
PODDĘBICE							
1/T	ul. Pułaskiego	3,6	9,4	6,5	15,9	22,1	19,0
2/T	ul. Deczyńskiego/Poprzeczna	3,3	8,2	5,7	10,8	19,8	15,3
3/K	ul. Łódzka	3,1	11,5	7,3	35,6	22,4	34,0

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

UNIEJÓW							
1/T	ul. Rzeczna	3,0	7,5	5,3	13,0	18,2	15,6
2/K	ul. Sienkiewicza	3,2	6,3	4,7	17,9	18,8	18,3
AUTOSTRADA A-2							
1/K	Dzierżawy	3,1	5,0	4,1	19,6	25,6	22,6
2/K	Pęczyska	3,3	6,9	5,1	18,9	23,9	21,4

Termomodernizacja budynków powoduje zmniejszenie przenikania ciepła, a co za tym idzie zmniejszenie energochłonności budynków. Natomiast mniejsze zużycie ciepła wiąże się z użyciem mniejszej ilości opału, a to powoduje w konsekwencji zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Dodatkowo wymiana kotłowni węglowych na opalane paliwem ekologicznym powoduje dalszą znaczną redukcję zanieczyszczeń. Szczególnie duże znaczenie ma rozpropagowanie takich działań wśród indywidualnych gospodarstw w celu jak największego ograniczenia tzw. „niskiej emisji”.

6. Gospodarka odpadami

6.1 Monitoring odpadów

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi Delegatura w Sieradzu prowadził komputerową bazę danych SIGOP do końca roku 2006. Dostarczała ona informacji o wytwarzanych odpadach przemysłowych z podziałem na ilość tymczasowo składowaną, wykorzystaną, unieszkodliwioną oraz składowaną na wysypiskach. Dane te wprowadzane były na podstawie ankiet otrzymywanych od poszczególnych wytwórców odpadów. Oddzielną grupę stanowiły odpady niebezpieczne. W bazie wyodrębnieni są również odbiorcy odpadów tj. zakłady wykorzystujące oraz unieszkodliwiające odpady. W systemie komputerowym zarejestrowana jest większość wytwórców odpadów z terenu działania Delegatury Sieradz.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 o odpadach (Tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 ze zmianami) określa zasady postępowania z odpadami.

Najwięksi producenci odpadów w powiecie poddębickim

Ilość odpadów przemysłowych w roku 2006 (Mg)		
	Nazwa wytwórcy	Ilość
1	Fermy Drobiu Woźniak Sp. z o.o. Fermy Bałdrzychów i Chropy	25 528,9
2	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach	1 097,2
3	Gallaher Polska Sp. z o.o w Poddębicach	848,9

Największym producentem odpadów niebezpiecznych w powiecie poddębickim jest Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Poddębicach - ilość wytworzonych odpadów w roku 2006 – 8,76 Mg.

Bilans odpadów w grupach rok 2006 (Mg)

grupa	wytworzone	magazynowane	odzysk	unieszk. poza skład.	unieszk. przez skład.
02	25 738,666		25 680,666		58,000
10	1,800		1,800		
13	0,280		0,280		
15	631,240		631,240		
16	0,144		0,018	0,126	
18	8,73			8,730	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

19	1 097,550	0,460	1 058,590		38,500
20	7,34				7,34
ogółem	27 485,750	0,460	27 372,594	8,856	103,840

7. Promieniowanie elektromagnetyczne

W środowisku występują tzw. pola elektromagnetyczne (PEM), których występowanie nie jest związane z działalnością człowieka (naturalne) oraz pola będące efektem działalności człowieka (sztuczne).

Szacuje się, że corocznie przyrasta w środowisku ok. 6% ilości źródeł pól elektromagnetycznych w stosunku do roku poprzedniego.

Pole elektromagnetyczne to szczególny stan materii, charakteryzujący wszelkie, równoczesne oddziaływania pomiędzy ładunkami elektrycznymi i dipolami magnetycznymi za pośrednictwem pola elektrycznego i pola magnetycznego. Jednostką charakteryzującą stan energetyczny pola elektromagnetycznego jest gęstość mocy pola wyrażana w watach na metr kwadratowy (W/m^2).

Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska zostały wdrożone nowe regulacje dotyczące pól elektromagnetycznych (PEM), które ustawa definiuje jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz. Zgodnie z art. 123 ustawy, oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dokonuje się w ramach PMS. Wykonanie badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku jest zadaniem Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska został ustawowo zobowiązany do wykonania w ramach PMS zadań związanych z okresowymi badaniami kontrolnymi poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dla dwóch rodzajów terenów:

- terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową,
- miejsc dostępnych dla ludności.

Szczegółowe wartości dopuszczalnych natężeń pól promieniowania określone zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883). Zgodnie z rozporządzeniem dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych wyznaczone zostały dla „terenów przeznaczonych pod zabudowę” jak i „miejsc dostępnych dla ludności” i odnoszą się do różnych zakresów częstotliwości pól.

W 2007 i 2008 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi nie prowadził pomiarów natężenia promieniowania elektromagnetycznego w ramach monitoringu promieniowania elektromagnetycznego na terenie powiatu poddębickiego.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 221 poz. 1645) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi sporządził harmonogram badań monitoringowych promieniowania elektromagnetycznego. Obejmuje on pełny cykl pomiarowy trwający 3 lata.

Na terenie powiatu poddębickiego pomiary są zaplanowane na 2009 rok. Pomiary obejmą miasta Poddębice i Uniejów (po 1 punkcie pomiarowym) oraz tereny wiejskie (2 punkty pomiarowe).

VII. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (wariant zerowy)

W aktualizacji programu nie rozważano wariantu polegającego na niepodejmowaniu żadnych działań ukierunkowanych na poprawę stanu środowiska. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji mają z założenia poprawę stanu środowiska na terenie Powiatu i tym samym będą pozytywnie wpływać na zdrowie człowieka. Brak działań w zakresie ochrony środowiska nie jest także do zaakceptowania ze względu na:

- zapisy Polityki Ekologicznej Państwa,
- zobowiązań Polski wynikających z akcesji do Unii Europejskiej,
- wymogów narzuconych polskim prawodawstwem,
- wzrastającej świadomości mieszkańców,
- czynników ekonomicznych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

Wizja przyszłości, przy ewentualnym nie podjęciu działań zaproponowanych w Programie nie jest optymistyczna.

Brak realizacji projektowanego dokumentu może spowodować:

- utratę różnorodności ekologicznej i cennych przyrodniczo terenów,
- degradację walorów krajobrazu,
- postępującą degradację gleb i utratę ich dla rolnictwa,
- zwiększone zanieczyszczenie chemiczne gleb użytkowanych rolniczo,
- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w związku ze zwiększonym wytwarzaniem ścieków,
- zmniejszenie się zasobów wodnych,
- zagrożenie powodziowe,
- pogorszenie jakości powietrza,
- zwiększenie się liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywne natężenie hałasu,
- wzrost zużycia surowców, wody i nadmierną eksploatację kopalni,
- pogorszenie jakości życia mieszkańców.

Tak więc brak realizacji założeń Programu może tylko negatywnie wpłynąć na stan środowiska w Powiecie i życie jego mieszkańców, dlatego realizacja programu jest konieczna.

VIII. Diagnoza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnio-terminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, jak również na środowisko (ludzi, różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne)

Po analizie ujętych w *Programie* celów i zadań, zidentyfikowano rodzaje działań mogących oddziaływać na środowisko. Wszystkie przedsięwzięcia charakteryzują się ograniczonym terytorialnie oddziaływaniem na środowisko, głównie lokalnym. Ich oddziaływanie będzie skutkowało poprawą stanu środowiska na danym terenie.

W przypadku oceny ustaleń *Programu* nie uzasadnione byłoby zalecenie odstąpienia od realizacji zawartych w dokumencie rozwiązań. Rezygnacja z wdrażania *Programu*, jako kompleksu celów i zadań, byłaby dla jakości środowiska przyrodniczego i życia mieszkańców rozwiązaniem gorszym niż potencjalne znaczące oddziaływania.

Podstawowym celem sporządzenia niniejszej prognozy jest wskazanie potencjalnych skutków realizacji ustaleń *Programu* na środowisko i mieszkańców.

Poniżej przedstawiono tabelę oceniającą wpływ ustaleń *Programu* na elementy środowiska.

Wpływ określono jako:

- + wpływ pozytywny,
- wpływ negatywny,
- * brak wpływu

	Rzeźba terenu	Budowa geologiczna	Pokrywa glebowa	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Szata roślinna	Świat zwierząt	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Krajobraz naturalny	Formy ochrony przyrody	Ludzie
uregulowanie gospodarki ściekowej	*	*	+	+	+	*	*	+	*	+	+	+
ograniczenie marnotrawstwa wody i strat w systemach wodnych oraz zmniejszenie deficytu wód powierzchniowych poprzez budowę nowych zbiorników retencyjnych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
stworzenie bazy podmiotów odprowadzających ścieki oraz ich nadzór i kontrola	*	*	*	+	+	+	+	+	*	+	+	+
kontrola i nadzór ujęć wód podziemnych na terenie Powiatu	*	*	*	+	+	+	+	*	+	+	+	+
właściwe lokalizowanie inwestycji uciążliwych na środowisko w miejscach, gdzie nie spowodują one zagrożenia dla wód podziemnych i likwidowanie zagrożeń miejscowych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
zwiększanie małej retencji	-	-	-	+	+	-	+	*	*	+	+	+
stworzenie kompleksowego systemu przeciwpowodziowego uwzględniającego zachowanie walorów przyrodniczych, w szczególności w dolinach rzecznych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
inwentaryzacja i likwidacja niewykorzystanych otworów wiertniczych	+	+	+	+	+	*	*	*	*	*	*	*

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

	Rzeźba terenu	Budowa geologiczna	Pokrywa glebowa	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Szata roślinna	Świat zwierząt	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Krajobraz naturalny	Formy ochrony przyrody	Ludzie
ograniczenie powierzchniowego odpływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych (zwłaszcza z terenów rolniczych),	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
edukacja ekologiczna mieszkańców	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
minimalizacja ilości powstających odpadów poprzez ich gospodarcze wykorzystanie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów	*	*	*	+	+	+	+	+	*	+	+	+
zwiększenie kontroli nad postępowaniem z osadami ściekowymi	*	*	*	+	+	+	+	*	*	+	+	+
zmniejszenie ilości odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w sektorze gospodarczym	*	*	*	+	+	+	+	*	*	+	+	+
likwidacja tzw. „dzikich” wysypisk odpadów	+	+	+	+	+	+	+	+	*	+	+	+
zamykanie i rekultywacja istniejących składowisk i wprowadzenie ich monitoringu	+	+	+	+	+	+	+	+	*	+	+	+
zorganizowanie systemu odbioru odpadów niebezpiecznych	*	*	*	+	+	+	+	+	*	+	+	+

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

	Rzeźba terenu	Budowa geologiczna	Pokrywa glebowa	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Szata roślinna	Świat zwierząt	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Krajobraz naturalny	Formy ochrony przyrody	Ludzie
propagowanie i wspieranie działań w kierunku wykorzystywania alternatywnych źródeł energii (biomasa, energia geotermalna, energia słoneczna, energia wód płynących, wierzba energetyczna)	*	*	*	+	+	+	+	+	*	+ -	+ -	+
budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej do produkcji i transportu energii odnawialnej wytwarzanej z wykorzystaniem źródeł odnawialnych (energii wiatrowej i geotermalnej, ogniw słonecznych),	-	-	*	-	*	-	-	*	-	+ -	-	+ -
stworzenie bazy podmiotów wprowadzających zanieczyszczenia do atmosfery oraz ich nadzór i kontrola,	*	*	*	*	*	*	*	+	*	+	+	+
ograniczenie niskiej emisji i wprowadzenie jej monitoringu	*	*	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ograniczanie emisji komunikacyjnej (obwodnice, działania w kierunku poprawy płynności ruchu – rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej, rozwój infrastruktury dla ruchu rowerowego),	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
upowszechnianie proekologicznych form transportu	*	*	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

	Rzeźba terenu	Budowa geologiczna	Pokrywa glebowa	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Szata roślinna	Świat zwierząt	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Krajobraz naturalny	Formy ochrony przyrody	Ludzie
właściwe lokalizowanie inwestycji związanych z promieniowaniem elektromagnetycznym - uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego uwarunkowań związanych z oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, w tym głównie konieczności ograniczenia zabudowy w rejonie ich źródeł,	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego aspektów dotyczących ochrony środowiska (ochrona elementów charakterystycznych i ochrona różnorodności krajobrazu	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ochrona i dalszy wzrost zasobów leśnych	+	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
rozwój terenów zieleni w miastach	+	*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
promowanie terenów o dużych walorach przyrodniczych i rozpowszechnianie proekologicznych zasad korzystania z nich	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
kontrola i nadzór obiektów mogących powodować nadzwyczajne zagrożenia	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

	Rzeźba terenu	Budowa geologiczna	Pokrywa glebowa	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Szata roślinna	Świat zwierząt	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Krajobraz naturalny	Formy ochrony przyrody	Ludzie
propagowanie wdrażania najlepszych dostępnych technik produkcji	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
kontrolowanie gospodarowania wodą i racjonalizacja zużycia wody (zapobieganie nadmiernej i niewłaściwej eksploatacji ujęć poprzez odpowiednie pozwolenia wodnoprawne),	+	+	+	+	+	+	+	+	*	+	+	+
ochrona gleb o wysokich klasach bonitacyjnych przed wykorzystaniem na cele nierolnicze	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+	+	+
odbudowa i modernizacja urządzeń melioracji podstawowej i szczegółowej	+	*	+	+	+	+	+	*	*	+	+	+
rekultywacja gleb zdegradowanych i terenów poeksploatacyjnych,	+	+	+	*	*	+	+	+	*	+	+	+
likwidacja mogilników	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+	+	+
upowszechnianie wśród rolników zasad dobrej praktyki rolniczej	*	*	+	+	+	+	+	+	*	+	+	+
systematyczne zalesianie gruntów nieprzydatnych rolniczo	+	*	+	+	*	+	+	+	+	+	+	+

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

	Rzeźba terenu	Budowa geologiczna	Pokrywa glebowa	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Szata roślinna	Świat zwierząt	Jakość powietrza	Klimat akustyczny	Krajobraz naturalny	Formy ochrony przyrody	Ludzie
stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania zagrożeniom ze strony czynników abiotycznych (szkody przemysłowe, pożary) i biotycznych (choroby drzew, działalność szkodników),	*	*	*	*	*	+	+	+	*	+	+	+
zwiększenie różnorodności gatunkowej lasów i bieżąca ochrona istniejących kompleksów leśnych	*	*	*	*	*	+	+	+	*	+	+	+
bieżąca konserwacja cieków powierzchniowych	+ -	*	*	+ -	*	+ -	+ -	*	*	+ -	+ -	+
zwiększenie retencyjności zlewni rzek	*	*	*	+	+	+	+	*	*	+	+	+
prowadzenie kontroli nad wydobywaniem kopalin (koncesje, opłaty eksploatacyjne) oraz rekultywacją terenów poeksploatacyjnych	+	+	+	+	+	+	+	*	*	+	+	+
dbałość o obszary chronione	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
mobilizowanie społeczeństwa do podejmowania działań proekologicznych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
wspieranie instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną środowiska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

W ramach podsumowania należy zaznaczyć, że wpływ realizacji celów *Programu*, poprzez konkretne zadania, generalnie przybiera wydźwięk pozytywny. Poszczególne ustalenia mogą w różnym stopniu oddziaływać na środowisko, jednak pomijając siłę tych wpływów prognozuje się poprawę jakości środowiska i jego funkcjonowania.

W przypadku realizacji celów *Programu*, oddziaływanie w pełni pozytywne prognozuje się szczególnie w odniesieniu do następujących komponentów środowiska:

- ludzie,
- powietrze,
- elementy cenne przyrodniczo,
- wody powierzchniowe i podziemne.

Na szczególną uwagę przy sporządzaniu prognozy zasługują obszary problemowe, na których istnieje lub może zaistnieć konflikt społeczeństwa z ustalonymi lub planowanymi formami ochrony przyrody. Najwięcej tego typu problemów występuje na proponowanych albo już funkcjonujących obszarach Natura 2000.

Należy się jednak spodziewać, że problemy z inwestycjami na obszarach chronionych będą się pojawiały i ich rozwiązanie będzie wymagało dużego wysiłku, a często i kosztów. W świetle obowiązujących dziś uregulowań prawnych, sposoby na rozwiązanie takich sytuacji są jedynie trzy:

- podjęcie działań kompensacyjnych,
- zmiana lokalizacji inwestycji, omijająca tereny chronione,
- rezygnacja z inwestycji.

Realizacja wymienionych zadań ma na celu poprawę jakości środowiska przede wszystkim w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Inwestycje te przyczynią się do wydłużenia sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Uporządkowanie działań związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków bez wątpienia stanie się przyczyną poprawy jakości środowiska w poszczególnych gminach, a co za tym idzie na terenie całego Powiatu. Natomiast rozwój sieci wodociągowej, modernizacja stacji uzdatniania oraz ujęć wody może pozytywnie wpłynąć na zdrowie mieszkańców i poprawę jakości ich życia.

Wody powierzchniowe:

Głównym zanieczyszczeniem wód powierzchniowych jest odprowadzanie nie oczyszczonych ścieków. Coraz więcej ścieków poddawanych jest procesom mechaniczno-biologicznego oczyszczania, choć nadal jest to ilość niewystarczająca. Wskazuje na to m.in. zanieczyszczenie rzek powiatu Poddębickiego. Uregulowania wymaga również gospodarka ściekowa na terenach wiejskich, gdzie brak jest kompleksowego podejścia do rozwiązania problemu gospodarki wodnej, tzn. przy wysokim stopniu zwodociągowania, które powoduje wzrost zużycia wody i ilości powstających ścieków, stopień skanalizowania jest na bardzo niskim poziomie.

W najbliższym czasie muszą być prowadzone działania w kierunku rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej. Kontynuowane będą równocześnie działania zmierzające do podniesienia efektywności oczyszczania ścieków poprzez modernizację istniejących i budowę nowych oczyszczalni. Do istniejących oczyszczalni, które nie są w pełni wykorzystane podłączane będą źródła rozproszone tam gdzie jest to ekonomicznie uzasadnione, natomiast w pozostałych miejscach przy dogodnych warunkach gruntowo-wodnych promowana będzie budowa małych, indywidualnych, przyzagrodowych oczyszczalni ścieków.

Wody podziemne:

Powiat Poddębicki zaopatrywany jest w wodę wyłącznie z ujęć głębinowych, zarówno dla celów gospodarki komunalnej, jak i przemysłu. Dlatego szczególną uwagę należy zwrócić na ochronę wód podziemnych i eliminowanie wszelkich zagrożeń. Konieczne jest prowadzenie monitoringu wód podziemnych, zwłaszcza wokół każdego obiektu mogącego zanieczyścić wody podziemne, w szczególności wokół wysypisk odpadów, np. wysypisko gminne w Poddębicach, które zlokalizowane jest w strefie, gdzie kredowy zbiornik wód podziemnych nie posiada dostatecznej osłony naturalnej (utwory kredowe występują tuż pod powierzchnią terenu).

Ponadto trzeba położyć nacisk na ochronę ilościową zasobów wód podziemnych, aby nie dopuścić do nadmiernej eksploatacji poszczególnych poziomów wodonośnych, powodującej zachwianie równowagi hydrodynamicznej danego poziomu. Zasoby wód podziemnych powinny być wykorzystywane przede wszystkim na potrzeby ludności i przemysłu spożywczego, zwłaszcza wody dobrej jakości, nie budzące zastrzeżeń.

Odpady:

Obecnie do najważniejszych zagadnień ochrony środowiska należą problemy związane z prawidłowym postępowaniem z odpadami, ich gospodarczym wykorzystaniem i minimalizacją szkodliwego oddziaływania. Na terenie Powiatu Poddębickiego podstawowym sposobem

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

postępowania z wytworzonymi odpadami jest ich składowanie na składowiskach. Żadne z istniejących składowisk nie spełnia na dzień dzisiejszy wymagań dotyczących zabezpieczenia przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko. Ponadto praktycznie brak sprawnie działającego systemu gromadzenia i gospodarowania odpadami oraz niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców powoduje, że powstaje wiele tzw. „dzikich” wysypisk odpadów, których rekultywacja wymaga bardzo dużych nakładów finansowych.

Ochrona powietrza:

Ochrona powietrza atmosferycznego oparta jest na zapobieganiu powstawania zanieczyszczeń, ograniczaniu lub eliminowaniu wprowadzanych do powietrza substancji zanieczyszczających w celu zmniejszenia stężeń do dopuszczalnego poziomu lub utrzymanie ich na poziomie dopuszczalnych wielkości.

Największe zanieczyszczenie powoduje tzw. „niska emisja” z sektora bytowo-komunalnego: lokalnych kotłowni i gospodarstw indywidualnych, czy zakładów usługowych, co dotyczy głównie miast. Oprócz emisji zanieczyszczeń typowych przy spalaniu tradycyjnych paliw dodatkowym problemem jest fakt spalania w paleniskach domowych odpadów (opakowania plastikowe, butelki pet, itp.). W Poddębicach najwyższe stężenia SO₂ i NO₂ zanotowano w punkcie mieszczącym się przy głównej drodze biegnącej przez miasto, przy ul. Łódzkiej. Wartości dwutlenku azotu były 2-krotnie wyższe od wartości zarejestrowanych w punktach zlokalizowanych na osiedlach mieszkaniowych.

W Uniejowie po rocznej przerwie wznowiono pomiary w dwóch punktach pomiarowych. W 2008 roku stężenia zanieczyszczeń utrzymywały się na niskim poziomie.

W miejscowościach leżących bezpośrednio przy autostradzie A-2 stężenie dwutlenku siarki było czterokrotnie niższe niż dwutlenku azotu. Wartości w okresie letnim były niższe niż w zimowym dla obu zanieczyszczeń. Wartości stężeń zanieczyszczeń w 2008 roku utrzymywały się na podobnym poziomie w obu miejscowościach.

W ostatnich latach obserwuje się znaczny wzrost inwestycji polegających na termomodernizacjach budynków, wymianie kotłowni węglowych na kotłownie opalane paliwem ekologicznym (olej opałowy, gaz, biomasa i inne). Ponadto w Uniejowie wiele budynków już jest ogrzewanych w oparciu o wykorzystanie ciepła wód geotermalnych oraz planuje się w tym zakresie dalsze inwestycje i podłączanie kolejnych odbiorców. Do wspomagania przygotowania ciepłej wody użytkowej wykorzystuje się energię słoneczną za pomocą instalacji solarnej.

Hałas:

Na terenie Powiatu Poddębickiego nadmierny hałas do środowiska emitują przede wszystkim zakłady przetwórcze, rzemieślnicze i handlowe takie jak mleczarnia, młyny zbożowe, stolarnie, masarnie wyposażone w urządzenia klimatyzacyjne i chłodnicze. Głównym czynnikiem degradującym klimat akustyczny w środowisku jest hałas komunikacyjny, na terenie Powiatu Poddębickiego emitowany przede wszystkim przez środki transportu drogowego i kolejowego. Największy hałas występuje przy drodze krajowej nr 72 biegnącej przez Poddębice i Uniejów oraz drodze biegnącej z Łęczycy przez Poddębice w kierunku Sieradza i Szadku, a także przy Autostradzie A-2.

W chwili obecnej działania ograniczające wpływ transportu drogowego na klimat akustyczny powinny koncentrować się na:

- utrzymaniu ulic w należytym stanie,
- eliminowaniu z ruchu będących w złym stanie technicznym i nie odpowiadających normom pojazdów mechanicznych,
- kontrolowaniu przestrzegania dopuszczalnych prędkości oraz ładowności pojazdów,
- polepszeniu organizacji ruchu w mieście.

Docelowo należy dążyć do eliminowania ruchu tranzytowego, szczególnie ciężkiego z terenów miejskich.

Walory przyrodnicze:

Istniejące ekosystemy o wysokich walorach przyrodniczych, a także inne obszary o dużym znaczeniu ekologicznym powinny być utrzymane i chronione. Trzeba położyć nacisk na poprawienie estetyki krajobrazu i estetyki najbliższego otoczenia człowieka w miejscu zamieszkania. Przede wszystkim aspekty związane z ochroną środowiska powinny być włączane i podkreślane w planach zagospodarowania przestrzennego. Należy dalej wspierać działania w kierunku powiększania zasobów leśnych na terenie Powiatu, polepszenie zdrowotności i ich kompleksową ochronę. Powiat Poddębicki jest wyjątkowo bogaty w miejsca przyrodniczo cenne.

Poważne awarie:

Potencjalne nadzwyczajne zagrożenia środowiska na terenie Powiatu Poddębickiego wiążą się z:

- awarią w zakładach, w których stosowane i magazynowane są materiały szczególnie niebezpieczne:

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

L.p.	Obiekt Lokalizacja	Rodzaj
1.	Spółdzielnia Mleczarska "MLECZWART" Wartkowie ul. Spółdzielcza 3	Amoniak
		Podchloryn sodu
		Wodorotlenek sodu
2.	Mazowieckie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt w Gostkowie Stary Gostków 3	Ciekły azot

- awaria lub uszkodzenie cysterny kolejowej przewożącej materiały szczególnie niebezpieczne
Tereny zagrożone katastrofą chemiczną położone są wzdłuż przebiegającego szlaku kolejowego. Szczególnie niebezpieczna będzie awaria w rejonie wiaduktu kolejowego w m. Praga, ze względu na objęcie zasięgiem terenu gęsto zaludnionego.
- awaria lub uszkodzenie cysterny drogowej przewożącej materiały szczególnie niebezpieczne
Duże zagrożenie wynika z przewozu w/w środków transportem samochodowym, który swobodnie porusza się ulicami miast i wsi. Wynika to głównie z:
 - ilości przewożonych substancji;
 - większej różnorodności przewożonych substancji niebezpiecznych w porównaniu z transportem kolejowym;
 - stanem technicznym środków transportu drogowego;
 - nieprzestrzeganiem przepisów o przewozie materiałów niebezpiecznych;
 - dużym zagrożeniem kolizji na drogach;
 - brakiem świadomości spedytorów i przewoźników o skutkach występujących zagrożeń;
 - bardzo dużą szarą strefą przewozów – świadomy transport z zatajaniem przez przewoźnika i związanego z tym zagrożenia.

Transport drogowy posiada duże znaczenie w przewozie materiałów niebezpiecznych do zakładów przemysłowych. Zdecydowaną większość przewożonych materiałów niebezpiecznych stanowią substancje ropopochodne oraz gaz propan-butan dla zlokalizowanych na terenie powiatu stacji paliw płynnych oraz Auto-Gazu. W przypadku awarii, wypadku lub katastrofy na drodze lub w zakładzie pracy, istnieje duże prawdopodobieństwo zanieczyszczeń wód powierzchniowych i skażenia środowiska.

Zmniejszenie wodochłonności i energochłonności:

Zmniejszenie zużycia wody i materiałów w procesie produkcyjnym powoduje zmniejszenie ilości wytwarzanych ścieków i odpadów. Na terenie Powiatu Poddębickiego, gdzie do picia i na potrzeby gospodarcze wykorzystywana jest wyłącznie woda podziemna bardzo ważne jest prowadzenie nadzoru nad racjonalnym korzystaniem z wody i wyeliminowanie jej marnotrawstwa.

W celu zmniejszenia energochłonności konieczne jest wprowadzanie oszczędnych technologii produkcji oraz wzrost wykorzystania energii odnawialnej. Duży potencjał w tym zakresie ma Powiat Poddębicki, dlatego konieczne jest prowadzenie szerokiej akcji informacyjnej o możliwościach i korzyściach wynikających ze stosowania technologii do wykorzystania źródeł odnawialnych: elektrownie wodne, kolektory słoneczne, instalacje do pozyskania biogazu z odpadów komunalnych oraz ciepłownie (i elektrociepłownie) na biopaliwa stałe (drewno, słoma), a także ciepłownictwo geotermalne i inne.

Gleby:

Głównym zagrożeniem dla gleb jest ich degradacja powodowana niewłaściwym składowaniem odpadów, szczególnie niebezpiecznych w tzw. mogiłnikach, wylewiska ścieków, działalność inwestycyjna, niewłaściwa eksploatacja kopalni i braki w rekultywacji terenów poeksploatacyjnych. Duże zagrożenia stanowią również niewłaściwe zabiegi agrotechniczne, głównie spowodowane zbyt małą wiedzą o zasobności gleb w składniki pokarmowe. W tym celu konieczne staje się upowszechnianie wśród rolników zasad dobrej praktyki rolniczej, a także wprowadzenie większej dostępności wyników analiz gleb.

Polski Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej podaje propozycje rozwiązań problemu ochrony gleb wskazując między innymi na utrzymywanie lub zwiększanie żyzności gleby w wyniku działalności rolniczej, a więc:

- prowadzenie podstawowych zabiegów agrotechnicznych regulujących żyzność gleby – zmianowanie roślin, uprawa mechaniczna gleby oraz racjonalne nawożenie organiczne i mineralne;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

- utrzymywanie odczynu uprawnej warstwy gleby w zakresach optymalnych dla uprawianych gatunków roślin;
- uzupełnianie niedoborów podstawowych składników pokarmowych poprzez racjonalne nawożenie mineralne lub organiczne;
- oznaczanie zawartości przyswajalnych form makroskładników powinno być zlecane, w regularnych odstępach czasu co 4 – 6 lat Okręgowym Stacjom Chemiczno – Rolniczym;
- zadbanie o wysoką aktywność biologiczną gleby, bo tylko w takiej glebie żyją różnorodne organizmy (grzyby, bakterie i drobne zwierzęta), które odgrywają właściwą każdemu gatunkowi rolę w utrzymaniu żyzności gleby;
- utrzymywanie lub zwiększanie zawartości substancji organicznej w glebie. Gleby zasobne w substancje organiczne są odporniejsze na ujemny wpływ kwaśnego odczynu, a ponadto substancje te – jako źródło węgla – wzmagają rozwój drobnoustrojów saprofitycznych, które działają antagonistycznie na rozwój grzybów chorobotwórczych. Istotny jest tu właściwy dobór roślin w zmianowaniu oraz regularne stosowanie nawozów organicznych;
- zachowanie właściwych stosunków powietrzno – wodnych gleby, a tym samym zachowanie gleby w dobrej strukturze. W regulacji stosunków powietrzno – wodnych poza hydromelioracją (odwodnienia i nawodnienia) większy udział powinna mieć fitomelioracja (zatrzymywanie wody przez rośliny), która jest najlepszą metodą gospodarowania zasobami wody.

Lasy:

Lasy spełniają szereg funkcji:

- retencjonowanie i łagodzenie ekstremalnych stanów przepływu wód powierzchniowych i gruntowych,
- przeciwdziałanie degradacji i erozji gleb oraz stepowieniu krajobrazu,
- wiązanie CO₂ i gazów przemysłowych z powietrza, wody i gleby oraz neutralizacja ich negatywnego działania,
- korzystna modyfikacja warunków hydrologicznych i topoklimatycznych na terenach rolniczych,
- zachowanie zasobów genowych flory i fauny oraz przywracanie różnorodności biologicznej i naturalności krajobrazu,
- wzrost atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej terenu, a przez to tworzenie możliwości wypoczynku dla ludności,

i wiele innych, stąd tak ważne jest zwiększanie powierzchni leśnej.

Zgodnie z Krajowym Programem Zwiększania Lesistości oraz po analizie zasad kwalifikowania gruntów do zalesienia, jakie sformułowano w obowiązujących ustawach a także w projektach opracowań dotyczących problematyki zalesień, zaleca się bardziej precyzyjne określenie i praktyczne stosowanie tych zasad. Tak więc do zalesienia powinny być przeznaczane przede wszystkim:

- grunty orne, a w mniejszym stopniu użytki zielone,
- klasy bonitacyjne VIz do zalesienia w całości,
- klasy bonitacyjne VI do zalesienia w całości z wyjątkiem gruntów rokujących ich rolnicze użytkowanie,
- klasy bonitacyjne V do zalesienia częściowo, tj. stanowiące śródleśne enklawy i półenklawy o powierzchni do 2 ha w jednym konturze lub o szerokości między brzegami lasu do 150 m (8-10 krotna wysokość drzew), jeżeli odległość od tych gruntów do obecnych lub perspektywicznych siedlisk gospodarstw rolnych wynosi ponad 5 km, a ich nachylenie przekracza 12° oraz inne w uzasadnionych lokalnie przypadkach,
- klasa IVa i IVb do zalesienia w przypadkach sporadycznych, tj. enklawy i półenklawy o powierzchni do 0,5 ha lub o szerokości do 50 m (3-5 krotna wysokość drzew), szczególnie z utrudnionym dojazdem, małe powierzchnie nieregularnych wcięć w głąb lasu (do 0,1 ha) oraz grunty o nachyleniu powyżej 20°,
- grunty klas I-III mogą być zalesiane jedynie wyjątkowo w przypadkach bardzo małych wydłużonych enklaw i półenklaw, położonych w uciążliwej szachownicy z gruntami leśnymi o szerokości między lasami do 30 m (2 krotna wysokość drzew) oraz grunty o nachyleniu powyżej 25°,
- inne grunty oraz nieużytki nadające się do zalesienia, bądź mogące stanowić uzupełniający składnik ekosystemu leśnego, a w szczególności:
 - 1) grunty skażone, zdegradowane i zagrożone erozją,
 - 2) grunty położone przy źródłiskach rzek lub potoków, na wododziałach, wzdłuż brzegów rzek oraz na obrzeżach jezior i zbiorników wodnych,
 - 3) lotne piaski i wydmy piaszczyste,
 - 4) strome stoki, zbocza urwiska i zapadliska,
 - 5) hałdy i tereny po wyeksploatowanym piasku, żwirze, torfie i glinie,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

- 6) grunty położone w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Lokalizacja zalesień powinna zapewniać zmniejszenie rozdrobnienia i rozproszenia kompleksów leśnych. Należy dążyć do tego, żeby docelowa powierzchnia kompleksu leśnego nie była mniejsza niż 5 ha. Powierzchnie poniżej 0,5 ha powinny być wykorzystywane do tworzenia zbiorowisk drzewiasto-krzewiastych o funkcjach zadrzewień.

Zalesianie gruntów porolnych powinno sprzyjać tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy rolno-leśnej, a także tworzeniu zwartego systemu przyrodniczego łącznie z innymi obszarami o funkcjach ekologicznych. Zalesienia powinny uwzględniać również tworzenie korytarzy ekologicznych pomiędzy dużymi kompleksami leśnymi.

Zagrożenie powodziowe:

Największe potencjalne zagrożenie stanowi zaporą czołową stopnia wodnego zbiornika retencyjnego „Jeziorsko” na rzece Warta. Uszkodzenie bądź zniszczenie zapory czołowej spowoduje katastrofalne zatopienia rejonów położonych wzdłuż rzeki, w górnym jej biegu za zbiornikiem. Zniszczeniu ulegną obiekty zlokalizowane po obydwu brzegach Warty w gminach Pęczniew i Uniejów a także w zachodnich krańcach gmin Wartkowice i Poddębice.

Ponadto mogą wystąpić:

- o zniszczenia (uszkodzenia) budynków mieszkalnych i gospodarczych;
- o brak przejezdności ciągów komunikacyjnych;
- o zniszczenia w infrastrukturze komunalnej /możliwość uszkodzenia sieci gazowych, wodociągowych, kanalizacyjnych, itp./;
- o straty w uprawach oraz w inwentarzu żywym;
- o skażenie ujęć wody pitnej, w szczególności studni przyzagrodowych;
- o i inne.

Kopaliny:

Eksploatacja kopaliny nie pozostaje bez wpływu na otoczenie, dlatego powinna być prowadzona w taki sposób, aby minimalizować degradację środowiska. Konieczne jest kontrolowanie warunków wydobywania poprzez egzekwowanie warunków określonych w koncesjach. Bardzo istotne jest realizowanie działań rekultywacyjnych i zagospodarowywanie terenów zdegradowanych. Tam, gdzie to możliwe powinien być preferowany wodno-leśny kierunek rekultywacji z przeznaczeniem na cele rekreacyjne. Bardzo ważnym elementem będzie racjonalizowanie gospodarki surowcami mineralnymi przy zastosowaniu optymalnych metod i technologii. Złoża powinny być zagospodarowywane jak najpełniej, łącznie z wykorzystaniem kopaliny towarzyszących i zagospodarowaniem nadkładów.

IX. Identyfikacja problemów ochrony środowiska istniejących z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych

Przy analizie działań zawartych w Programie szczególną uwagę należy zwrócić na obszary o wrażliwych cechach środowiska przyrodniczego, a także na tereny o szczególnym cennym środowisku naturalnym. Powiat Poddębicki jest wyjątkowo bogaty w miejsca przyrodniczo cenne, dlatego tak ważne jest dbanie o stan środowiska.

Na terenie Powiatu zlokalizowane są:

1. rezerваты przyrody: Rezerwat Przyrody „Jeziorsko”, Rezerwat Przyrody „Dąbrowa Napoleonów”, Rezerwat Przyrody „Jodły Oleśnickie”,
2. obszary chronionego krajobrazu: Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu, Puczniewsko - Grotnicki Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej,
3. Obszary Natura 2000: Pradolina Warszawsko-Berlińska, Dolina Środkowej Warty,
4. 7 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 18,87 ha, jedno stanowisko dokumentacyjne o powierzchni 9,85 ha i 79 pomników przyrody,
5. stanowisko dokumentacyjne: skarpa o powierzchni 9,85 ha, położona na terenie gminy Pęczniew na wschodnim brzegu zbiornika Jeziorsko pomiędzy wsią Siedlątków a wsią Popów,
6. zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Niemysłów”,
7. Uroczysko Wielenin,
8. Zabytkowy Park Podworski w Czepowie,
9. Uroczysko Zieleń,
10. Park w Zadzimiu,
11. Uroczysko Zieleń II,
12. „Poddębicki Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy”.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

Główne zidentyfikowane problemy na terenie Powiatu to:

- niedostateczna ilość przyrodniczych ścieżek rekreacyjnych i edukacyjnych
- brak zagospodarowania obrzeży zbiornika Jeziorsko (z zachowaniem ochrony siedlisk ptaków)
- brak identyfikacji obszarów i skali komunikacyjnego zanieczyszczenia gleb
- niedostateczne przestrzeganie przez rolników Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej
- słabo rozwinięty system odprowadzania ścieków bytowych, szczególnie na terenach wiejskich
- niedostateczna kontrola gospodarki ściekowej prowadzonej w gospodarstwach domowych nie podłączonych do zbiorczej kanalizacji sanitarnej
- niedostateczna ilość przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieobjętych budową zbiorczej sieci kanalizacyjnej
- zbyt mało dobrze funkcjonujących zbiorczych oczyszczalni ścieków,
- brak systematycznej konserwacji urządzeń melioracyjnych
- niedostatecznie rozbudowana sieć kanalizacyjna
- problemy z gospodarką odpadami – składowiska nie spełniające wymagań, powstawanie tzw. „dzikich wysypisk”, brak selektywnej zbiórki odpadów, itp.,
- pogarszanie jakości powietrza, wskutek emisji zanieczyszczeń z małych lokalnych kotłowni węglowych i indywidualnych palenisk domowych, w których podstawowym nośnikiem grzewczym jest węgiel kamienny oraz zjawisko współspalania odpadów
- niezadowalająca jakość nawierzchni dróg na terenach miejskich i wiejskich
- niska świadomość społeczna w zakresie znaczenia trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców

Wszelkie działania zaplanowane w projektowanym dokumencie nie wpłyną negatywnie na naturalne i paranaturalne formy roślinności, rzeźby terenu, hydrografii i krajobrazu, które są objęte ochroną, a wręcz przeciwnie mają na celu ochronę tych miejsc przed niekontrolowanym zanieczyszczeniem. W Programie nie przewidziano działań, które łamałyby zakazy wyznaczone dla ochrony tych obszarów.

X. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Działania, podjęte w zakresie ochrony środowiska, zgodnie z rozwiązaniami proponowanymi w projekcie Programu przyniosą zdecydowaną poprawę stanu środowiska przyrodniczego.

Główne założenia Programu są następujące:

- **poprawa jakości wód powierzchniowych,**
- **racjonalne gospodarowanie i ochrona zasobów wód podziemnych,**
- **rozwiązanie problemu gospodarki odpadami na terenie powiatu,**
- **ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem – wdrażanie alternatywnych źródeł energii,**
- **dalszy wzrost lesistości Powiatu,**
- **ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej.**

XI. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Program Ochrony Środowiska pozostaje w swej treści zgodny, z kierunkami działań i przedsięwzięciami, określonymi w dokumentach nadrzędnych – Wojewódzkim Programie Ochrony Środowiska i Polityce Ekologicznej Państwa. Większość z planowanych działań mają zdecydowanie korzystny wpływ na stan środowiska naturalnego. Charakter tego dokumentu i jego rzeczowa zawartość, z natury rzeczy wykluczają możliwość proponowania rozwiązań alternatywnych. W przypadku wszystkich ustaleń (zadań) programu, mających postać przedsięwzięć, rozwiązania alternatywne, winny być przeanalizowane na etapie wydawania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zmianami).

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012**

XII. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Program Ochrony Środowiska jako narzędzie wdrażania polityki ekologicznej w powiecie musi wykazać konkretne zmiany zachodzące w poszczególnych dziedzinach ochrony środowiska. Oznacza to konieczność monitorowania zmian poprzez ocenianie stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów. Dla oceny realizacji Programu będą służyć trzy zasadnicze grupy mierników:

1. ekonomiczne - związane z procesem finansowania inwestycji dotyczących ochrony środowiska,
2. ekologiczne - określające stan i stopień zmian w środowisku, są to m. in.:
 - jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
 - długość sieci kanalizacyjnej,
 - ilość odpadów komunalnych na 1 mieszkańca na rok,
 - wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych,
 - wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych,
 - wielkość powierzchni lasów na 1 mieszkańca,
 - powierzchnia terenów zdegradowanych.
3. społeczne:
 - udział społeczeństwa w działaniach związanych z ochroną środowiska,
 - ilość i rodzaje interwencji społecznych,
 - ilość i zróżnicowanie sposobów informacji i edukacji środowiskowej.

Ocena skuteczności realizacji aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Poddębickiego będzie realizowana co 2 lata w ramach sporządzanego sprawozdania, z realizacji programu.

Harmonogram realizacji i weryfikacji „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Poddębickiego”

Okres	Zadania	Wykonawcy
2010	Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Powiatu Poddębickiego	Zarząd Powiatu
30.06.2011	Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami	Zarząd Powiatu
31.12.2012	Opracowanie „Powiatowego planu gospodarki odpadami”	Zarząd Powiatu
31.12.2012	Opracowanie i uchwalenie „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Poddębickiego”	Zarząd Powiatu Rada Powiatu
2009-2012	Realizacja zadań proekologicznych, monitoring środowiska	Samorządy terytorialne, przedsiębiorstwa, instytucje monitorujące środowisko

Wskaźniki monitorowania realizacji programu:

- ilość ścieków oczyszczanych i nie oczyszczanych w m³,
- długość kanalizacji i ilość przyłączy,
- długość sieci wodociągowej i ilość przyłączy,
- wielkość nakładów na budowę i modernizację oczyszczalni ścieków,
- wielkość nakładów na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody,
- liczba powstałych oczyszczalni przydomowych,
- udział wód powierzchniowych i podziemnych w poszczególnych klasach czystości,
- poziom zużycia wody,
- liczba podmiotów posiadających odpowiednie pozwolenia wodnoprawne,
- ilość zlikwidowanych zagrożeń miejscowych dla wód,
- powierzchnia obiektów małej retencji.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODEBICKIEGO 2012

- ilość odpadów wytwarzanych przez 1 mieszkańca,
- ilość odpadów odzyskanych,
- ilość przeprowadzonych szkoleń i spotkań z mieszkańcami,
- procent mieszkańców objętych selektywną zbiórką,
- stworzenie bazy podmiotów wytwarzających odpady,
- liczba podmiotów posiadających stosowne decyzje z zakresu gospodarowania odpadami,
- wysokość nakładów poniesionych na likwidację „dzikich” wysypisk odpadów,
- opracowanie koncepcji rekultywacji wysypisk,
- wysokość nakładów poniesionych na rekultywację składowisk
- wysokość nakładów na inwestycje z zakresu ochrony atmosfery,
- poziom zanieczyszczenia powietrza,
- wysokość emisji zanieczyszczeń do powietrza
- monitoring niskiej emisji,
- lista podmiotów wprowadzających zanieczyszczenia do atmosfery,
- poziom energii uzyskiwanych ze źródeł odnawialnych,
- liczba mieszkańców poinformowanych o możliwościach uzyskania dofinansowania na inwestycje ograniczające emisję zanieczyszczeń,
- poziom emisji hałasu,
- procent ludności narażonej na nadmierny hałas,
- długość wybudowanych i zmodernizowanych dróg, budowa obwodnic,
- lista podmiotów emitujących hałas.
- powierzchnia obszarów chronionych
- powierzchnia terenów zalesionych
- liczba pomników przyrody i powierzchnia innych form ochrony przyrody,
- ilość przeprowadzonych szkoleń
- liczba rolników produkujących żywność ekologiczną
- wielkość powierzchni zalesionej w danym roku,
- wielkość powierzchni leśnej na jednego mieszkańca.
- wielkość powierzchni zrehabilitowanych,
- inwentaryzacja złóż i wyrobisk poeksploatacyjnych,
- ilość wydanych koncesji,
- ilość wydobytych zasobów poszczególnych rodzajów,
- wysokość nakładów na rekultywację terenów.

Analiza powyższych wskaźników umożliwi ocenę efektywności realizacji programu i w oparciu o tę ocenę jego aktualizację.

XIII. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zaprezentowane w Programie cele, zadania i kierunki działań nie stwarzają żadnego zagrożenia w aspekcie transgranicznym.

XIV. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Poddębickiego 2012” została przeprowadzona w celu określenia wpływu na środowisko określonych w nim celów i zadań przewidzianych do realizacji na terenie Powiatu Poddębickiego.

Prognoza została opracowana zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 ze zmianami).

Zakres Prognozy jest ponadto zgodny z:

- pismem Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi, ul. Wodna 40 z dnia 29.03.2010 r., znak: PWIS-NS-OZNS-072/80/10 404,
- pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 12.04.2010 r., znak: RDOŚ-10-WOOS.I-6617-847/10/aj.

Głównym celem prognozy jest określenie potencjalnych skutków dla środowiska jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji zadań przewidzianych w programie.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan środowiska na terenie powiatu oraz proponowane kierunki działań w zakresie jego ochrony. Wnioski z tej analizy odniesiono do stanu środowiska w powiecie i przeanalizowano możliwe skutki realizacji planu. Do analizy przyjęto dwa warianty możliwych oddziaływań: nie wdrożenia ustaleń planu oraz realizację ustaleń planu.

Ocenę stanu środowiska oparto o dane pochodzące przede wszystkim z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi i Delegatury w Sieradzu, informacje uzyskane z poszczególnych Gmin i przedsiębiorstw z terenu powiatu oraz z innych opracowań i dokumentów wymienionych w bibliografii.

W Prognozie przeanalizowano uwzględnienie w programie strategicznych kierunków działań przyjętych w innych dokumentach, zarówno na poziomie krajowym jak i wojewódzkim. Do analizy przyjęto dwa warianty możliwych oddziaływań: nie wdrożenia ustaleń planu oraz realizację ustaleń planu.

W oparciu o cele i założenia z dokumentów nadrzędnych, po przeanalizowaniu aktualnego stanu środowiska Powiatu Poddębickiego i kierunków jego rozwoju oraz uwzględniając informacje z Gmin sformułowano następujące średniookresowe cele ekologiczne:

1. ukierunkowane na poprawę jakości środowiska
 - a. CEL – POPRAWA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH I MINIMALIZACJA ZAGROŻEŃ DLA ODTWARZALNOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH
 - zapewnienie odpowiedniej ilości najlepszej jakościowo wody do picia.
 - poprawa jakości wód powierzchniowych
 - ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami wód podziemnych
 - poprawa warunków bytowania mieszkańców.
 - stworzenie warunków dla rozwoju turystyki i rekreacji oraz rozwoju flory i fauny.
 - b. CEL – UREGULOWANIE GOSPODARKI ODPADAMI
 - minimalizacja ilości odpadów powstających i składowanych, a wzrost ilości odpadów odzyskiwanych i wykorzystywanych.
 - poprawa estetyki otoczenia życia mieszkańców (likwidacja dzikich wysypisk odpadów).
 - likwidacja punktów stwarzających szczególne zagrożenie dla gleby i wód (mogiłniki, odpady niebezpieczne).
 - c. CEL – SUKCESYWNE OGRANICZANIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA
 - poprawa jakości powietrza, przede wszystkim na terenach o gęstej zabudowie zanieczyszczonych przez tzw. „niską emisję”.
 - przekształcanie istniejących systemów opalania w systemy bardziej przyjazne dla środowiska.
 - wzrost wykorzystania ekologicznej energii odnawialnej.
 - d. CEL – ZMNIEJSZENIE UCIAŹLIWOŚCI HAŁASU I OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM
 - ograniczenie liczby ludności narażonej na nadmierny hałas
 - zmniejszenie hałasu emitowanego przez środki transportu
 - ocena skali zagrożenia mieszkańców powiatu polami elektromagnetycznymi
 - e. CEL – OCHRONA I WZROST RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZOWEJ
 - ochrona istniejących miejsc przyrodniczo cennych i tworzenie warunków dla powstawania nowych.
 - wzrost atrakcyjności otoczenia życia mieszkańców.
 - podniesienie jakości życia mieszkańców z zachowaniem ładu przestrzennego i funkcjonalnego przy jednoczesnej ochronie istniejących walorów kulturowo-krajobrazowych.
 - f. CEL - PRZECIWDZIAŁANIE NADZWYCZAJNYM ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA
2. w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych
 - a. CEL- ZMNIEJSZENIE WODOCHŁONNOŚCI, MATERIAŁOCHŁONNOŚCI I ENERGOCHŁONNOŚCI GOSPODARKI
 - b. CEL - OCHRONA GLEB
 - c. CEL - WZBOGACANIE I RACJONALNE UŻYTKOWANIE ZASOBÓW LEŚNYCH
 - zachowanie i zwiększanie istniejących zasobów leśnych
 - poprawa stanu zdrowotnego lasów
 - wzrost różnorodności biologicznej systemów leśnych
 - d. CEL - OGRANICZENIE RYZYKA WYSTĄPIENIA POWODZI NA TERENACH NAJBARDZIEJ ZAGROŻONYCH
 - e. CEL - OCHRONA ZASOBÓW KOPALIN

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU PODDĘBICKIEGO 2012

Ze względu na charakter Powiatu Poddębickiego i wynikające z analizy stanu środowiska największe problemy dotyczące ochrony środowiska, proponuje się następujące priorytety ekologiczne na lata 2010-2017:

- poprawa jakości wód powierzchniowych,
- racjonalne gospodarowanie i ochrona zasobów wód podziemnych,
- rozwiązanie problemu gospodarki odpadami na terenie powiatu,
- ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem – wdrażanie alternatywnych źródeł energii,
- dalszy wzrost lesistości Powiatu,
- ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

Analizując powyższe można stwierdzić, że założenia i cele przyjęte w Programie znacząco wpłyną na poprawę stanu środowiska w Powiecie Poddębickim. Konieczne jest ich tylko terminowe realizowanie przez poszczególne szczeble władzy, ale również i przez mieszkańców. Wspólne działania doprowadzą do poprawy stanu powietrza atmosferycznego, jakości wód powierzchniowych i podziemnych, zahamowania degradacji gleb, zmniejszenia degradacji lasów i ogólnie krajobrazu.

Przyjęty w Programie monitoring pozwoli na bieżąco kontrolować realizację postawionych celów i zadań.

XV. Wnioski

1. Opracowana prognoza nie wskazała na występowanie znaczących zagrożeń dla środowiska w poszczególnych kategoriach interwencji.
2. Przyjęcie do realizacji na etapie planowania konkretnych przedsięwzięć, rozwiązań zapobiegających i ograniczających oddziaływanie na środowisko wyeliminuje, bądź ograniczy ewentualne konflikty środowiskowe.
3. Dla większości przedsięwzięć przewidywanych w Programie do realizacji bezpośrednio oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe.
4. Zaniechanie realizacji zaplanowanych zadań prowadzić będzie do pogorszenia stanu środowiska i pogorszenia jakości życia mieszkańców.
5. Realizacja Programu nie wpłynie negatywnie na formy ochrony przyrody chronione z mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zmianami).
6. Realizacja Programu winna podlegać co dwa lata ocenie, a sprawozdanie z tej oceny powinno być przedkładane Radzie Powiatu przez Zarząd Powiatu. Program wymaga aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata. Wynika z tego, że nie jest on dokumentem opracowywanym jednorazowo, lecz podlega okresowej weryfikacji i aktualizacji. Dlatego też niezbędne jest monitorowanie osiągania celów założonych w Programie.
7. przeprowadzona analiza i ocena wszystkich działań zawartych w Programie pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczenie zużywania zasobów środowiskowych.